

**Vattenfall
Årsredovisning 2000**

Innehåll

År 2000 i korthet 1

Koncernchefens
kommentar 2

Vision, affärsidé,
strategier och mål 4

Vattenfall
- en blivande
europeisk koncern 6

Gemensamt
ansvarstagande 16

Verksamheten 2000 24

Norden 27

Polen 36

Tyskland 36

Årsredovisning 40

Styrelse och revisorer 74

Koncernledning 75

Bildidé

Ett nytt millennium. En ny bro. Nya samarbetspartners. Detta återspeglas i Vattenfalls årsredovisning för 2000.

Arkitekturen, liksom energiförsörjningen, är uttryck för ett samhälles kultur, värderingar och ekonomiska förutsättningar. I Sverige har år 2001 proklamerats som Arkitekturens år.

Därför har vi valt att i denna årsredovisning presentera ett antal, mestadels moderna, offentliga byggnader från platser där Vattenfall har starka affärsintressen. Se och fascineras av bilderna av den goda arkitekturen från norra Sverige, över den nya Øresundsbron och ut i det övriga Europa - med avstickare till våra nordiska grannländer.

År 2000 i korthet

- **Ökad omsättning**
- **Fortsatt låga elpriser i Norden**
- **Ökat resultat som påverkats av betydande engångsposter**
- **Etablering i Polen och Tyskland**
- **Omstrukturering av nordiska tillgångar**

Nyckelfakta 2000

	2000	1999
Nettoomsättning, Mkr	31 695	27 754
Resultat före skatter och minoritetens andel, Mkr	5 189	4 297
Räntabilitet på eget kapital efter schablonskatt, %	9,9	8,7
Räntabilitet på eget kapital efter verklig skatt, %	8,7	7,7
Räntabilitet på sysselsatt kapital, %	9,7	9,3
Soliditet, %	35,3	42,3
Kassaflöde från den löpande verksamheten (internt tillförda medel), Mkr	5 830	6 224
Investeringar, Mkr	23 840	7 916
Försäljning av el, totalt, TWh	83,1	86,9
Försäljning av värme, totalt, TWh	17,0	5,3
Försäljning av naturgas, totalt, TWh	8,9	9,0
Medelantal anställda i koncernen	13 123	7 991

Vattenfall i korthet

Vattenfall säljer energi – främst el och värme – och energirelaterade produkter längs hela värdekedjan. Norden, Tyskland och Polen utgör Vattenfalls hemmarknad. Cirka 2,2 miljoner kunder i Norden och norra Europa köpte el, värme, energilösningar och naturgas samt nättjänster, service och konsulttjänster inom energisektorn från Vattenfallkoncernen under år 2000.

Vattenfall startade år 2000 expansionen i norra Europa utanför Norden med förvärv av majoriteten i Elektrociepownie Warszawskie (EW) med el- och värmeförsörjning i Warszawa och av en minoritetsandel kopplad till ägarsamarbete i energiföretaget Hamburgische Electricitäts-Werke (HEW) i Hamburg. Innehavet i HEW ökar till majoritet år 2001. HEW avtalade i augusti om ytterligare förvärv i Bewag vilket ger HEW majoritetsägande i bolaget. I december 2000 avtalade HEW om förvärv av majoriteten i VEAG Vereinigte Energiewerke AG (Veag) och Lausitzer Braunkohle AG (Laubag). I februari 2001 förvärvade Vattenfall en minoritet i Gornoslaski Zaklad Elektroenergetyczny (GZE) med option att nå majoritet inom två år. Med dessa förvärv blir Vattenfallgruppen ett av de stora elföretagen i Europa, med en elproduktion över 160 TWh och en elförsäljning på drygt 180 TWh per år jämfört med – i båda fallen – drygt 80 TWh år 2000. Antalet elkunder kommer att uppgå till cirka 6,5 miljoner.

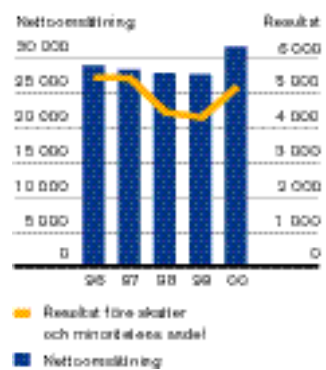
Vision

Vattenfalls vision är att bli ett ledande europeiskt energiföretag.

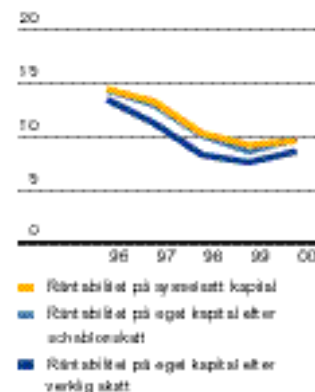
Ny organisation från 2001

Vid årsskiftet 2001 införde Vattenfall en ny organisation och en ny styrmodell. Den nya organisationen är decentraliserad med en koncernledningsgrupp och tretton resultatenheter. De nya resultatenheterna har självständigt ansvar och rapporterar direkt till koncernledningen.

Omsättnings- och resultatutveckling, Mkr

Räntabilitet, %

Ett märkesår i Vattenfalls historia

Vattenfallkoncernens nettoomsättning ökade med 14 procent till 31,7 miljarder kronor. Resultatet före skatter och minoritetens andel ökade med 21 procent till 5,2 miljarder kronor. Lägre marginaler i elprodukten, investeringarna i EW, HEW och Uppsala Energi och vissa övriga poster påverkade resultatet negativt med sammanlagt cirka 600 Mkr. Engångsposter påverkade resultatet positivt med netto cirka 1,5 miljarder kronor. Det innebär att resultatet år 2000 exklusive påverkan av engångsposter är något sämre än 1999.

År 2000 var ett märkesår i Vattenfalls historia. Koncernen har tagit avgörande steg för att förverkliga den internationella strategi som styrelsen lade fast 1997, och som innebär att Vattenfall ska utvecklas till ett ledande europeiskt energiföretag.

Avregleringen, som är på väg att genomföras i hela Europa, leder till en snabb konsolidering i branschen. För att Vattenfall på längre sikt ska kunna bevara konkurrenskraften och vara med i energimarknadens utveckling är det nödvändigt att nå en tillräcklig storlek. Detta förutsätter, för oss såväl som våra konkurrenter, en stor kundbas och att våra kunder upplever oss som den bästa leverantören på marknaden. Vi kompromissar inte med kvaliteten till våra kunder.

För tio år sedan fanns ett tiotal självständiga kraftbolag i Sverige, idag är Vattenfall det enda fristående svenska kraftbolaget med tillräcklig kompetens och storlek för att kunna delta i den internationella konkurrensen. Våra konkurrenter är inte i första hand andra svenska företag utan stora internationella koncerner med en väsentligt större omsättning och rejäla finansiella muskler. Tidigare räckte det med att i första hand se till förhållanden i Sverige och Norden, idag måste vi tänka europeiskt, och även globalt.

Vattenfall står idag mitt uppe i en kraftig förändring. För första gången sedan företaget

bildades 1909 är verksamheten utanför Sveriges gränser större än den i Sverige. På kort tid har Vattenfall utvecklats till ett nordeuropeiskt energiföretag, flerdubbelt större och åtskilligt mer komplext. Vår vision är att bli ett ledande europeiskt energiföretag. Det innebär att vi ska vara ett av de fem-sex största energiföretagen på den europeiska marknaden, att vi av kunderna ska upplevas som det bästa och att vi på sikt ska nå de bästa ekonomiska nyckeltalen. Det kommer att vara till nytta för kunderna i alla länder där vi är verksamma vad gäller såväl leveranssäkerhet och kvalitet som intressanta priser. Långsiktigt skapas dessutom samtidigt en väsentlig värdeökning för vår ägare. Den gör det också möjligt att bevara ett konkurrenskraftigt Vattenfall som det enda stora svenskkontrollerade kraftföretaget i Sverige.

Förvärv i Tyskland och Polen

Med förvärven i Tyskland och Polen etableras Vattenfall i de största länderna runt Östersjön.

Den stora tyska elmarknaden, en av de mest dynamiska i Europa, har på bara några få år genomgått snabba och omvälvande förändringar med fusioner och omstruktureringar. Vattenfall är en av de få utländska aktörer som lyckats etablera sig på denna marknad.

Polen befinner sig i ett expansivt skede och behoven av el väntas öka. Med sitt strategiska läge är Polen en viktig plattform som bas både för att utveckla samarbetet med lokala kunder och för Vattenfalls expansion i övriga Europa.

Vattenfalls förvärv är nogt övervägda och affärsmässigt sunda. De förflyttar Vattenfalls strategiska position från en regional marknad till den europeiska arenan. Vårt utgångsläge för fortsatt konsolidering stärks betydligt. Vi räknar med att förvärven efter en övergångsperiod kommer att bli mycket lönsamma.

Prioriteten den närmaste tiden blir att skapa synergier och bygga värde i den nya gruppen. Tillväxttakten kommer att avta. Vattenfalls ambition är att förvalta tillgångar-

na på bästa sätt och att hela tiden ligga i framkant vad gäller miljöambitioner. Vattenfall kan också tillföra nya perspektiv och ny kunskap som gör att konkurrenskraften ökar.

Höga miljöambitioner

Europas energiförsörjning är till närmare 80 procent beroende av fossila bränslen. 15 procent är kärnkraft och resten utgörs främst av vattenkraft och biobränslen. Andelen fossila bränslen väntas öka till 85 procent år 2030.

Våra investeringar i Tyskland och Polen innefattar kolproduktion. Den är nödvändig för energiförsörjningen i dessa länder. Produktionen har till största delen mycket hög miljöstandard. Vattenfall kommer att arbeta med en hög ambitionsnivå beträffande miljö och nya innovativa lösningar.

Ett effektivt sätt att minska de totala utsläppen av koldioxid är att utveckla internationella system för handel med utsläppsrätter och s k gröna certifikat.

Ny identitet, ny organisation

Den nya grupperingen kommer att vara väsentligt större än vad koncernen var enligt årsredovisningen 1999. När de nu aktuella affärerna slutförts har omsättningen nära nog fyrdubblats från 28 till omkring 100 miljarder kronor, antalet kunder har tredubblats från två till sex miljoner och antalet anställda har femdubblats från 8 000 till strax över 40 000. Försäljningen av el har ökat från 87 till 180 TWh och försäljningen av värme från 5 till 35 TWh.

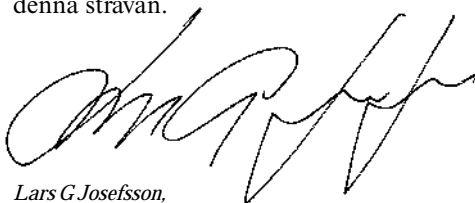
Att integrera de nyförvärvade företagen handlar om att skapa en helt ny konstellation och utveckla en europeisk identitet. Företagsledning, organisation och styrmodell måste anpassas till de nya förutsättningarna. Vi har skapat ett integrerat management genom en ny organisation och en ny styrmodell. Målen är att organisera verksamheten efter kunder och affärer, med ansvar och befogenheter delegerade till resultatenheter, för att arbeta för våra kunder, uppnå transparens och stärka det ekonomiska resultatet. Sjunkande handelsmarginaler och knivskarp konkurrens ställer stora krav på ökad effektivitet och sänkta kostnader.

Elpriset kan väntas stiga

Prisutvecklingen spelar en avgörande roll för lönsamheten. Den framväxande Vattenfallgruppen har en försäljning på 170 miljarder kWh. En genomgående prisförändring om 1 öre motsvarar således 1,7 miljarder kronor – upp eller ned. Elmarknadens avreglering visade att det fanns överkapacitet i det nordiska produktionssystemet. Den förstärktes av en rad våtar, med ovanligt god tillgång på vattenkraft. Nu råder en balans som gör att priset kan väntas stiga under normalår och torrår. Vi kan se tecken på långsamt stigande elpriser på de nordiska och tyska marknaderna.

Elföretag måste ha effektiva system för att kunna behålla kunderna och samtidigt tjäna pengar. Huvuddelen av Vattenfalls verksamhet är nätverksbaserad. Vår ambition är att leverera förstklassiga nätverkstjänster till våra kunder. Elnätet utgör en central del i värdekedjan. På det överförs inte bara el, Vattenfall deltar också i uppbyggnaden av kraftfulla bredbandsnät med optofiberkabel utmed kraftledningarna. Fjärrvärmenäten spelar en viktig roll i vår värmeförsäljning. Framför allt växer det virtuella nätets betydelse. Försäljning, upphandling och andra affärsrelationer sker i växande grad via Internet. Detta är resurser som vi baserar oss på för att tillhandahålla effektiva energilösningar och service av högsta klass, och på så sätt utveckla våra kunders konkurrenskraft, miljö och livskvalitet.

Vår ambition är att Vattenfall av kunderna ska upplevas som det bästa företaget i branschen. Kundernas bedömning kommer att visa sig i vårt kassaflöde, som avgör om vi ska överleva i konkurrensen. Kundorientering är en nyckel till framgång. En annan är engagerade och kompetenta medarbetare. Vi vill att Vattenfalls varumärke ska förknippas med denna strävan.

Lars G. Josefsson,

VD och koncernchef

Stockholm den 6 mars 2001

Vision

”Vattenfall – ett ledande europeiskt energiföretag”

Visionen är att Vattenfallkoncernen ska fortsätta att växa för att på den kommande avreglerade europeiska marknaden bli ett av de fem-sex största energiföretagen i regionen, med resultat i nivå med de absolut bästa. Vattenfall ska av kunderna upplevas som det bästa företaget i branschen.

Affärsidé

”Vattenfall utvecklar kundernas konkurrenskraft, miljö och livskvalitet genom en unik kombination av effektiva energilösningar och service i världsklass”

Affärsidén är uttryck för Vattenfalls övertygelse att kunderna efterfrågar kvalificerade lösningar på sina energirelaterade behov och att Vattenfall har kapacitet och kompetens att tillgodose denna efterfrågan.

Strategisk inriktning

På kort sikt

- att säkra och befästa våra positioner på hemmamarknaderna Norden, Polen och Tyskland
- att utöka kundbasen genom förvärv och samverkan med andra företag
- att fokusera på produktdifferentiering av basprodukterna till slutkunderna

På lång sikt

- koncernen ska inrikta sig på att skapa aktieägarvärde och kundvärde
- aktieägarvärde och tillväxt kommer att säkerställas främst genom satsning på ökad kundbas och mervärde till kunder samt genom fortsatta investeringar i miljöförbättring och i forskning och utveckling

Utmaningar just nu

- säkerställa värdeskapande i de nyförvärvade företagen
- öka samverkan i den framväxande Vattenfallkoncernen för att öka värdeskapande och konkurrenskraft
 - försvara koncernens ställning på marknaden
 - utveckla och förbättra kundkontakterna i hela värdekedjan
 - öka avkastningen vad gäller den befintliga kundbasen
 - optimera kapitalanvändningen
 - att utvecklas som lärande organisation

Mål

Målkort (Balanced Score Cards) användes under år 2000 i Vattenfallkoncernen för att tydliggöra de viktigaste framgångsfaktorerna och följa upp dessa. Målkortet omfattade fem perspektiv: Ekonomi, Kund, Medarbetare, Process och Utveckling.

Ekonomiska mål

Vattenfallkoncernens ekonomiska mål har sedan bolagsbildningen 1992 baserats på traditionella redovisningsmått med syfte att uppnå marknadsmässig lönsamhet i förening med tillväxt i finansiell balans, tillfredsställande soliditet och stabil utdelning. För 2001 har målen ändrats för att mer tydligt fokusera på värdeskapande och tillväxt.

Det ekonomiska målet är att långsiktigt uppnå en avkastning på eget kapital efter schablon-skatt på cirka 15 procent i genomsnitt över en konjunkturcykel med en soliditet på minst 30 procent. Det är styrelsens avsikt att utdelningen ska vara långsiktigt stabil. Utdelningen ska motsvara en tredjedel av vinsten och ungefär fem procent på justerat eget kapital.

Övriga ekonomiska mål under 2000 gällde företagsvärde och kostnadseffektivitet.

Resultatet ökade under år 2000, men påverkades av betydande engångsposter. Resultatmålet nåddes inte.

Soliditetsmålet nåddes under år 2000.

Med styrelsens förslag till utdelning avseende år 2000 uppnås utdelningsmålet en tredjedel av vinsten och underskrids utdelningsmålet 5 procent av justerat eget kapital.

Målen avseende företagsvärde och kostnadseffektivitet nåddes.

Mot bakgrund av Vattenfalls strategiska inriktning på tillväxt pågår en diskussion om de ekonomiska målen. Fokus ligger på maximalt värdeskapande och lönsam tillväxt, vilket innebär hög tillväxt i kassaflödesmässig intjäning och tillräcklig lönsamhet för att skapa mervärde.

Övriga koncerngemensamma mål

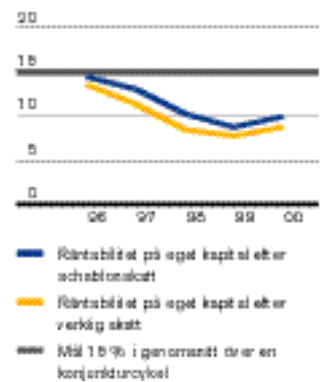
Vattenfall arbetade med förbättringar under år 2000 avseende de övriga koncerngemensamma målen. Väsentliga framsteg i arbetet kunde noteras.

Ett av kundmålen avsåg varumärket Vattenfall i Sverige, Finland och Norge samt även förtroende och miljöansvar i Sverige. Målen uppnåddes och varumärket Vattenfall har en god position i dessa länder.

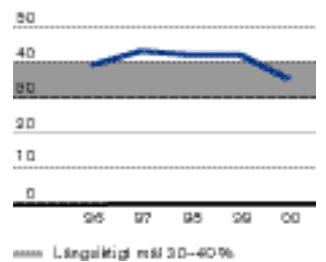
Inom utveckling uppnåddes miljömålet att ha certifierbara miljöledningssystem i alla verksamheter med betydelse för kund.

Även övriga koncerngemensamma mål uppnåddes i huvudsak.

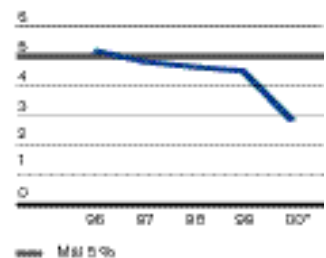
Räntabilitet på eget kapital, 1996-2000, %

Soliditet 1996-2000, %

Utdelning 1996-2000 i relation till eget kapital, %

* styrelsens förslag

Vattenfall

– en blivande europeisk koncern

Elmarknadens avreglering och nya nätförbindelser öppnar möjligheter för att skapa en sammanhängande nordeuropeisk och på sikt europeisk elmarknad. För Vattenfall, som är en av Nordens största energikoncerner och en av de största elproducenterna i Europa, är det naturligt att genom samarbeten och förvärv utvecklas till att bli ett ledande energiföretag i Europa.

berlin

Berlin är säte för VEAG Vereinigte Energiewerke AG (Veag) som svarar för elförsörjningen i Tysklands fem östra förbundsländer. Veag omsätter cirka 20 miljarder kronor och producerar cirka 45 TWh el och 3 TWh värme i sex stora kolkraftverk, som genom upp- rustning under 1990-talet nu hör till världens mest effektiva. Veag äger också stamnätet och regionnäten i östra Tyskland. HEW har avtalat med E.ON och RWE om förvärv av 81,25 procent av Veag. Om förvärvet godkänns av konkurrensmyndigheten kommer Veag att ingå i koncernen från 2001.

Berlin är dessutom säte för Bewag, som producerar och säljer el, värme och tjänster i huvudstaden. HEW har avtalat om förvärv av majoriteten i Bewag. Förvärvet har ifrågasatts av Bewags delägare Mirant (tidigare Southern Energy) och prövas i ett skiljedoms- förfarande.

Byggnad	Ombyggnad av Riksdagshuset
Adress	Platz der Republik 1, Berlin
Arkitekt	Foster and Partners (ombyggnad)
Beställare	Förbundsrepubliken Tyskland
Byggnadsår	1995–99

Fortgående internationalisering av Vattenfall

Vattenfall har genomgått mycket stora förändringar under senare år. Geografiskt har verksamhetsområdet vuxit så att de nordiska länderna, Polen och Tyskland numera tillsammans utgör en nationsgränsöverskridande hemmamarknad för koncernen. I början av 1990-talet verkade Vattenfall i det närmaste helt inom Sveriges gränser.

1997 lade Vattenfalls styrelse fast en strategisk inriktning som innebär att företaget ska växa för att kunna utvecklas till en europeisk aktör. Denna strategi har legat till grund för ett antal affärsbeslut som förändrar Vattenfall till ett nordeuropeiskt energiföretag med en flerfaldigad omsättning fördelad på Tyskland, Polen, Finland och Sverige.

Den nya Vattenfallkoncernen har nordeuropeiskt fokus

Förutsättningen för att kunna hålla elpriset på fortsatt låg nivå på Vattenfalls hemmamarknad och att skapa värdetillväxt för ägaren är

att öka kundbasen och skapa mervärden för kunderna. Fler kunder är avgörande för att kunna hålla kostnaderna och därmed priserna på en låg nivå.

Samma insikt finns också hos många av Vattenfalls konkurrenter som nu fusioneras till allt större företag. Sammanslagningen är en konsekvens av behovet av att ha ett stort antal kunder på den avreglerade elmarknaden. I Sverige märks detta genom att Vattenfalls större konkurrenter håller på att bli uppköpta av större företag med utländskt ägande.

Under nittioalet växte Vattenfall i Skandinavien. I Finland svarar Vattenfall för 14 procent av slutkundsmarknaden för el. I Norge och Danmark har det varit svårare att bygga upp en verksamhet med potential för framtiden, varför volymen är mera blygsam. I början av 2000-talet är hela Östersjöområdet, framför allt Tyskland och Polen i fokus för Vattenfalls tillväxtstrategi. Verksamheten i dessa länder expanderar starkt.

Vattenfall AB står alltså mitt uppe i en kraftig förändring. Förvärv, byten och

Genom förvärv i Tyskland och Polen vidgas koncernens verksamhet väsentligt under år 2001. I tabellen redovisas omsättning, produktions- och försäljningsvolymerna samt Vattenfalls ägarandel i de bolag Vattenfall har förvärvat respektive avtalat om att förvärva. Som en jämförelse redovisas motsvarande siffror för "gamla Vattenfall", dvs Vattenfallkoncernen före förvärv. Bolagen är Elektrociepłownia Warszawskie S.A. (EW), Hamburgische Electricitäts-Werke AG (HEW), VEAG Vereinigte Energiewerke AG (Veag), Lausitzer Braunkohle AG (Laubag), Bewag AG och Gornoslaski Zakład Elektroenergetyczny S.A. (GZE).

Med nya förvärv en betydligt större koncern, avrundade värden baserade på senast tillgängliga bokslut (1999 eller delat 1999/2000. För Vattenfallkoncernen 2000).

	Omsättning		EI-	Värme-	EI-	Värme-	Anställda*	Vattenfalls	Beräknas
	Mkr	milj euro	försäljning,	försäljning,	produktion,	produktion,		resp HEWs	ingå i kon-
			TWh	TWh	TWh	TWh		andel (%)	cernen, år
Vattenfallkoncernen 2000	31 700	3 740	83	17	84	17	13 100		
(därav EW)	(2 500)	(290)	(3)	(12)	(3)	(12)	(4 100)	55	2000
HEWkoncernen	19 700	2 330	21	4	16	3	7 000	71**	2001
Veag	19 100	2 250	49	3	45	3	6 300	88**, ***	2001
Laubag	6 000	700	–	–	–	–	5 900	95**, ***	2001
Bewag	14 900	1 750	15	8	11	9	6 400	60**, ****	Ev 2001
GZE	4 200	490	11	–	–	–	3 200	32**, *****	2003
Summa	95 600	11 300	179	32	156	32	41 900		

* Antal anställda i vissa fall medelantal under året, i andra fall vid balansdagen

** Siffran avser andelar enligt avtal eller överenskommelse

*** HEW blir majoritetsägare enligt avtal som våren 2001 prövas av konkurrensmyndigheten

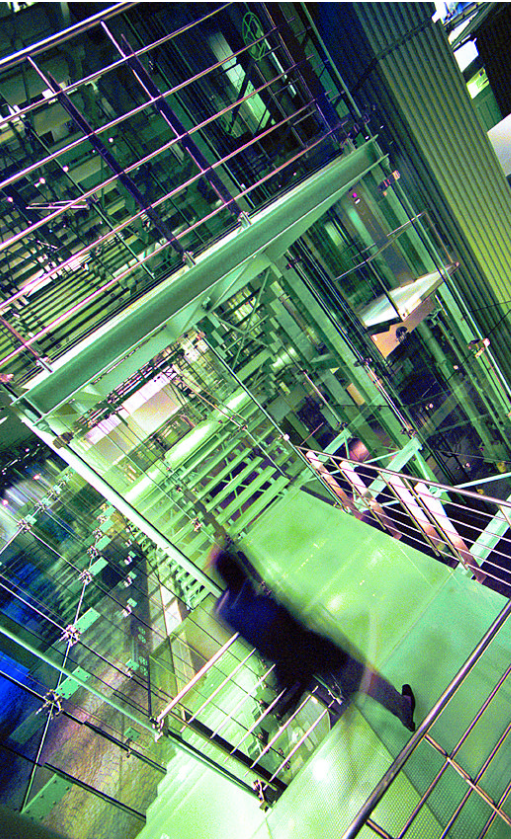
**** HEW blir majoritetsägare enligt avtal som våren 2001 prövas i skiljeförfarande

***** Enligt avtal blir Vattenfall majoritetsägare inom två år

Vid omräkningen har årsmedelkursen 1 euro = SEK 8,48 använts.

W warszawa

I Warszawa ligger EW, som svarar för produktionen av värme till huvudstadens fjärrvärmeförsörjning och för en del av huvudstadens elförsörjning. EW ingår i Vattenfallkoncernen genom att Vattenfall äger 55 procent sedan våren 2000. Vattenfall har nu också avtalat om förvärv av 32 procent av GZE i Gliwice i södra Polen. Det är det största av Polens 33 eldistributionsföretag med 1,1 miljoner kunder och en omsättning på drygt 4 miljarder kronor för cirka 11 TWh el. I Vattenfalls avtal med polska staten ingår att Vattenfall ska bli majoritetsägare inom ett par år.

Byggnad Högsta Domstolen
Adress Plac Krasieńskich 2/ 4/ 6, Warszawa
Arkitekt Marek Budzyński, Zbigniew Badowski Arkitektkontor
Beställare Polska staten
Byggnadsår 1996–99

överenskommelser om samarbete skapar en gruppering där Vattenfall är den dominerande parten. Verksamheten baseras på fyra länder, Sverige, Finland, Tyskland och Polen. Den nya Vattenfallkoncernen kommer att vara väsentligt större än vad koncernen var enligt årsredovisningen 1999. När de nu aktuella affärerna slutförts har omsättningen nära nog fyrdubbats från 28 till nära 100 miljarder kronor, antalet kunder har trefaldigats från 2 till 6 miljoner och antalet anställda har femfaldigats från 8 000 till strax över 40 000. Vattenfallgruppens försäljning av el kommer att öka från 87 till 180 TWh och försäljningen av värme från 5 till 35 TWh.

Ökningen åstadkoms genom Vattenfalls förvärv år 2000 av 55 procent av Elektrociepownie Warszawskie S.A.(EW), med el och värmeproduktion i Warszawa, samt i början av 2001 av inledningsvis 32 procent av Gornoslaski Zaklad Elektroenergetyczny S.A.(GZE) med säte i Gliwice och eldistribution till drygt en miljon kunder i södra Polen. Avtalet om GZE innebär att Vattenfall genom ytterligare aktieförvärv och riktade nyemissioner inom två år kommer att ha aktiemajoriteten i företaget.

Den andra stora satsningen innebär att Vattenfall enligt avtal i oktober 2000 under år 2001 förvärvar majoriteten i Hamburgische Electricitäts-Werke (HEW). HEW har i sin tur i december 2000 träffat avtal om förvärv av majoriteten i VEAG Vereinigte Energiewerke AG (Veag), med produktion och överföring av el i östra Tyskland, samt i Lausitzer Braunkohle AG (Laubag) med brunkolsbrytning. Mer än 90 procent av Laubags kolproduktion säljs till Veag för kraftproduktion. Förvärven prövas under våren 2001 av den tyska konkurrensmyndigheten.

HEW träffade också i augusti 2000 ett avtal om förvärv av 49 procent av det Berlinbaseade energiföretaget Bewag AG, vilket skulle ge HEW majoritet i Bewag. Förvärvet prövas under våren 2001 i ett skiljeförfarande mellan säljaren E.ON och Bewags minoritetsägare

Mirant Corporation (tidigare Southern Energy).

Färre och större aktörer

På samma sätt har många av Europas stora elproducenter gått in på nya marknader. Kontinuerligt sker stora affärer där de traditionella elproducenterna går samman och blir färre. De pressade marginaler som blivit en följd av den fria elmarknaden driver branschen i riktning mot ökad storskalighet. Det är samtidigt nödvändigt att koncentrera resurserna så att de marknader som prioriteras kan bearbetas effektivt.

Nya produkter och branschglidning

I takt med att marginalerna successivt sjunker i elhandeln har Vattenfall breddat produktutbudet. Vattenfall och andra aktörer inom den tidigare väl avgränsade elbranschen expanderar in i nya verksamheter som telefoni och bredband. Samtidigt sker motsvarande breddning från andra branschens sida så att exempelvis oljebolag startar elhandelsrörelse. Gamla invanda branschbegrepp blir därmed allt mindre relevanta. Det sker en omfattande branschglidning. Breddningen är mycket resurskrävande vilket innebär att endast stora aktörer har tillräckliga resurser att delta i branschens omdaning. Vattenfalls bedömning är att det under de närmaste åren kommer att ske ytterligare sammanslagningar inom branschen så att det på fem-tio års sikt endast återstår en handfull aktörer som dominerar marknaderna i Nordeuropa. Vattenfall har för avsikt att vara en av dessa.

Asset Management allt mer centralt

Produktion och distribution av el och värme är kapitalintensiva verksamheter. Det gör att den pågående koncentrationsprocessen fordrar stor finansiell styrka. För att nå tillräcklig tyngd i sina satsningar har Vattenfall valt att inrikta expansionen på enbart norra Europa.

Historiskt har Vattenfall expanderat genom att bygga nya produktionsanläggningar

tavastehus

Staden Tavastehus är säte för Vattenfall Siirto Oy, nätbolaget för landsbygdsnät bildat av de två första förvärvade eldistributionsbolagen Hämeen Sähkö och Lapuan Sähkö. År 2000 förvärvades också Hämeenlinnan Energia, ett bolag som svarar för försäljning av el, värme och gas i staden Tavastehus. I Tavastehus finns också fjärrvärmebolaget Vattenfall Kaukolämpö.

Byggnad	Tavastehus Slott (Hämeenlinna)
Adress	Tavastehus
Arkitekt	Ursprungsarkitekter okända, Restaurering N.E Wickberg
Beställare	Undervisningsministeriet
Anläggningsår	1239 eller 1249
Restaurering	1956–79

och genom att införliva nya, ofta kommunala, verksamheter i koncernen. Att avyttra anläggningar och bolag har däremot varit mindre vanligt. I Vattenfalls expansionsstrategi ligger ett mer aktivt förvaltande av koncernens tillgångar, där såväl köp som avyttring av anläggningar kommer att prövas fortlöpande för att få ut maximal nytta av koncernens tillgängliga resurser.

Breddningen in på den tyska och polska marknaden har medfört en ökad mångfald av produktionsresurser i portföljen. I den nordiska verksamheten dominerar vatten- och kärnkraft. Med utvidgningen till Polen ingår flera storskalig fossilbaserad el- och värmeproduktion. När samgåendet med HEW är klart tillkommer dessutom kol- och kärnkraft i Tyskland.

Vattenfall har höga miljömässiga ambitioner och kommer att driva dessa anläggningar med högt ställda krav på miljöprestanda.

Harmoniseringsfrågor över nationsgränser

I huvudsak drivs utvecklingen på de nordeuropeiska elmarknaderna i dag av den fria marknadens inneboende dynamik. På EUs initiativ har den europeiska marknaden för el och gas börjat öppnas för fri konkurrens. Regelverken har ändrats och konkurrens- och reglermyndigheterna har blivit tydligare i sitt agerande. Det har resulterat i en snabbt hårdnande konkurrens med betydande strukturella förändringar.

Ett område som dock inte har ändrats för att passa de nya förutsättningarna är olikheterna i nationella lagstiftningar för uttag av skatter och avgifter på energisektorns verksamheter. Det innebär att trots att handeln bedrivs nationsgränsöverskridande i full konkurrens så tillåts variationer i skatte- och avgiftsuttag att snedvrider konkurrensen företag emellan. Grunden till detta är en nationsvis mycket varierad syn på rimligt skatte- och avgiftsuttag.

På sikt är det nödvändigt att minska skillnaderna genom att ländernas regeringar finner gemensamma lösningar i harmoniserande riktning. Om man inte klarar detta kommer det att bli mycket svårt att få aktörer att våga uppföra ny produktionskapacitet och då speciellt i länder med höga produktionsskatter och med relativt sett högre nivå på skatter och avgifter för utsläpp av miljö- och klimatpåverkande ämnen.

Vidare är de europeiska ländernas hantering av sina åtaganden enligt Kyotoprotokollet av stor vikt för branschen. Då hela området handlar om mycket stora värden är det önskvärt att lösningar väljs som ger önskad reduktion av utsläpp av växthusgaser till minsta möjliga kostnad. Vattenfall anser därför att lösningar som inbegriper handel med utsläppsrättigheter med medverkan från berörda företag bör eftersträvas. Hur EU kommer att hantera denna fråga blir av största vikt.

Nya styrformer införs

Förvärven och koncernens tydliga inriktning på norra Europa har gjort det naturligt att vidta betydande förändringar i Vattenfalls organisation. Syftet har varit att säkerställa en effektiv styrning så att synergier mellan "gamla" Vattenfall och de förvärvade enheterna kan säkerställas.

Koncernens nya organisation infördes vid årsskiftet 2001 och innebär att den tidigare affärsområdesindelade organisationsformen ersätts med tretton resultatenheter. Koncernledningens uppgift i den nya organisationen är i huvudsak strategisk med fokus på långsiktiga finansierings- och utvecklingsfrågor.

Elproduktion Norden har en produktionskapacitet som motsvarar 20 procent av den el som förbrukas i Norden. Den el som produceras säljs inom Vattenfall samt till den nordiska elbörsen Nordpool.

Elnät Sverige och **Elnät Finland** ansvarar för ägande, drift och underhåll av alla elnät samt försäljning av elnätstjänster i respektive land.

Försäljning Sverige, Försäljning Finland och **Försäljning Norge** svarar för i första hand försäljning av energi men också produkter som telekom, intelligenta tjänster och energitjänster. Försäljningen riktar sig till privatkunder, energiföretag, industrier och övriga företag. Försäljning Sverige svarar också för försäljning i Danmark. Resultatenheterna inriktas både på att bygga en lönsam och växande affärsverksamhet med brett produktutbud för massmarknaden och på kvalificerade produkter och tjänster för större kunder.

Mega säljer el, energitjänster, kompletta energilösningar, Färdig Värme och andra produkter till utvalda större koncerner med omfattande kontrakt. Vattenfall eftersträvar att samarbeta med dessa kunder internationellt.

Vattenfall är en av de främsta europeiska aktörerna på grossistmarknaden för el. **Supply & Trading** ansvarar för koncernens fysiska och finansiella handel med el och andra energirelaterade produkter, bland annat miljömärkt och

miljödeklarerad el. Till denna resultatenhet hör portföljhantering för externa kunder och koncernens riskhantering beträffande el. En del av verksamheten kommer att ske genom tradingbolaget Nordic Powerhouse i Hamburg. Bolaget ägs gemensamt av Vattenfall och HEW. (Se vidare sid 26 och 38.)

Värme Norden svarar för försäljning av värme samt äger och driver anläggningar för kraftvärme, fjärrvärme och Färdig Värme i Norden och de baltiska länderna.

Tjänster bedriver konsult-, entreprenad- och FoU-verksamhet inom energi-, infrastruktur- och industrisektorn.

Verksamheten i **Tyskland** utgör en resultatenhet som har sammanhållet ansvar för alla affärer i Tyskland exklusive nordiska Megakunder.

Sammanhållet ansvar gäller också för alla affärer i **Polen**, exklusive trading och nordiska Megakunder.

Nya affärer svarar för att etablera ny affärsverksamhet inom områden som kompletterar kärnverksamheten. Infokom är ett sådant exempel där såväl infrastruktur som tjänsteutbud kompletterar befintlig verksamhet.

Resultatenhetsansvariga

Elproduktion Norden

Alf Lindfors

Supply & Trading

Erik Hagland

Försäljning Sverige

Jan Åke Karlsson

Försäljning Finland

Majja-Liisa Friman

Försäljning Norge

Sigge Eriksson

Mega

Jörgen Josefsson

Elnät Sverige

Per Hallberg

Elnät Finland

Lauri Virkkunen

Värme Norden

Göran Hindemark

Nya affärer

Lennart Åsander

Tjänster

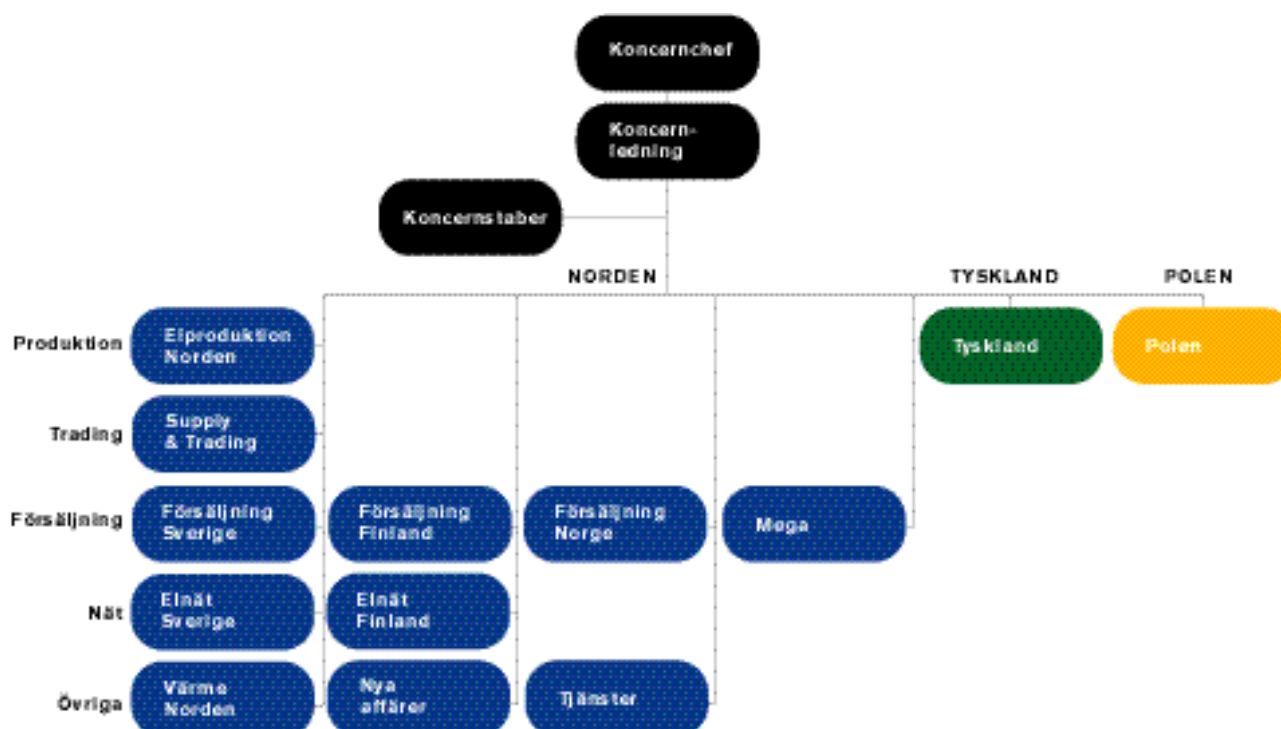
Gunnar Axheim

Tyskland*

Polen

Hannu Kostiainen

* Verksamheten i Tyskland utövas för närvarande genom HEW.

Konkurrentjämförelser – marknadsposition 1999

De europeiska företagens rörelsemarginaler föll 1999 på grund av låga elpriser jämfört med 1998. Vattenfall, liksom hela branschen, genomgick stora förändringar år 2000. Konsolideringen av branschen till allt färre och större företag fortsätter. Branschglidningen ökar, vilket försvårar jämförelser mellan företagen.

Jämförelsen på detta uppslag har gjorts utifrån 1999 års bokslut eftersom vi inte har tillgång till senare uppgifter och enligt Vattenfalls definitioner av nyckeltal, se sid 72. I följande diagram visas resultatet av jämförelsen avseende räntabilitet på eget och sysselsatt kapital, rörelsemarginal, soliditet, räntetäcknings- och skuldsättningsgrad.

Sammanfattningsvis uppvisade Vattenfall 1999 en räntabilitet på sysselsatt kapital som var ungefär lika med genomsnittet av de studerade företagen. Räntabiliteten på eget kapital, skuldsättnings- och räntetäckningsgraden låg däremot något under genomsnittet, medan soliditeten var mycket högre än genomsnittet i jämförelsen. Rörelsemarginalen var något högre än genomsnittet.

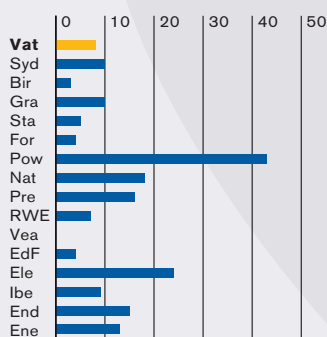
Full jämförbarhet förelåg inte. Vissa företag (framför allt de tyska) hade avvikande redovisningsprinciper och förutsättningar, vilket i en del fall påverkade nyckeltalen väsentligt. Det gäller främst avsättning för framtida hantering av kärnkraftavfall. Avsättningarna fonderas i Tyskland av företagen själva och redovisas som icke räntebärande skulder. Andelen sysselsatt kapital blir därför mycket låg för de tyska kärnkraftföretagen, vilket förbättrar de nyckeltal som beräknas med sysselsatt kapital som bas.

De svenska kraftföretagen fonderar inte utan betalar avgifter till Kärnavfallsfonden motsvarande kostnaderna för framtida hantering av kärnkraftavfall.

Branschstrukturen i Tyskland förändrades avsevärt år 2000 med flera fusioner bland större aktörer. PreussenElektra fusionerade med Bayernwerk till E.ON Energie AG. RWE fusionerade med VEW. Som villkor för att få genomföra fusionerna ålades de två nya energikoncernerna att avyttra vissa innehav, bland annat innehaven i Bewag, Veag och Laubag.

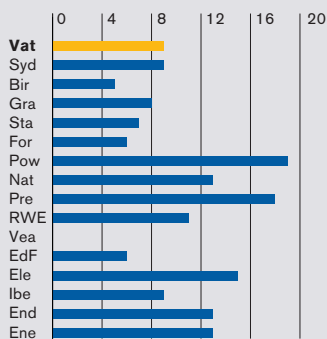
HEW, Bayernwerk och VEW saknas i jämförelsen.

Räntabilitet på eget kapital
efter verklig skatt, 1999, %

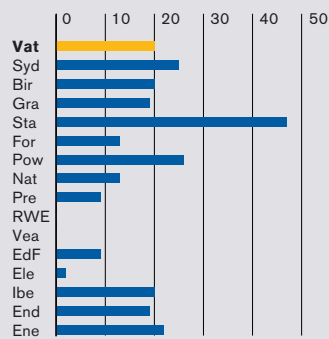
Vattenfall redovisade en räntabilitet på eget kapital på knappt 8 procent, vilket var sämre än genomsnittet på knappt 12 procent. Räntabiliteten varierade kraftigt mellan företagen från negativa värden till drygt 40 procent. PowerGens höga värde beror på stora extraordinära intäkter.

Räntabilitet på sysselsatt
kapital, 1999, %

Vattenfall visade en förräntning på sysselsatt kapital som var lika med genomsnittet cirka 9 procent. PreussenElektra och RWE Energie hade stora fonder som redovisades som icke räntebärande skulder vilket resulterade i förhållandevis höga värden på räntabiliteten på sysselsatt kapital.

Rörelsemarginal, 1999, %

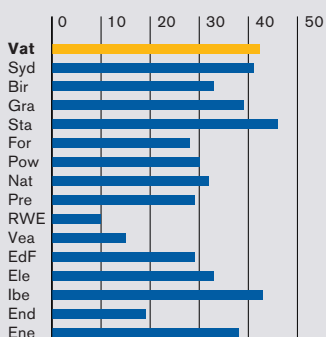

Vattenfall redovisade en rörelsemarginal på 20 procent att jämföra med genomsnittet på 17 procent. En kraftig prissänkning på el resulterade i mycket låg marginal för framför allt de tyska företagen. Statkrafts höga marginal beror på att produktionen sker med billig vattenkraft medan de företag som har höga bränslekostnader, t ex de engelska och tyska företagen, redovisade lägre marginaler.

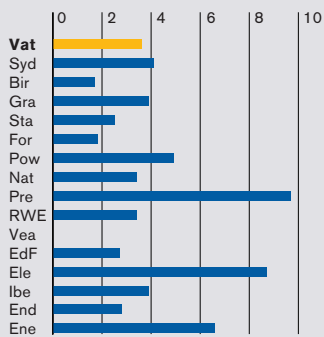
Jämförelsen avser 1999. De 16 studerade företagen är:

Företag	Land	Försäljning el (TWh)	Omsättning (Mdr SEK)	Andel el och nät av oms (%)	Viktigare övriga verksamheter	Börsnoterat
Vattenfall	SE	87 ****	28	85	Värme, Naturgas, IT- och entreprenadtjänster	-
Sydkraft	SE	29	15	70	Naturgas, värme, IT- och konsulttjänster	X
Birka Energi*	SE	24	13	68	Värme, kyla, gas, telefoni	-
Graninge	SE	6	3	55	Skog**, värme	X
Statkraft	NO	35	6	81	Service	-
Fortum Power and Heat	FIN	44	19	59	Värme	X (moderbolaget Fortum)
PowerGen	UK	47	53	95	Gas, internet	X
National Power (nu uppdelat i Innogy resp International Power)	UK	48	51	95	Gas, fastighetsförvaltning	X
PreussenElektra (fusionerat med Bayernwerk till E.ON Energie 2000)	DE	110 (191)	67	78	Gas, vatten	X (moderbolaget E.ON)
RWE Energie (fusionerat med VEW till RWE Energie 2000)	DE	141 (209)	58	89	Gas, värme, vatten	X (moderbolaget RWE)
Veag	DE	50	20	96	Värme	-
EdF	FR	469	282	100		-
Electrabel	BE	72	52	75	Naturgas, värme	X
Iberdrola	ES	66	56	98	Tele, IT	X
Endesa	ES	146 ***	117	99	Mobiltele	X
Enel	IT	231	193	92	Mobiltele, gas	X

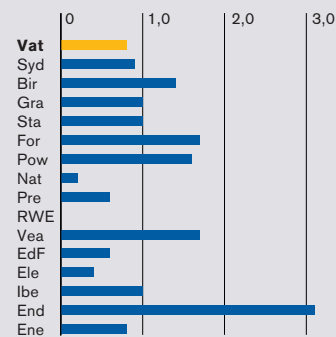
*50 procent ägt av Fortum **Skogsrörelsen avyttrad 2000 ***Varav cirka 50 procent i Spanien ****Varav cirka 63 procent i Sverige

Soliditet, 1999, %

Vattenfall visar en soliditet över genomsnittet på 32 procent. Vissa företag har på grund av förvärv försämrat soliditeten. Soliditeten är låg i de tyska företagen då de medel som reserverats för framtida kärnkraftavfall bokförts som skulder och redovisas huvudsakligen som likvida medel på tillgångssidan.

Räntetäckningsgrad, 1999, ggr

Räntetäckningsgraden varierar kraftigt mellan företagen med ett genomsnitt på 4. Vattenfalls räntetäckningsgrad på drygt 3 ggr är jämförelsevis låg. Vissa av företagen redovisar betydligt högre siffror beroende på mycket låga finansiella kostnader.

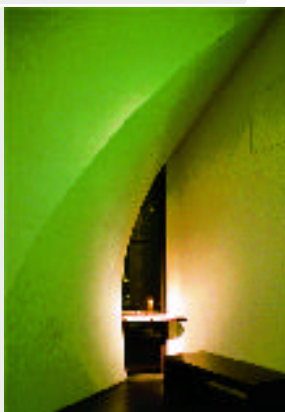
Skuldsättningsgrad, 1999, ggr

Den genomsnittliga skuldsättningsgraden är 1,1 ggr att jämföra med Vattenfall som uppgår till 0,8 ggr. Spridningen mellan företagen är stor. Låga värden beror på låg andel räntebärande skulder i relation till eget kapital.

Gemensamt ansvarstagande

Vattenfall står inför en stor utmaning i och med etableringen på de europeiska energimarknaderna.

Vattenfalls förhållningssätt till kunder, ägare, finansiärer och personal, i forskning och utveckling, i miljöarbetet och i vårdandet av varumärket blir viktigt för att nå framgång på marknaden men också för att Vattenfall ska förbli en attraktiv arbetsgivare. Att leva upp till dessa ambitioner fordrar ett tydligt arbetssätt med gemensamt ansvarstagande och med stor känsla av delaktighet inom koncernen. Vattenfall håller på att skaffa sig en ny identitet.

Företagskultur

Företagskulturen kan sägas vara det kitt eller de kärnvärden som håller samman varje företag.

En ny företagskultur håller på att växa fram inom Vattenfall. Produktionskultur har traditionellt dominerat elbranschen världen över. Genom avreglering och införandet av nya produkter och tjänster har kund- och marknadsorientering blivit allt viktigare. Framväxandet av en gemensam europeisk energimarknad och Vattenfalls etablering i bland annat Tyskland och Polen ställer tydliga krav på nya arbetssätt och ny företagskultur.

Graden av marknadsorientering skiljer sig åt mellan koncernens resultatenheter eftersom avregleringen av elmarknaderna skett med viss tidsförskjutning i olika länder. Successivt kommer emellertid olika företagskulturer i dagens och den framtida Vattenfallkoncernen att vävas samman. Koncernens identitet måste förändras och efter hand byggas på en bred kulturell bas med en grundläggande och tydlig identitet av att vara en europeisk koncern. Ut-

vecklandet av en företagskultur med respekt för olikheter i traditioner och arbetssätt kommer att vara ett prioriterat arbetsfält under den närmaste tiden.

Kompetensutveckling

Vattenfalls vision ställer höga krav på både Vattenfall som arbetsgivare och på de anställda. Arbetssättet håller på att utvecklas och förändras så att verksamheten anpassas till de nya förutsättningar och marknadssituationer som håller på att ta form. Därmed ges de anställda möjlighet till personlig utveckling. Samtidigt har medarbetarna ett eget ansvar att ta till vara alla tillfällen att öka sin kompetens. Möjligheterna till utveckling ökar i tider av stark expansion i takt med fortsatt europeisk avreglering, ett ökat kundfokus och införandet av nya produkter och tjänster. Då nya marknader kontinuerligt utvecklas ökar också möjligheterna att få arbeta i ett internationellt flerkulturellt sammanhang.

För att uppnå de övergripande målen är det viktigt att kunna mobilisera den samlade kompetensen och styrkan hos alla medarbetare. På chefer vilar därför ett stort ansvar att skapa motivation och engagemang för det pågående förändringsarbetet.

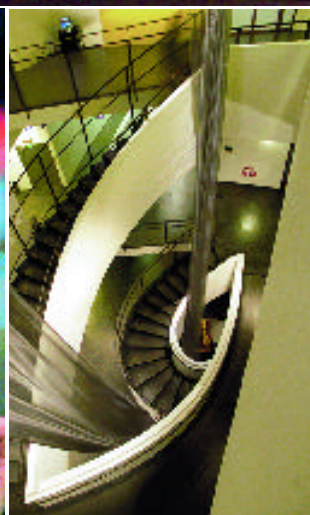
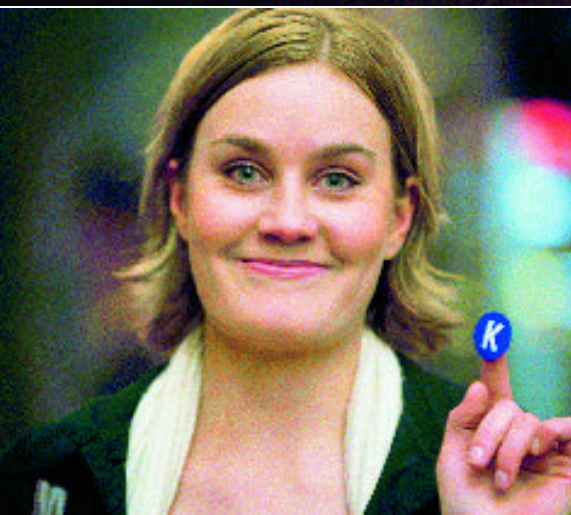
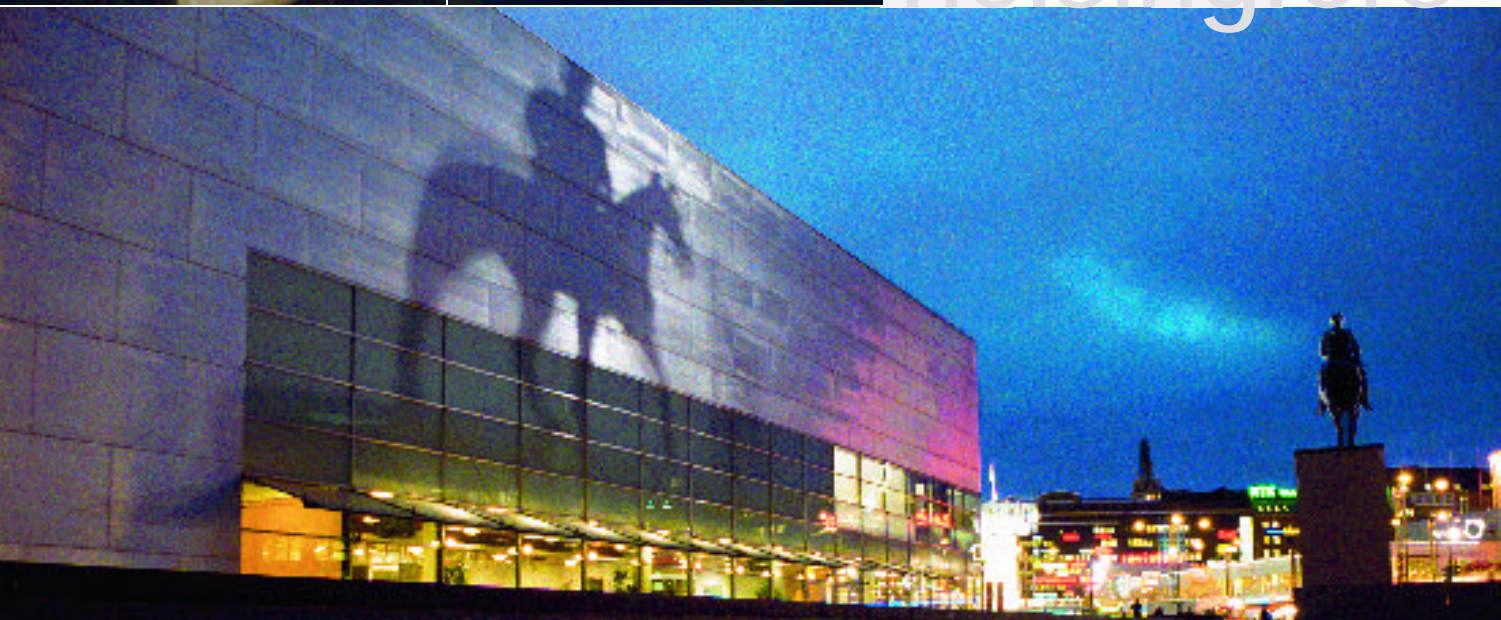
En medveten och tydlig process för utveckling och förändring av arbetssättet skapar värdeökningar för såväl kunder som ägare och anställda. Det handlar om att stärka Vattenfalls varumärken och att säkra en positiv affärsutveckling.

En attraktiv arbetsgivare

Vattenfall vill vara en attraktiv arbetsgivare. Detta avspeglas i olika sätt att arbeta med arbetsgivar- och medarbetarfrågor.

helsingfors

Vattenfall har genom sin etablering i Finland verksamt bidragit till en fungerande konkurrens på elmarknaden. Genom förvärv genomförda av moderbolaget i den finska koncernen, Vattenfall Oy, har Vattenfall nu en marknadsandel på 14 procent i Finland. De senast förvärvade bolagen är Keski-Suomen Valo Oy och Hämeenlinnan Energia Oy.

Vattenfall Oy, som finns i Helsingfors, ansvarar för sådana gemensamma funktioner i den finska koncernen som affärsutveckling, förvärv, ekonomi och finansiering, juridik och IT. Därtill har försäljningsbolaget Vattenfall Sähkömyynti Oy och produktionsbolaget Vattenfall Sähkötuotanto Oy sitt säte i Helsingfors.

Från 2001 är Vattenfall en av huvudsamarbetspartnerna för Kiasma.

Byggnad Kiasma, Museum för Nutidskonst
Adress Mannerheimplatsen 2, Helsingfors
Arkitekt Stephen Holl Architects
Beställare Undervisningsministeriet
Byggnadsår 1996–98

I förändringstider med högt tempo måste det även finnas en beredskap att möta den oro som kan uppkomma inom arbetsgrupper eller hos enskilda då många invanda arbetssätt ifrågasätts och förändras. Därför ska personalpolitiken inom Vattenfall, såväl i det långsiktiga arbetet som i det dagliga, vägledas och kännetecknas av begrepp som öppenhet, trygghet, kompetens och omtanke.

Vattenfall Management Institute bedriver ett omfattande utvecklingsarbete för chefer på olika nivåer. Under år 2000 ökade antalet kursdeltagare från nytillkomna icke-svenska enheter.

Insikten om de starka sambanden mellan psykisk hälsa, fysisk hälsa och arbetssituation ligger till grund för ett omfattande friskvårdsprogram för koncernens personal under projektnamnet "Team Aktiv". Programmet omfattar bland annat varierande former av hälsoprojekt kring motion och kostlära.

Personalomsättningen inom Vattenfall har under senare år ökat något, till 5,9 procent under år 2000 (4,8). Uppgifterna inkluderar inte EW i Polen. Den ökade rörligheten kontrasterar tydligt mot elbranschens historik, där livslånga anställningar inte var ovanliga. Detta gav och ger fortfarande lojala och yrkesskickliga medarbetare och en god grund för verksamheten. Vi lever emellertid i en snabbt föränderlig värld. Den ökade rörligheten på arbetsmarknaden är idag positiv – såväl för Vattenfall som för de anställda. Den ökar koncernens möjligheter att rekrytera och därigenom vitalisera och tillföra organisationen nya impulser och ny kunskap.

Processer och arbetssätt

Koncernen måste fortsätta att effektivisera drift- och underhållsverksamheten. Även inköp, kundhantering, marknadsföring och försäljning kan effektiviseras med mer genom-

tänkta arbetssätt, där skalfördelar och alla nya möjligheter som öppnas med e-business utnyttjas.

Ett exempel är Eutilia, en portal som Vattenfall startade i januari 2001 tillsammans med tio andra europeiska kraftföretag. Det är en neutral nätmarknadsplats för både leverantörer och köpare inom kraftindustrin och andra infrastrukturområden. Fokus ligger inledningsvis på inköp av elförsörjningsutrustning.

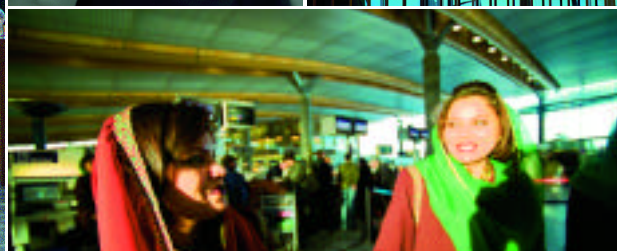
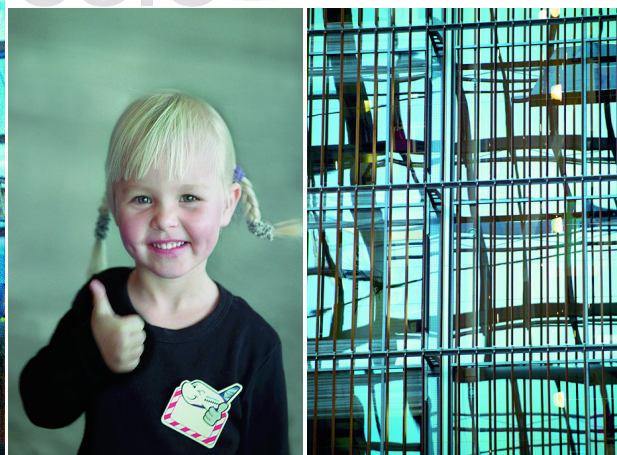
Ett centralt inslag i Vattenfalls effektiviseringsarbete är att skilja ägarfunktionen från genomförandefunktionen, genom att bilda särskilda konkurrensutsatta bolag för drift och underhåll, medan ägarfunktionens huvuduppgift är effektiv förvaltning och utveckling av tillgångar. Sådana förändringar har genomförts i Norden. Dessutom effektiviserar Vattenfall befintliga processer. Under år 2000 har gemensamma processer för personal, ekonomi, inköp och anläggningar börjat införas. Ett Shared Service Center planeras för dessa arbetsområden.

Att man kan komma mycket långt i effektivitet och förbättringsarbete har speciellt koncernens finska bolag Hämeen Sähkö visat. Sedan 1996 har kvalitetsarbetet successivt tagit steg framåt och integrerats i verksamhetsstyrningen vilket märks i form av kraftigt ökad effektivitet i bolaget. Med varje effektivitetsmått mätt visar Hämeen Sähkö en mycket god utveckling vilket även har förmedlats till andra delar av koncernen.

Forskning och utveckling samt produktutveckling

Forskning och utveckling är viktig för att Vattenfall ska bli framgångsrikt på den starkt konkurrensutsatta elmarknaden. Tidigare har fokus legat på teknisk utveckling för produktion och underhåll. Inriktningen har successivt fokuserats allt mer på lösningar för markna-

Vattenfall är delägare med 49 procent i Oslo Energi AS, ett bolag som säljer el i Norge med bas i Oslo kommun. Oslo Energi Holding, som äger resterande aktier, kommer under år 2001 att sälja dessa till Vattenfall, enligt avtal. I Oslo finns också moderbolaget för verksamheten i Norge, Vattenfall Norge AS, som säljer till stora industrikunder. Vattenfall Norge AS är minoritetsägare i Hafslund ASA och i Fredrikstad Energiverk AS och Fredrikstad Energinett AS. Dessa innehav kommer att säljas under år 2001 som ett led i förvärvet av majoriteten i HEW. Därefter har Vattenfall enbart försäljning i Norge.

Byggnad Oslo Flygplats
Adress Gardemoen
Arkitekt Niels Torp
Beställare Luftfartsverket i Norge
Byggnadsår 1993–98

dens behov. I dagsläget finns miljövarudeklarerade produkter i produktportföljen. I Sverige säljer Vattenfall miljövarudeklarerad el som är producerad med vatten- och vindkraft. HEW har tillsammans med Shell mer än 2 000 kunder som tecknat avtal om certifierad grön el i Hamburg. Vattenfall står också väl förberett att vidareutveckla och komplettera denna typ av produkter i takt med efterfrågan.

Utveckling av produkter och tjänster som ger kunden mervärden och ökar kundlojaliteten är därmed en central uppgift för hela FoU-området. När det gäller den marknadsinriktade FoU-verksamheten satsar Vattenfall på intelligenta tjänster, infokom och andra tjänster som fördjupar kundrelationerna.

Även om fokus ligger på närallgande marknadsinriktad FoU arbetar Vattenfall med mer långsiktiga frågor inom ramen för projekt

Uthålliga energilösningar. Här bedrivs olika delprojekt i samverkan med kunder för att finna väl fungerande lösningar för morgondagen. Det handlar om hela kedjan produktion-distribution-användning av energi.

Vattenfall driver och äger energianläggningar hos industrikunder samt erbjuder olika energilösningar. FoU för att vidareutveckla effektiva energilösningar för större industrikunder utgör ett prioriterat område. Ett exempel är utnyttjande av industriella biobränslen med kostnads- och miljömässigt fördelaktiga lösningar. Även insatser för att effektivisera delar av industrins huvudprocesser pågår, baserade på vidareutveckling och anpassning av metoder och kompetenser som utvecklats för olika energilösningar. För närvarande prioriteras bland annat processer inom massa- och pappersindustrin.

Vattenfalls miljöpolicy antogs 1999. Den uttrycker koncernens syn på miljöfrågor på följande sätt:

"Vattenfalls agerande i miljöfrågor ska skapa förutsättningar för en positiv affärsutveckling och stärkt konkurrenskraft. Med ständiga förbättringar och helhetssyn som förhållningssätt är vår ambition att vara ett föredöme på de marknader där vi finns.

Nytänkande Vi verkar för en hållbar utveckling genom innovativa systemlösningar och effektiv resursanvändning.

Öppenhet Vi bygger förtroende genom en öppen dialog om vårt miljöarbete och våra produkters miljöegenskaper.

Trygghet Vi följer gällande lagar, föreskrifter, tillståndsvillkor och våra egna miljökrav. Vi arbetar förebyggande för att minska vår miljöpåverkan och bedömer i förväg effekter av nya verksamheter. Vi ställer krav på leverantörer, entreprenörer och samarbetspartners.

Kompetens Vi har hög kompetens och stort engagemang i miljöfrågor vilket hjälper oss att fatta affärsmässigt sunda beslut.

Omtanke Vi värnar om naturen och sätter människors hälsa och säkerhet i centrum. Vårt agerande präglas av respekt för kultur, seder och värderingar i de länder där vi verkar i enlighet med vår etiska grundsyn."

Vattenfall har beställt ett nytt vindkraftverk, Näsudden III, som bygger vidare på tidigare utveckling och som förbereds för en framtida placering i havet. Leverantör är ett konsortium bestående av Scanwind och ABB. Tekniken bygger vidare på ABBs utveckling av bland annat Powerformer och HVDC-Light. Vindkraftverket är på 3 MW och kommer att uppföras på Näsudden, Gotland i slutet av 2001.

Vattenfall har också startat ett projektarbete för havsbaserad vindkraft i södra Kalmarsund (Karlskrona Vindkraft Offshore). En första etapp föreslås bestå i fem stycken vindkraftverk på sammanlagt 17,5 MW och en produktion på cirka 54 GWh per år vilket motsvarar elförbrukningen i 12 000 hushåll. Vattenfalls syfte med projektet är att vara väl förberedd för en utbyggnad av havsbaserad vindkraft i framtiden.

Andra utvecklingsområden är utnyttjande av biobränslen och andra kretsloppsbränslen, solenergisystem och minikraftvärme. Sammantaget ligger Vattenfall i frontlinjen för att utveckla och pröva nya energislag och ny energiteknik.

Under år 2000 investerade Vattenfall 481 Mkr i FoU och 93 Mkr i produktutveckling, totalt 574 Mkr. Det motsvarar 1,8 procent av omsättningen. Av FoU-satsningen svarade Svensk Kärnbränslehantering AB för 273 Mkr.

Miljöpolicy för hållbar utveckling

Vattenfalls miljöpolicy uttrycker koncernens grundläggande syn på hur miljöfrågorna ska betraktas och hanteras. Målet är en målmedveten vidareutveckling och förändring av verksamheten mot långsiktig hållbarhet med ekonomi, miljö och socialt ansvar som integrerade delar.

Genom miljöledning och ständiga förbättringar kontrolleras flödet av ämnen i processerna. Verksamheten vidareutvecklas så att miljöpåverkan minskar. Vattenfall erbjuder kunderna helhetslösningar som är material- och energieffektiva, pålitliga och ekonomiskt bärkraftiga.

Miljöhänsyn i det dagliga arbetet

Vattenfall ser miljön som en naturlig del av förutsättningarna för affärsverksamheten.

Genom ett öppet och förutsättningslöst förhållningssätt till nya rön om tillståndet i miljön fångas tidiga signaler upp om morgondagens marknadskrav och restriktioner. Vattenfall strävar alltid efter att fatta tidiga strategiska beslut istället för att tvingas till avhjälpande reinvesteringar och andra kortsiktiga förändringar i operativ verksamhet.

Koncernledningen hanterar strategiska och långsiktiga miljöfrågor.

Vattenfall har i övrigt ingen separat miljöorganisation. Miljöarbetet bedrivs som en del av det dagliga arbetet på alla nivåer inom koncernen. Ansvar för det operativa miljöarbetet och skyddet av miljön är kopplat till verksamhetsansvaret i organisationen.

De flesta av Vattenfalls verksamheter har miljöledningssystem. Flertalet är certifierade enligt ISO 14001. En del anläggningar är också registrerade enligt EMAS. Se vidstående förteckning över miljöcertifikat.

Förvärv ger nya utmaningar för miljöarbetet

Genom företagsförvärv som har avtalats 2000 kan Vattenfallkoncernen, som beskrivs på sidan 10, växa till en av Europas största energikoncerner med omfattande verksamhet i Polen och Tyskland. Vattenfall är sedan tidigare den dominerande aktören på den svenska energimarknaden med betydande verksamhet även i

Förteckning över miljöcertifikat

ISO 14001

Gotlands Energi-försäljning AB, Sverige	2000
Gotlands Energi-entreprenad AB, Sverige	2000
Gotlands Energiverk AB, GEAB, Sverige	2000
Lapuan Sähkö Oy, Finland	2000
Heinola Energia Oy, Finland	2001
Vattenfall Sähkömyynti Oy, Finland	2000
Vattenfall Kaukolämpö Oy, Finland	2000
Vattenfall Sveanät AB, Sverige	2000
Vattenfall VätterEI AB, Sverige	2000
Vattenfall Bråviken AB, Sverige	2000
Vattenfall Energimarknad, Sverige	1999 *
SwedPower AB, Sverige	2001**
Vattenfall Naturgas AB, Sverige	1999
Hämeen Sähkö Oy, Finland	1999
Ringhals AB, Sverige	1999
Forsmarks Kraftgrupp AB, Sverige	1999
Uppsala Energi AB, Sverige	2000

EMAS-registreringar

Vattenfall Drevviken Värme AB, Jordbro Värmeverk, Sverige	2000
Älvkarleby kraftstation, Sverige	1999
Bodens kraftstation, Sverige	1999
Bergeforsen kraftstation, Sverige	1999
Ringhals AB, Sverige	1999
Forsmarks Kraftgrupp AB, Sverige	1999
Uppsala Energi AB, Sverige	2000

Andra miljöcertifikat

EPD, Vattenkraftel från Lule älv, Sverige	1999
EPD, Kärnkraftel från Forsmarks Kraftgrupp AB, Sverige	2001

* Organisationen ombildad under annat namn per 2001-01-01

**Nytt certifikat ersätter flera tidigare på grund av bolagssammanslagning

övriga Norden. Genom förvärvet av Uppsala Energi har Vattenfall fått avfallsförbränning och torvbrytning i sin verksamhet.

De tyska och polska energimarknaderna skiljer sig på flera sätt från den nordiska. Från miljösynpunkt är den största skillnaden den stora andelen fossila bränslen för produktion av el och värme.

I samband med nya förvärv lägger Vattenfall stor vikt vid att identifiera miljöriskernas karaktär och storlek. Vattenfall har därför byggt upp kunskap och utarbetat metoder för miljöaffärsriskbedömning vid förvärv. Miljörelaterade affärsrisker och -möjligheter värderas och analyseras som en integrerad del i den totala riskbilden. Vattenfall analyserar även fortlöpande hur risksituationen förändras.

Vattenfall eftersträvar att verksamheten ska bedrivas i termer av långsiktig hållbarhet. Klimatfrågan är i det perspektivet central. 1999 var det totala utsläppet av koldioxid från Vattenfalls anläggningar cirka 250 kton. Genom övertagande av anläggningar i Warszawa ökade denna siffra till cirka 7 000 kton år 2000. Genom eventuellt ytterligare förvärv i Tyskland kommer det totala utsläppet av koldioxid från Vattenfalls anläggningar att öka ytterligare under år 2001. Effektiviseringen för att reducera utsläppen av koldioxid och bidra till att nå klimatmålen kommer att fortsätta.

Klimatfrågan viktig

Människans påverkan på det globala klimatet betraktas som ett allvarligt hot mot vår miljö och det västerländska levnadssättet. I Sverige har restriktioner och avgifter införts i syfte att styra samhället mot minskade utsläpp av koldioxid. Vattenfall bedömer att frågan kommer

att bibehålla sin aktualitet och förbli strategiskt viktig under lång tid framöver. Ytterligare åtgärder i form av exempelvis höjda avgifter för utsläpp av klimatgaser kan förväntas samtidigt som marknaden kommer att skärpa sina krav. Vattenfall förutsätter att skatteregler och begränsningar på sikt harmoniseras inom EU. Fram till att detta har genomförts riskerar utsläppen av koldioxid att flyttas mellan de europeiska länderna istället för att minska. Vattenfall anser att handel med utsläppsrätter och att företag kan delta i denna handel är ett viktigt instrument för att styra insatserna rätt, uppnå kostnadseffektivitet och skapa rättvisa mellan olika länder och företag.

På sikt finns en stor potential att avskilja och lagra koldioxid. I ett sådant perspektiv skulle kol kunna anses utgöra ett uthålligt bränsle. Vattenfall avser att följa och aktivt delta i utvecklingen att på kommersiella grunder avskilja och deponera koldioxid för att minimera klimatpåverkan av fossilbränslen.

I det kortare perspektivet har Vattenfall under senare år konverterat ett flertal mindre oljeeldade värmeanläggningar till eldning av biobränsle. Vattenfall är en av Sveriges största biobränsleanvändare för värmeproduktion. På senare år har flera stora och små vindkraftverk byggts. Vattenfall var år 2000 Sveriges största producent av vindkraftel med 33 GWh.

Minskade utsläpp

Genom förvärv har ett flertal anläggningar övertagits som släpper ut föroreningar till luft, bland annat försurande svavel- och kväveoxider. Under år 2001 tillkommer ytterligare anläggningar av denna typ då HEW och därigenom eventuellt även Veag och Bewag ingår i Vattenfall. Genom de åtagande som planeras

eller som redan har genomförts kommer Vattenfall att sammantaget ha Europas effektivaste och mest miljöpåpassade koleldade anläggningar. Veag som är verksam i östra Tyskland har sedan början av 1990-talet genomfört en omfattande modernisering av sina kraftverk. Detta har bland annat resulterat i drastiskt minskade utsläpp av koldioxid (51 procent), svaveldioxid (92 procent), kväveoxider (57 procent) och stoft (99 procent). Genom de minskade koldioxidutsläppen bidrar Veag verksam till att nå Tysklands åtagande enligt Kyotoöverenskommelsen. Veag har idag Europas mest moderna och miljöpåpassade kolbaserade elproduktion. Samtliga anläggningar är försedda med höggradig rening.

I samband med förvärvet av EW i Warszawa förband sig Vattenfall att genomföra en rad miljöförbättrande åtgärder, främst reduktion av utsläpp till luft. Åtgärden omfattar investeringar för cirka fyra miljarder kronor under de närmaste tio åren. Utsläppen av svaveldioxid från de sex koleldade anläggningarna ska minska med 60 procent till år 2006. Utsläppen av kväveoxider ska minska med 30 procent och utsläppen av stoft med 20 procent under samma tidsperiod. Därutöver studeras ytterligare möjligheter att höja dessa anläggningars miljöprestanda, bland annat genom ökad verkningsgrad.

Sponsringen ett led i relationer med kunder och medarbetare

Vattenfalls marknadsarbete syns på många sätt. Kundnära kontakter och utveckling av nya kundpassade tjänster och produkter är några exempel. Sponsring är ett annat.

Vattenfalls sponsringsprogram innehåller de fyra huvudområdena kultur, idrott, human-

projekt och miljö. Syftet med sponsringsprogrammet är att skapa en stark exponering av varumärket i en positiv omgivning och att kunna ordna unika och uppskattade arrangemang för att utveckla kundrelationer och som incitament för personalen.

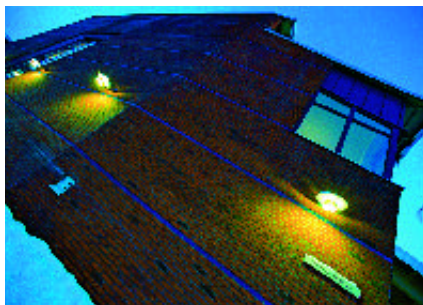
För kulturen svarar Operaakademien i samarbete med andra sponsorer och Kungliga Operan i Stockholm och Göteborgs Operan. Vattenfall Oy i Finland samarbetar med Kiasma, det nya moderna museet i Helsingfors. Inom idrotten är Vattenfall huvudsponsor för Sveriges landslag i skidåkning, alpint och längd och tillhör de ledande sponsorerna för landslagen i backhoppning och skidskytte. I Finland handlar det om friidrottsförbundets satsning på bland annat ungdomsidrott. HEW är tillsammans med Deutsche Telekom den största sponsorn av tysk cykelsport.

För att ge ungdomar som vuxit upp på barnhem och andra institutioner eller i svåra familjesituationer ett hem och utbildning bildades Livslustprojektet 1994. I dag finns ett trettiotal ungdomar i åldrarna 15 till 18 år i Livslusts hus i Aizupe i Lettland. Livslust är Vattenfalls humansponsringsprojekt som bygger på deltagande från personalen och på aktiviteter som ger ekonomiska bidrag. Personalen bidrar med fadderskap, sommarfamiljer och vinterkläder.

För att utveckla miljömedvetandet samarbetar Vattenfall med Nordens Ark på Sveriges västkust. Där har Vattenfall satsat på en testanläggning för solenergi och har sedan 1996 löpande bidragit till djurparken. HEW instiftade 1994 en miljöfond som har till syfte att finansiera naturskyddsprojekt i norra Tyskland.

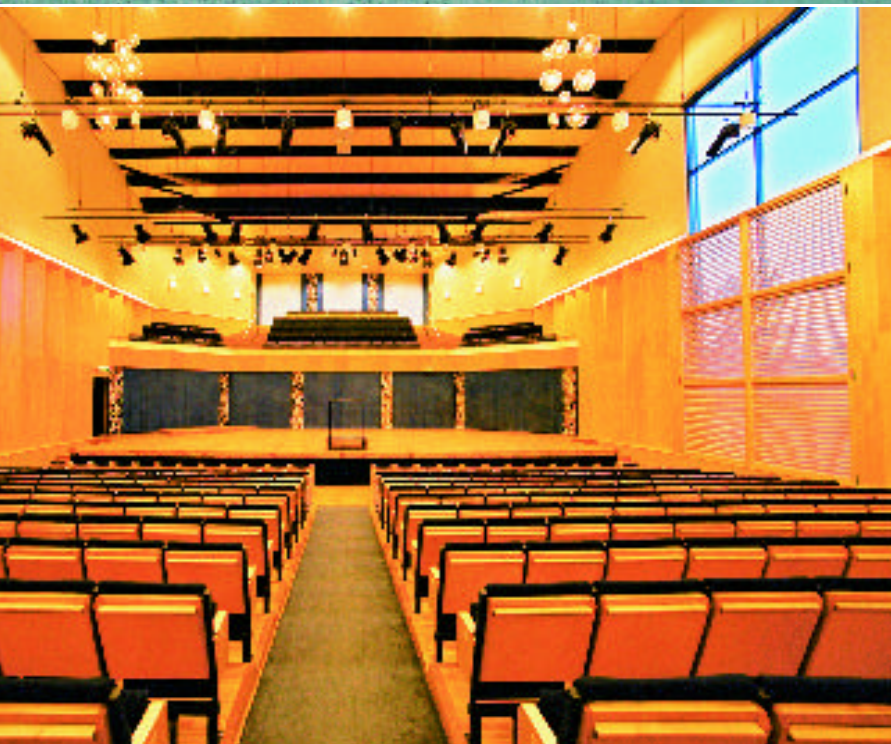
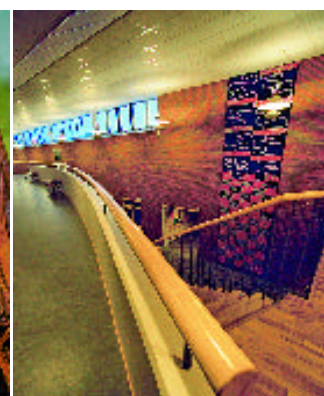
Verksamheten 2000

Året präglades av stora förändringar. Genom förvärv av el- och värmeförsörjningen i Warszawa inleddes inbrytningen på marknaden i Polen. Senare under året medverkade Vattenfall till bildandet av det fjärde blocket på den tyska elmarknaden. Elförsäljningen minskade i volym med mindre försäljning till elbörsen. I elproduktions- och elnätverksamheten fortsatte strukturrationaliseringar och effektiviseringar. Med utgångspunkt från kärnprodukterna el och värme samt genom satsning inom framtida nya produktområden bygger Vattenfall upp ett brett produktutbud. Vattenfall verkar nu på tre huvudmarknader: Norden, Polen och Tyskland.

luleå

Luleå i Norrbotten i norra Sverige med cirka 71 000 invånare är säte för vattenkraften inom Vattenfall i Norden och för Vattenfall Norrnät som svarar för nätverksamheten norr om Dalälven. Även entreprenadverksamheten norr om Dalälven har sin bas i Luleå. Vattenfalls närvaro i Luleå är av tradition omfattande, sedan Luleälven successivt byggdes ut under 1900-talet, med start i Porjus 1911–15. Vattenfall äger hela produktionssystemet i älven. Det ger cirka 15 TWh el per år och har dessutom stor kapacitet för effektregering.

Byggnad Aula Aurora
Adress Laboratoriegången, Luleå Tekniska Universitet, Luleå
Arkitekt Tirsén & Aili Arkitekter / FFNS
Beställare Akademiska Hus
Byggnadsår 1998–99

El är en mångfald av olika produkter

Vattenfall bedriver verksamhet i hela värdekedjan för el-produktion-engrosmarknad-slutkundsmarknad. El är idag en mångfald olika produkter och tjänster, som till exempel avtal med olika priskonstruktioner och leveransvillkor.

Kundorientering

Vattenfalls strategi är att arbeta nära kunden för att förstå hur kunderna använder produkter och tjänster och kontinuerligt anpassa utbudet till kundernas behov och värderingar.

Stora koncerner med omfattande kontrakt står för en betydande del av försäljningsvolymen. Vattenfall eftersträvar att samarbeta med dessa kunder internationellt.

Allt fler kunder köper annat än el – i första hand energi men också produkter som telekom och energitjänster samt avtals- och miljöprodukter. Vattenfall säljer energitjänster och energilösningar för tillverkningsindustrin, tjänstesektorn och den offentliga sektorn. Privatkunder erbjuds ett urval produkter.

Fysisk och finansiell elhandel

Vattenfall är aktiv på elmarknaden för fysisk spothandel samt på den finansiella marknaden. Genom den senare marknaden kan framtida produktion och försäljning pris-säkras. Denna handel möjliggör även för Vattenfall att erbjuda kunderna börspriskopplade tjänster. Vattenfall erbjuder större kunder bland annat analyser, portföljförvaltning och olika typer av finansiella kontrakt. Den finansiella elförsäljningen uppgick till 49,1 TWh (16,1).

Den finansiella handeln ökade starkt på den nordiska marknaden vilket är ett tecken på att aktörerna på marknaden använder finansiella derivat i allt högre grad som pris-säkringsinstrument för att minimera den finansiella risken i sin huvudverksamhet. Den nordiska elbörsen Nordpool ökade omsättningen (spot och finansiella derivat) med 56 procent år 2000. Nordpools clearing av bilaterala avtal (finansiella derivat) ökade med 73 procent.

Motsvarande utveckling har nu även påbörjats i övriga Europa där Tyskland och Nederländerna är de marknader som växer starkast. HEW och Vattenfall påbörjade i mars 2000 ett projekt vilket har lett till bildandet av ett gemensamt ägt bolag, Nordic Powerhouse. Nordic Powerhouse kommer att utgöra HEWs och Vattenfalls energihandelsföretag för handel på de finansiella och fysiska energimarknaderna i Tyskland och Nederländerna. Den tyska marknaden förväntas växa kraftigt under 2001 i samband med att de nystartade energibörserna i Frankfurt (EEX) och Leipzig (LPX) etablerar en större likviditet, transparens och förtroende på marknaden för prissättning av el. Då den europeiska kraftmarknaden är starkt beroende av prissättningen på bränslen kommer Nordic Powerhouse att fungera som ett energihandelsbolag och vara aktiv i alla de marknader som har påverkan på det lokala energipriset på gas och olja (Nordic Powerhouse, se vidare sid 38).

Under 2000 har Vattenfall bildat Vattenfall Power Management (VPM) för att kunna erbjuda portföljförvaltning till externa bolag. Denna tjänst erbjuder externa motparter möj-

Värdekedjan för el

ligheten att prissäkra sin framtida förbrukning, leverans eller produktion av el. VPM blev under 2000 licensierat av Finansinspektionen (FI) och är därmed rapporteringsskyldigt till FI enligt lagen om värdepappersbolag.

Nya elbörser

Vattenfall gick under år 2000 in som aktör och i vissa fall som ägare på följande elbörser i Europa: EEX och LPX (Tyskland), APX (Holland), UKPX (Storbritannien) och Giielda Energii (Polen). Som aktör på dessa elbörser ökade Vattenfall möjligheterna att effektivt och oberoende av andra leverantörer försörja framtida industrikunder i de berörda länderna.

Norden

Konkurrensen på den nordiska elmarknaden fortsatte vara intensiv år 2000. Nederbörden var riklig och vattenkraftproduktionen i Norden nådde rekordnivåer. Resultatet blev låga elpriser och därmed lägre intäkter av engrosförsäljningen, trots en högre försäljningsvolym. Vattenfall klarade sig dock relativt bra jämfört med andra företag.

Totalt såldes i Norden 76,8 TWh el (84,3) och 5,5 TWh värme (4,4). Elproduktionen i Nor-

den uppgick under 2000 till 81,0 TWh (85,7). Av produktionen utgjorde 39,6 TWh (36,7) vattenkraft och 40,5 TWh (49,0) kärnkraft. Resterande produktion utgjordes av elproduktion i värmekraft- och kraftvärmeverk samt vindkraft.

Danmark

I Danmark togs under 2000 ett stort steg i liberaliseringen av elmarknaden. Alla verksamheter som köper en GWh eller mer per år får nu välja leverantör. Vattenfalls försäljningsbolag Ström A/S bildade år 2000 en allians med Danmarks största olje- och bensenbolag OK. Tillsammans nådde Ström och OK tio procent av den fria marknaden. Ström har också avtalat med Danmarks största installatörsbolag Semco A/S om samarbete rörande Färdiga energilösningar.

Vattenfall är delägare med 40 procent i det gas- och bibränsleeldade kraftvärmeverket Avedøre 2 som tas i drift 2001.

Vattenfall äger 12 procent av distributionsbolaget NESA A/S.

Finland

I Finland är Vattenfalls andel av antalet el- och nätkunder cirka 14 procent. Verksamheten

Elbalans – fysiska leveranser, TWh

Elförsäljning	2000	1999
Bilateral handel		
Sverige	53,1	54,7
Norge	0,8	1,7
Finland	9,3	8,5
Danmark	0,6	0,0
Polen	3,7	0,0
Övriga Europa	2,6	2,6
Summa bilateral handel	70,1	67,5
Allmän marknad	13,0	19,4
Summa elförsäljning	83,1	86,9
Leverans till minoritetsdelägare	12,1	7,6
Andels- och ersättningskraft	1,2	0,9
Totalt	96,4	95,4

Elanskaffning	2000	1999
Vattenkraft	39,6	36,7
Värmekraft		
Kärnkraft	40,6	49,0
Fossilkraft	3,5	0,9
Summa värmekraft	44,1	49,9
Summa egen produktion	83,7	86,6
Externa bilaterala inköp	9,5	8,9
Allmän marknad	6,7	3,2
Summa elanskaffning	99,9	98,7
Avgår koncernintern elförbrukning	-3,5	-3,3
Totalt	96,4	95,4

Elbalansen visar för åren 2000 och 1999 Vattenfalls elförsäljning på olika marknader och sammansättningen i elanskaffningen, i huvudsak egen produktion. Allmän marknad avser fysisk handel över elbörs eller annan marknadsplats. Minoritetsdelägare till kraftverk har haft rätt till del av produktionen.

inriktas på effektivisering och förbättrad service, med bibehållande av god lönsamhet.

Vattenfalls tillväxt i Finland fortsatte under året. Två större förvärv genomfördes. Keski-Suomen Valo Oy med 75 000 kunder förvärvades och även Hämeenlinnan Energia med drygt 25 000 kunder. Vattenfalls nätområden i Finland sträcker sig från södra Finland upp till norra Österbotten. Vattenfall ansvarar för nätverksamheten i nära en fjärdedel av Finlands kommuner. I och med köpet av Hämeenlinnan Energia fördubblades Vattenfalls fjärrvärmeförsäljning i Finland. Gasförsäljningen tredubblades.

Elförsäljningen i de bolag som förvärvats har överförs till Vattenfall Sähkönyynti, elproduktionen till Vattenfall Sähköntuotanto och fjärrvärmeverksamheten till Vattenfall Kaukolämpö. Materialfunktionerna har outsourcats. Beslut om att samla all ekonomiförvaltning och fakturering till ett Shared Service Center fattades på hösten liksom grundandet av en gemensam telefonväxel och 020-nummer för alla koncernens verksamhetspunkter i Finland.

Vattenfall hade totalt cirka 350 000 kunder i Finland och en elförsäljning på 4,8 TWh. Omsättningen uppgick till FIM 1,8 miljarder och antalet anställda var cirka 900 personer. Den egna elproduktionen var 0,3 TWh vattenkraft. Dessutom fick Vattenfall del av produktion i kärnkraft och fossilbaserad värmekraft genom deläggande i intressebolag.

Inom ramen för energipartnersavtalet med Myllykoski Paper Oy inleddes byggnadsarbetena på ett nytt biokraftverk i Anjalankoski i sydöstra Finland. Kraftverket ska tas i bruk år 2001. Elproduktionsportföljen omdisponerades så, att Vattenfall förvärvade hela aktiestocken i vattenkraftbolaget Pamilo Oy. Därtill avyttrade Vattenfall aktierna i Teollisuuden Voima till Helsingfors Energi. Därmed innehar Vattenfall ingen kärnkraft i Finland.

Vid årsskiftet 2001 slogs Hämeen Sähkö

Oy och Lapuan Sähkö Oy samman till ett bolag, Vattenfall Siirto Oy. Till sommaren 2001 planeras även Heinola Energia Oy ingå i bolaget. Det nya nätbolaget kommer att ha cirka 200 000 kunder. Prisnivån på nättjänster var oförändrad år 2000.

Arbetet att bygga upp varumärket Vattenfall i Finland fortsatte. Vattenfall är enligt konsumentundersökningar det mest kända elbolaget i landet. Från januari 2001 kommer Vattenfalls varumärke att användas av samtliga koncernens bolag i Finland.

Norge

År 2000 inriktades verksamheten på att bygga ytterligare värde genom ökat ägande i norsk elnätverksamhet och genom försäljning av el och andra produkter på marknaden. Vattenfall Norge AS förvärvade aktier i Hafslund vilket gav en ägarandel om 21 procent. I Fredrikstad Energiverk ökade Vattenfall ägandet från 40 till 49 procent.

Elförsäljning i Norge bedrevs dels genom Oslo Energi AS, som är Norges största aktör i försäljning till slutkund, dels genom Vattenfall Norge Mega AS, som fortsatte sin satsning att sälja produkter och tjänster till elintensiv industri. Under augusti tecknade Mega avtal med Sør Norge Aluminium om leverans av 3,5 TWh el över en tioårsperiod. Inom Oslo Energi, ett sällsamarbete mellan Vattenfall och Oslo Energi Holding (OEH), fortsatte satsningen på nya produkter. Bland annat lanserades Abonnera.com på marknaden under året.

Målet om värdetillväxt i Norge infriades men som ett led i förvärvet av majoriteten i HEW avtalade Vattenfall under hösten med E.ON och Sydkraft om försäljning av intressena i Hafslund ASA, Fredrikstad Energiverk AS och Fredrikstad Energinett AS. Vattenfall fokuserar därefter på kort sikt på elhandel och försäljning genom Oslo Energi AS. Under 2000 inleddes diskussioner med OEH avseende

U
 uppsala

Uppsala, som är Sveriges äldsta universitetsstad med 187 000 invånare, ligger i Uppland 70 km norr om Stockholm. Genom förvärv år 2000 av Uppsala Energi AB gjorde Vattenfall sitt största förvärv i Sverige på många år. Omsättningen var cirka en miljard kronor för bland annat 2,3 TWh el och 1,4 TWh värme. Med Uppsala Energi tillförs koncernen en stor kompetens inom fjärrvärmeområdet. Uppsala Energi producerar och säljer el och värme, bland annat genom avancerad torv- och sopförbränning och har också system för fjärrkyla och ett stadsnät för infokom och telekom. De olika verksamhetsområdena inom Uppsala Energi har år 2001 integrerats med Vattenfalls övriga verksamheter för att uppnå synergieffekter. Nätverksamheten med 80 000 nätkunder ingår nu i Vattenfall Sveanät.

Byggnad Historiskt Centrum
Adress Disavägen, Gamla Uppsala
Arkitekt Nyréns Arkitektkontor AB
Beställare Riksantikvarieämbetet
Byggnadsår 1998–99

OEHs säljoption på resterande 51 procent i Oslo Energi. Avsikten är att Vattenfall ska ta över dessa aktier 2001.

Ändringar i Vattenfalls

elproduktionsportfölj i Sverige

Barsebäck Kraft AB förvärvades av Ringhals AB och ingår i koncernens redovisning sedan början av år 2000. Block 1 ställdes av den 30 november 1999. I samband med förvärvet övertog Sydkraft 25,8 procent av aktierna i Ringhals AB (se sid 31, Barsebäcksuppgörelsen).

Som ett led i avtalet med E.ON och Sydkraft om förvärv av aktier i HEW ingår att Sydkraft övertar 8,5 procent av aktierna i Forsmarks Kraft AB från Vattenfall våren 2001. Vattenfalls ägarandel i Forsmark blir därefter 66 procent.

Genom avyttringar och byten av vattenkraftanläggningar år 2000 minskade Vattenfalls produktionskapacitet i vattenkraften med 0,7 TWh per år.

Vattenfall fortsatte under året att minska innehavet av reservkraftanläggningar i Sverige. Motivet är svag ekonomi i reservkraftsinnehav. Vattenfalls körklara reservkapacitet uppgår nu till drygt 300 MW, varav hälften hösten 2000 hyrdes ut som effektreserv till Svenska Kraftnät på tre år. Resterande effektreserv finns på Gotland.

Rekordår för vattenkraft

Vattenfall äger 104 vattenkraftverk i Sverige. Av dessa har 52 större kapacitet än 10 MW.

Den ovanligt goda tillgången på vatten i Sverige år 2000 gav nytt årsproduktionsrekord för Vattenfalls vattenkraftproduktion – 39,6 TWh.

Den stora nederbörden sommaren och hösten 2000 medförde översvämningar, vilket i sin tur gav upphov till en hel del diskussioner om den eventuella skuld som kan ligga på vattenregleringsföretagen och elproduktionen. Vattenfall uppfyllde de krav som har ställts på regleringarna.

Även om det kan upplevas som att översvämningar blivit vanligare under senare år visar analyser av långa tidsserier att en långsiktigt ökad årlig nederbörds mängd inte statistiskt går att säkerställa. Däremot hade perioden från slutet av 60-talet fram till mitten av 80-talet små sommar- och höstflöden. Senare års ökning kan snarast ses som en återgång till de flöden som tidigare var normala.

I de reglerade vattendragen kan i regel variationer i tillrinning pareras genom regleringsatser. Vårflöden är i allmänhet möjliga att dämpa medan kraftiga sommar- och höstflöden kan vara svårare att hantera.

Kärnkraftproduktionen reglerades ner

Vattenfallkoncernens svenska kärnkraftanläggningar producerade mindre el än 1999, 40,5 TWh (49,0), trots tillskottet av Barsebäck 2. Orsaken var dels den mycket goda tillgången på vattenkraft vilket lett till nedreglering av tillgänglig kärnkraft, dels mer omfattande underhåll i kärnkraften än föregående år.

Elproduktionen vid kärnkraftverket i Forsmark minskade under år 2000 till 19,0 TWh (23,7). Minskningen berodde främst på nedreglering. Dessutom hade såväl Forsmark 1 som Forsmark 2 långa revisionsavställningar bland annat med byte av tanklock till moderatortank och härdgaller i båda blocken. De långa revisionerna ledde också till att tillgängligheten – den del av årets samtliga timmar som kraftverket kan leverera el – minskade från 93 procent år 1999 till 87 procent år 2000.

I Ringhals 1 upptäcktes sprickbildning i härdstrilsystemet när inspektionsprogrammet för nödkylsystemet genomfördes. Återstarten genomfördes i januari 2001. Ringhals 4 var avställd under en längre period under hösten-vintern 2000 som en följd av att sprickor upptäckts i röranslutningar till reaktorn. Ringhals 4 har erhållit begränsat drifttillstånd och kommer under våren 2001 att ställas av för nya undersökningar.

Barsebäck 2 var avställd under perioden maj-juli på grund av den stora vattenkrafttill-

gången. Därför producerades bara 2,9 TWh under året. Den möjliga produktionen var cirka 4,5 TWh. Barsebäcks energitillgänglighet var 87 procent. Barsebäck är – genom sin sydliga lokalisering – en viktig resurs för elbalansen i södra Sverige.

Barsebäcksuppgörelsen

Genom avtal den 30 november 1999 träffade Vattenfall, staten och Sydkraft AB en uppgörelse om sammanslagning av Barsebäck Kraft AB och Ringhals AB. Barsebäck ingår i Vattenfalls koncernredovisning från 1 januari 2000. Barsebäcks första reaktor stängdes den 30 november 1999. Enligt ett villkorat riksdagsbeslut skulle Barsebäck 2 tas ur drift senast vid halvårsskiftet år 2001. För att hinna säkra effektbehovet i Sydsverige har slutdatumet för drift av Barsebäck 2 förskjutits. Regeringen bedömer att villkoren för stängning kommer att vara uppfyllda senast vid utgången av år 2003.

Kärnavfallshantering

Svensk Kärnbränslehantering AB (SKB) ansvarar i Sverige för att ta hand om det använda kärnbränslet och andra radioaktiva restprodukter. SKB ägs av kärnkraftsföretagen.

Vattenfalls andel uppgår till 58 procent.

Under år 2000 avslutade SKB det steg i urvalsprocessen för val av djupförvarsplats av högaktivt avfall, där sex olika lokaliseringsplatser undersökts avseende lämplighet. Östhammar, Tierp och Oskarshamn har valts ut av SKB som mest lämpliga för fördjupade analyser. Förutsatt att regeringen och berörda kommuner och myndigheter ger klartecken kan platsundersökningar starta år 2002.

Försäljning i Sverige

Slutkundsmarknaden utvidgas med partnerskap och nya säljkanaler.

I Sverige har Vattenfall genom förvärv och partnerskap byggt upp tillgång till en omfattande kundbas. En del av försäljningen sker genom intressebolag som hälftenägda Plus-

energi i Göteborg och partnerföretag som Sevab i Strängnäs.

Parallellt med breddningen av produktutbudet provar Vattenfall nya vägar för att nå ut till kunderna. Exempel är samarbete med KF för att sälja el till kunder med KFs kundkort ”Med Mera”.

Energilösningar

Vattenfall har utvecklat helhetslösningar för outsourcing av energianläggningar, t ex kyla, tryckluft, klimat, elanläggningar och energisystem. Ett antal lokala energiföretag samarbetar med Vattenfall för att själva kunna erbjuda stora delar av detta produktutbud.

Kundservice utökas och effektiviseras

Under år 2001 skapas ett nytt gemensamt ”kundservicehus” i Umeå för hantering av kundservice inom Försäljning Sverige och Elnät Sverige. Avsikten är att snabbt kunna svara på kundernas frågor, erbjuda hög service och en mångfald av produkter. Kundserviceenheten ska också kunna ge svar och god service när det gäller frågor om störningar och elavbrott.

Målet är att genomföra en betydande kostnadsänkning med bibehållen kvalitetsnivå gentemot kund.

Elnät i Sverige utvecklas

Vattenfalls elnät i Sverige omfattar 16 000 km regionledningar och 155 000 km distributionsledningar. Vattenfall driver och utvecklar koncernens elnät samt levererar elnätstjänster till industrier, distributionsföretag och 967 000 lågspänningskunder. Verksamheten innefattar sex helägda och tre delägda dotterbolag samt två intressebolag. Andelen lokalnätsskunder är 18 procent av den svenska marknaden. Vattenfalls andel av regionnäten är cirka 50 procent. Verksamheten inriktas på effektivisering och förbättrad service, med bibehållande av en lönsamhet som tillåter reinvesteringar och ger normal avkastning på investerat kapital. Inom nätområdet pågår förberedelser för ett nytt

driftstödssystem med nya IT-system. 27 driftcentraler ska ersättas med fyra.

Nätmarknaden

År 2000 var det första hela året med schablonberäkning för de flesta kunderna i Sverige. Det ledde till att ett ökat antal kunder bytte elleverantör, vilket medförde större hanteringskostnader för nätföretagen.

Den genomsnittliga nätprinsnivån i Sverige kunde i stort sett hållas oförändrad under 1999 och 2000 tack vare fortsatt rationalisering av driften. Viss omfördelning av prinsnivån mellan nätområden gjordes år 1999 och båda åren ändrades prisstrukturen mellan kundgrupper. De prishöjningar som genomfördes i vissa nätområden 1999 ifrågasattes i 14 fall av energimyndigheten, varefter två ärenden återkallades. Efter Vattenfalls överklagade fastställde länsrätten i december 2000 Energimyndighetens beslut avseende de tolv återstående nätområdena. Länsrättens beslut överklagades i början av år 2001 till kammarrätten. Vattenfall har även överklagat Energimyndighetens följdbeslut avseende nättarifferna år 2000. Dessa är i början av 2001 inte avgjorda av länsrätten.

I slutet av år 2000 kom Energimyndighetens beslut att den särskilda avgift på 0,2 öre per kWh som togs ut av regionnätbolagen under år 2000 inte får föras vidare till bolagens kunder. Avgiftens syfte var att finansiera stöd till förnybar småskalig energi. Vattenfall har överklagat beslutet till länsrätten, som inte har avgjort ärendet i början av 2001.

När det gäller nätprissättningen på längre sikt har den svenska statliga Elnätsutredningen föreslagit att nätprissättningen liksom hittills ska prövas i efterhand men att prinsnivån ska bedömas efter nätägarens prestation. I utredningens diskussion om avkastning framhålls att ett effektivt nätföretag ska kunna ha

en avkastning som motsvarar vad som är normalt för konkurrensutsatt verksamhet med motsvarande risk.

Vattenfall höjer kvaliteten i elnäten

Två omfattande lågtryck över nyåret 2000–2001 med ymnig nederbörd i form av tung blötsnö orsakade strömavbrott för cirka 55 000 av Vattenfalls elnät-kunder. Reparationsarbetena blev långvariga och besvärliga. 40 000 kunder från västra till östra Sverige var utan el i mer än åtta timmar.

Som en följd av störningarna året innan inledde Vattenfall år 2000 arbetet med att förstärka näten och röja ledningsgator. I januari 2001 beslutade Vattenfall om ett åtgärds paket för att förstärka näten ytterligare och förbättra servicen till kunderna. Bland annat höjs investeringsnivån i näten från 600 till 800 Mkr per år. På särskilt utsatta ställen kommer luftledning att bytas ut mot jordkabel eller isolerad luftledning. De områden som berörs är framför allt Västsverige och delar av östra Sverige. Kapaciteten i telefonsvarsfunktionen ska höjas radikalt.

Avbrotten vid årsskiftet 2000–2001 kostade år 2000 cirka 80 Mkr, varav kostnaden för ersättningar enligt Servicegarantin uppgick till cirka 22 Mkr. År 2001 höjs den frivilliga garantin till nätkunderna kraftigt. Den nya garantin som ska gälla för de helägda dotterbolagen innebär att en kund som är utan ström i mer än 24 timmar erhåller en ersättning på 1 000 kronor per strömlöst dygn. Garantin gäller från 1 juli 2001.

Förvärv och avyttringar av elnät i Sverige

Under det gångna året förvärvades elnäten i Uppsala och Sigtuna med tillsammans 104 000 nätkunder.

Som ett led i förvärvet av majoriteten i

K köpenhamn

I Hellerup norr om Köpenhamn ligger Ström A/S, Vattenfalls försäljningsbolag i Danmark. Där ligger också distributionsbolaget NESA A/S, där Vattenfall är minoritetsägare med 11 procent av aktierna. I Hvidovre kommun söder om Köpenhamn ligger Avedøre-verket, där Vattenfall är minoritetsägare med 40 procent i block 2 som tas i drift år 2001. Det är ett gas- och biobränsleeldat kraftvärmeverk för elproduktion och för fjärrvärmeleveranser till Köpenhamn med grannkommuner. Den andra delägaren är Energi E2, det stora produktionsbolaget på Själland.

Byggnad Svarta Diamanten, tillbyggnad till Kungliga Biblioteket
Adress Søren Kierkegårds Plads 1, Köpenhamn K
Arkitekt Schmidt Hammer & Lassen K/S
Beställare Kulturministeriet
Byggnadsår 1995–99

HEW avtalade Vattenfall under hösten med E.ON och Sydkraft om försäljning av elnät i Östergötland med 45 000 kunder.

I samma affär ingår avyttring av Vattenfalls 33,3 procent i Baltic Cable AB med likströmsförbindelse mellan Sverige och Tyskland.

Fjärrvärmemarknaden ökar

Fjärrvärmeverksamhet är ett område där Vattenfall ser goda möjligheter till utveckling. Verksamheten bedrivs i egen regi och i gemensamtägda anläggningar med kommuner.

Vattenfalls fjärrvärmeverksamhet finns på ett tjugotal orter i Sverige från Pajala i norr till Trollhättan i söder. Under året har verksamheten utökats avsevärt genom förvärvet av Uppsala Energi.

Förutom i Uppsala ligger Vattenfalls största fjärrvärmeanläggningar i Haninge, Nyköping, Motala och Vänersborg. Biobränslen dominerar och andelen ökar successivt.

Värmeleveranserna sker i Sverige till cirka 14 000 kunder och omsätter cirka 1,5 miljarder kronor. De största kunderna utgörs av fastighetsbolag medan över hälften av antalet kunder finns bland villaägare. Totalt levererar Vattenfall cirka 3,7 TWh fjärrvärme per år och är därmed en av de största leverantörerna av fjärrvärme i Sverige.

Uppsala Energi har lång erfarenhet och stor kompetens inom fjärrvärmeområdet, vilket kommer att vara till stor nytta för Vattenfalls fortsatta fjärrvärmesatsningar. Värmeproduktionen i Uppsala är i huvudsak baserad på torv-träblandning och hushållsavfall. Årligen bränns cirka 230 000 ton hushållsavfall vilket motsvarar 10 procent av Sveriges hushållsavfall.

Nya avtal om Färdig Värme

Försäljningen av Färdig Värme i Sverige var 2,4 TWh värme (2,3).

Färdig Värme innebär att Vattenfall köper, hyr eller bygger anläggningen, underhåller och driver den, köper bränsle och levererar värme till kunden.

Dominerande bränsleslag är biobränsle, därefter kommer elpannor, eldningsolja och naturgas. I viss utsträckning används även torv, avfall och kol samt sol- och spillvärme. Vattenfall har avtal med 140 anläggningar.

Vattenfall svarar för all värmeförsörjning vid flera av skogskoncernen AssiDomäns anläggningar, bland annat Lövholmens Såg i Piteå.

I Götene genomför kommunen och Arla ett gemensamt projekt för en biobränsleddad fjärrvärmeanläggning. Vattenfall bygger och driver parallellt en ny Färdig Värme-anläggning, som ska försörja fjärrvärmenätet med hetvatten och Arlas mejeri med ånga.

Mega för de stora kunderna

Bland större elleveransavtal som träffades i Sverige år 2000 kan nämnas ett tvåårsavtal med AssiDomän AB om 1,6 TWh per år och ett treårsavtal med Holmen AB om drygt 4 TWh per år. Avtalet med AssiDomän innebär, förutom elleveranser, medverkan i ett projekt om optimering av AssiDomäns egen elproduktion i förhållande till spotpriset på Nordpool. Båda avtalen utgör fortsättning på mångårigt samarbete.

Energi- och konsulttjänster säljs externt

I SwedPower finns 440 kvalificerade konsulter inom energi-, industri- och infrastruktursektorerna i Sverige och utomlands.

Andelen extern försäljning var 43 procent av omsättningen. Ett par större externa projekt under 2000 var avställningsanalys till Oskarshamns Kraftgrupp och projekt- och byggledning av Södra Länken i Stockholm.

Vattenfall Utveckling AB är koncernens

gemensamma resurs för strategisk utvecklingsverksamhet inom energiområdet och för utveckling av framtidens energilösningar och tjänster. Bolaget tillhandahåller även tjänster inom provningsverksamhet. Huvuddelen av verksamheten är förlagt till utvecklingslaboratoriet i Älvkarleby. Bolaget har cirka 170 anställda.

Drift- och underhållstjänster

Antalet anställda inom entreprenadverksamheten var cirka 1 700. Andelen extern försäljning var 17 procent under år 2000.

I början av 2000 bestod entreprenadverksamheten av fem olika bolag. I januari 2001 sammanfördes de till två bolag med geografisk indelning norra respektive södra Sverige. De tre VGS-bolagen Thermal, Nuclear och Hydro International utvecklades.

Det nordliga entreprenadbolaget är Vattenfall Service Nord AB (tidigare Vattenfall Kraft & Industriservice AB) som utvecklades till att bli en stark entreprenör.

Det sydliga entreprenadbolaget är Vattenfall ElnätService AB, som år 2000 hade ungefär samma omsättning som under 1999. Andelen extern försäljning var 16 procent. Satsningen på optokabelbyggnation var framgångsrik och bedöms vara en tillväxtsektor för de två nya entreprenadbolagen.

Vattenfall Energimätning AB utvecklar tjänsten som mätoperatör för mindre eldistriktbutörer.

Nya affärer

Vattenfall utvecklar tjänster inom infokom och e-business. På telefoniområdet har Vattenfall över 50 000 kunder.

Abonnera.com säljer olika basabonnemang på Internet. Syftet är att förenkla samt att spara tid och pengar åt kunderna som får allt samlat på en www-adress, en faktura och en kund-

tjänst. Tjänsten riktar sig till privatpersoner och småföretag.

I dotterbolagen Arrowhead och Sensel utvecklar Vattenfall ett brett utbud av tjänster inklusive bredbandsaccess, telefoni, Internet och intelligenta tjänster för företagsmarknaden. Mot bakgrund av en alltför svag marknadsutveckling skjuter Vattenfall upp kommersialiseringen av Intelligenta tjänster till hemmen.

Optofibernet ett nytt verksamhetsfält

Vattenfall beslutade i april att satsa upp till en miljard kronor på investeringar i bredbandsverksamhet. I samverkan med Svenska Kraftnät, Birka Energi och Sydkraft byggs den så kallade optotriangeln, en kraftfull ”motorväg” för digital kommunikation mellan Stockholm, Göteborg och Malmö. I samarbete med Svenska Kraftnät planeras motsvarande för sträckan Stockholm–Luleå.

Genom det nybildade bolaget Vattenfall Connection AB investerar Vattenfall i regionala bredbandsnät samt säljer bredbandstjänster till både stadsnätsägare och slutkunder. Vattenfall samverkar med andra aktörer för att utveckla försäljningen av kapacitet och tjänster åt kunderna. I ett avtal i juni 2000 upplät Vattenfall hälften av nyttjanderätten till näten till Arrowhead AB. Som ersättning erhöll Vattenfall AB nyemitterade aktier i Arrowhead och blev därmed majoritetsägare i bolaget.

Vattenfall Naturgas AB

Vattenfall Naturgas AB (VNG) importerar, distribuerar, marknadsför och säljer naturgas i Sverige till i första hand distributionsbolag, kraft- och värmeproducenter samt till större industrier.

Vattenfall AB äger VNG till 51 procent. Övriga ägare är Ruhrgas, DONG, Statoil och Fortum.

År 2000 startade naturgasleveranserna till

Pilkington Floatglas i Halmstad. Ledningen till Partille och Lerums kommuner kommer att kunna tas i bruk under 2001. Likaså har naturgasnätet i Mölndal utvidgats.

Polen

Polen är en prioriterad tillväxtmarknad. Genom förvärv år 2000 får Vattenfall en betydande roll på både värme- och elmarknaden. Verksamheten i Polen har en omsättning på 2,6 miljarder kronor. Vattenfalls elförsäljning i Polen uppgick under året till 3,7 TWh (0,0).

Fjärrvärme ett utvecklingsområde för Vattenfall i Polen

I början av år 2000 förvärvade Vattenfall 55 procent av aktierna i Elektrociepłownia Warszawskie (EW). Vattenfalls ägarandel i EW avses öka i framtiden. I samband med övertagandet av EW påbörjades ett omfattande omstruktureringsarbete av företaget. Arbetet kommer att leda till effektivare resursutnyttjande och lägre kostnader i verksamheten. Bolaget svarar för fjärrvärmeproduktionen och för cirka 70 procent av den el som används i Warszawa. Företagets sex kraft- och värmeanläggningar producerar årligen totalt 4 TWh el och 13 TWh värme. Produktionen är i huvudsak baserad på kol.

EW uppfyller de krav som ställs enligt polsk miljölagstiftning. Vattenfall har avtalat om att gå vidare och ytterligare förbättra EWs miljöprestanda. Därför har ett antal projekt för att förbättra anläggningarnas verkningsgrad och miljöprestanda påbörjats.

Sedan tidigare äger Vattenfall minoritetsandelar i fjärrvärmebolagen i Ostrowski och Ustka. Ambitionen är att nå majoritet. Fjärrvärmebolaget i Ostrowski har uppfört ett litet gasdrivet kraftvärmeverk, som driver en ångturbin. Ostrowski sålde år 2000 178 GWh värme och 9 GWh el. Ustka sålde 45 GWh värme

Förvärv av eldistribution ökar marknaden

I december avtalade Vattenfall med polska staten om förvärv av 25 procent i Gornoslaski Zakład Elektroenergetyczny S.A. (GZE) eller översatt till engelska "Upper Silesian Power Distribution Co.". Dessutom erhöll Vattenfall ytterligare 6,8 procent genom en riktad nyemission. Affären fullföljdes i februari 2001. Vattenfall ska enligt avtal bli majoritetsägare inom en tvåårsperiod. GZE, med säte i Gliwice i södra Polen, säljer 10,7 TWh el och nättjänster till 1 120 000 kunder. GZE omsätter 4 miljarder kronor och har drygt 3 000 anställda.

Ökade överföringsmöjligheter

Vattenfall är delägare i SwePol Link AB, som driver en likströmsförbindelse mellan södra Sverige och norra Polen. Kabeln togs i drift i augusti 2000. Det innebär förbättrade möjligheter att effektivt utnyttja den samlade produktionskapaciteten i Östersjöregionen. Inledningsvis används kabeln för försäljning till Polen av cirka 35 GWh el per vecka.

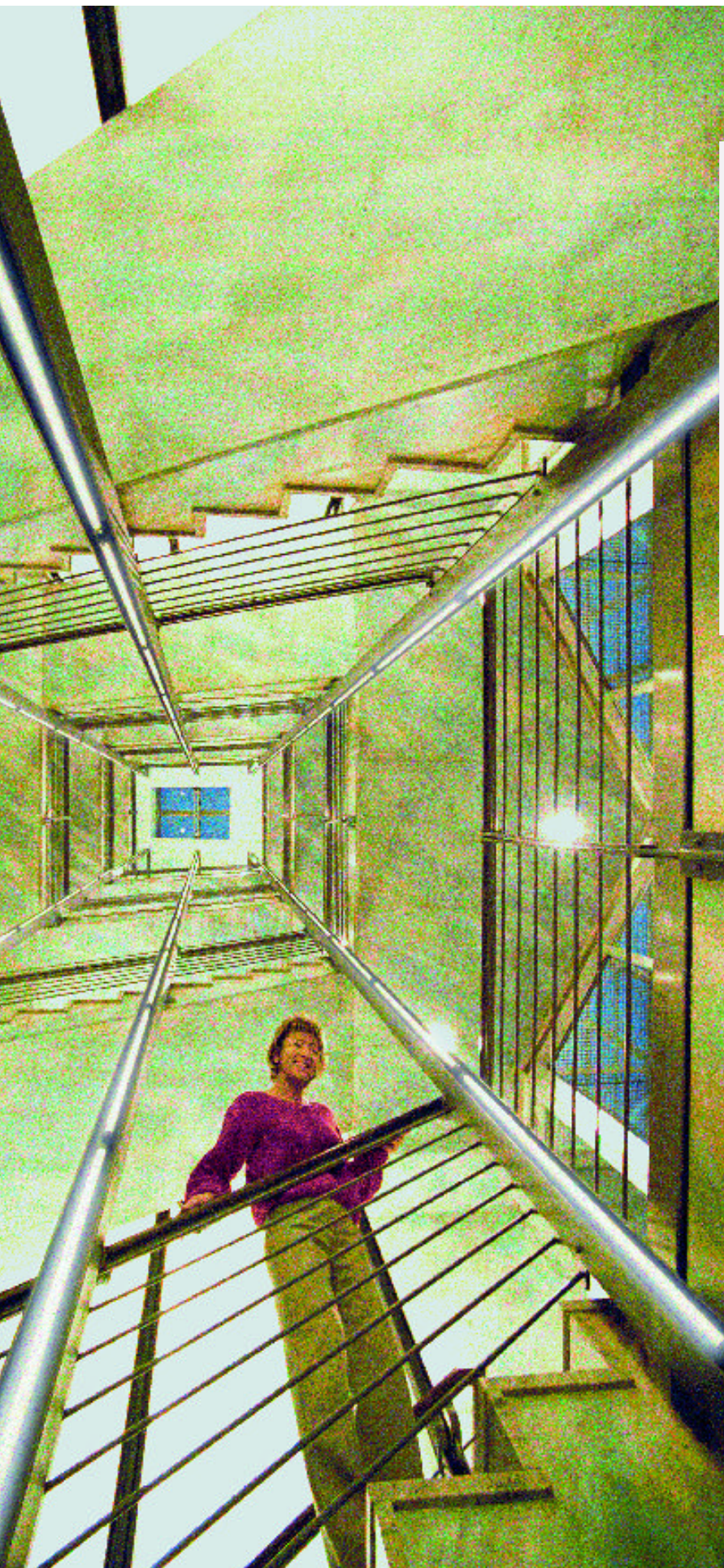
Tyskland

Under år 2000 skedde den mest genomgripande förändringen inom den tyska energimarknaden sedan avregleringen inleddes år 1998. Två år efter det att konkurrensen släpptes fri har marknaden fått en ny skepnad. Två starka företagsgrupper, E.ON och RWE, har bildats och de riktar sig nu till en ny och växande europeisk energimarknad.

Samtidigt har Vattenfall lyckats positionera sig som en av de starkaste utländska aktörerna på den tyska energimarknaden.

I november 1999 avtalade Vattenfall om köp av 25,1 procent av aktierna i Hamburgische Electricitäts-Werke (HEW) från staden Hamburg. I oktober 2000 tecknade Vattenfall en principöverenskommelse med E.ON och Syd-

hamburg

Hamburgische Electricitäts-Werke (HEW) kommer år 2001 att bli basen för koncernens verksamhet i Tyskland. HEW är en av Tysklands sex stora elleverantörer och kommer i och med förvärv av Veag och Laubag att bli den fjärde kraften i Tysklands elförsörjning. HEW omsätter cirka 20 miljarder kronor samt producerar och säljer el, fjärrvärme, gas och energitjänster. Vattenfall kommer genom förvärv i början av år 2001 att äga drygt 70 procent av HEW. Staden Hamburg äger 25 procent. I Hamburg finns också Nordic Powerhouse som ägs med hälften vardera av Vattenfall och HEW och som genom trading driver finansiell och fysisk handel med el och gas.

Byggnad Kryssningsterminal
Adress Edgar-Engelhard-Kai, Hamburg
Arkitekt Alsop & Störmer Architects
Beställare Hamburg stad, DFDS Scanway
Byggnadsår 1990–93

kraft om förvärv av ytterligare aktier i HEW. Vattenfall kommer därmed under 2001 att nå en ägarandel om drygt 70 procent av aktierna i HEW. Därigenom blir Vattenfall den första internationella koncernen med aktiemajoritet i ett stort tyskt energiföretag.

HEW bas för tillväxt

I dag arbetar Vattenfall på den tyska marknaden via HEW. Detta företag har blivit Vattenfalls bas för tillväxt inom Tyskland.

Vattenfall/HEW avser att bilda en ny stark företagsgrupp tillsammans med Bewag i Berlin samt energiproducenten Veag och brunkolsföretaget Laubag som levererar bränsle till Veags toppmoderna kraftverk i östra Tyskland.

Inom sitt traditionella marknadsområde levererar HEW idag energi till kunder inom industri och småföretag samt till 1,1 miljoner enskilda hushåll. Företaget är delägare i fyra kärnkraftverk och har hand om Hamburgs elnät liksom Hamburgs fjärrvärmenät.

HEW-koncernen har nu, tre år efter avregleringen av den tyska elmarknaden, en stark ställning med intressen i omkring 100 företag inom el, gas, fjärrvärme, avfallshantering, telekommunikation, entreprenad- och konsulttjänster. HEW-koncernen har omkring 6 800 anställda och hade en omsättning på 2,3 miljarder euro 1999.

Marknad och försäljning

Under år 2000 sålde HEW mer elenergi än vad som producerades i de egna kraftverken.

De preliminära siffrorna visar att den totala energiförsäljningen detta år steg med nästan 30 procent till cirka 17 TWh. Tillsammans med försäljningen inom energihandelsenheten på 12 TWh ger detta en total försäljning av 29 TWh för år 2000, medan produktionen uppgick till 16 TWh. Omsättningen i Hamburg är cirka 13 TWh. Vad gäller fjärrvärme är anslut-

ningen 2 840 MW. HEW levererar fjärrvärme till cirka 370 000 hushåll.

På Hamburgmarknaden konkurrerar ungefär 35 företag tre år efter avregleringen. Antalet förlorade kunder är relativt ringa och uppgår till endast 2,5 procent utslaget över alla kundkategorier. HEW är marknadsledande i Tyskland vad gäller så kallade koncernleveranser. Detta är industrier och företag med verksamhet på många olika platser i Tyskland, men som av HEW behandlas som en enhet, vilket innebär stora administrativa fördelar för dessa företag. Bland de kunder som har tecknat avtal om koncernleveranser märks stora detaljhandelskedjor (Edeka, REWE), nästan samtliga oljebolag, liksom DaimlerChrysler, Philips, Siemens, Otto-gruppen, Beiserdorf, Fielmann, Tehibo med flera.

I Frankrike har HEW kunder med en kontrakterad volym av 1 TWh.

Nordic Powerhouse

HEWs tradingdel kommer i början av 2001 att omvandlas till ett nytt energihandelsföretag, Nordic Powerhouse GmbH. Detta bildades som ett gemensamt företag mellan Vattenfall och HEW och registrerades i december 2000. Företaget kommer att handla med såväl fysiska energiprodukter som derivat på den kontinentala europeiska marknaden och på alla relevanta energibörser. De erfarenheter som Vattenfall och HEW vunnit på sina respektive marknader kompletterar varandra. Handelskunskaper vad gäller den skandinaviska marknaden sammanförs med erfarenheter och kontakter på den kontinentala Europa-marknaden.

Nordic Powerhouse kommer att ha cirka 60 anställda. Företaget kommer att bemannas av medarbetare från HEWs nuvarande energihandelsenhet, HEWs dotterbolag VASA Energy och specialister från Vattenfalls Supply & Trading. Nordic Powerhouse ska erbjuda pro-

dukter som portföljförvaltning, riskhantering, tillgång till handel på energibörser samt marknadsanalyser (se även sid 26).

Att bli den fjärde kraften

År 2000 innebar ett historiskt tillfälle för den blivande Vattenfall/HEW-koncernen att växa genom företagsköp på den tyska energimarknaden. Koncernen har potential att bli vad som kallats "die vierte Kraft" – den fjärde kraften – vilken enligt konkurrensmyndigheten är en förutsättning för att säkerställa konkurrensen på marknaden. De andra tre är RWE Energie, E.ON Energie och EnBW.

Den nya Vattenfall/HEW-koncernen skulle i praktiken bli det tredje största företaget på den tyska elmarknaden. De två viktiga förvärven av Bewag och Veag/Laubag har dock för närvarande blockerats genom juridiska processer. I fallet Bewag är det minoritetsaktieägaren Mirant Corporation som har inlett ett skiljeförfarande mot E.ON. Förvärvet av Veag och Laubag prövas våren 2001 av konkurrensmyndigheten.

Som betalning för dessa förvärv överlåter HEW bland annat sin majoritetspost i gasföretaget Hein Gas och sin minoritetspost i det svenska energibolaget Sydkraft till säljarna.

Övriga länder

Fokus på Norden, Polen och Tyskland medför förändringar i övriga engagemang. Vattenfalls europeiska elförsäljning utanför Norden, Polen och Tyskland uppgick till 2,6 TWh (2,6).

Genom det helägda dotterbolaget Nordic Power Invest (NPI) har Vattenfall sedan 1990 aktivt investerat i den privata kraftsektorn på nya marknader i Asien och Latinamerika. Idag har NPI en projektportfölj värd över en miljard svenska kronor, som genererar betydande avkastning.

Vattenfalls satsning på att bli ett ledande

europiskt energiföretag förutsätter en kraftsamling på norra Europa när det gäller managementresurser, tid och kapital. En konsekvens av det är att engagemanget på övriga investeringsmarknader måste minska. Vattenfall har därför beslutat avyttra NPI.

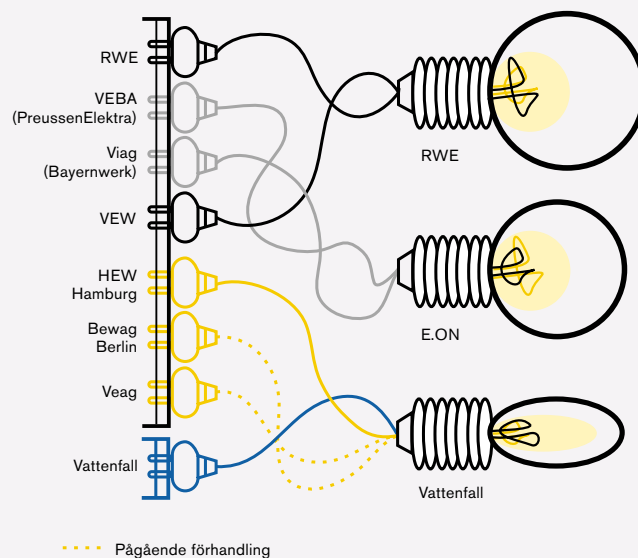
Verksamheten i övriga länder tonas ner

Som ett led i förvärvet av majoriteten i HEW avtalade Vattenfall under hösten med E.ON och Sydkraft om avyttring av Vattenfalls 41,8 procent i Vychodoceska Energetika (VCE) i Tjeckien och 10,7 procent i Lithuanian Power Company (LPC) i Litauen. Innan avtalet träffades hade Vattenfall ett omfattande erfarenhetsutbyte med VCE.

Vattenfall har etablerat sig på elmarknaden i Nederländerna. År 2000 utökades försäljningen på den fria marknaden för leveranser från 2001. Bland annat erbjuder Vattenfall "Grön el".

Vattenfall och sju tyska aktörer skapar tre starka tyska kraftblock

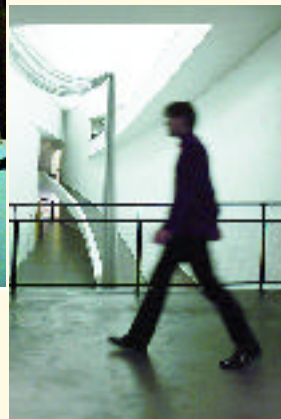
Två fusioner, en nykomling

Bilden innefattar inte EnBW, det fjärde stora tyska företaget.

Årsredovisning 2000

Förvaltningsberättelse	41
Finansiell riskhantering	44
Koncernens resultaträkning	46
Koncernens balansräkning	48
Koncernens kassaflödesanalys	50
Moderbolagets resultaträkning	52
Moderbolagets kassaflödesanalys	52
Moderbolagets balansräkning	53
Redovisnings- och värderingsprinciper	54
Noter	56
Förslag till vinstdisposition	69
Revisionsberättelse	69
Koncernen exklusive minoritetsandelar i produktionsbolag	70
Definitioner	72
Flerårsöversikt	73

Styrelsen och verkställande direktören för Vattenfall AB (publ) (556036–2138) får härmed avge årsredovisning och koncernredovisning för 2000, omfattande sidorna 40–73.

Koncernen

Väsentliga strukturförändringar

På den europeiska elmarknaden pågår en omfattande omstrukturering med sammanslagning till färre och större företag. Med en större kundbas kan Vattenfall öka effektiviteten i kunderbjudandena och därmed fortsätta hålla elpriserna på hemmamarknaden på en låg nivå samtidigt som värdetillväxt för ägaren skapas.

Strukturförändringar genomförda år 2000:

Vattenfall förvärvade 55 procent av det polska energiföretaget Elektrociepownie Warszawskie S.A. (EW) för 2 056 Mkr i januari 2000. I avtalet ingår att Vattenfalls ägarandel ska öka de närmaste åren samt att investeringar ska genomföras. Vattenfall förvärvade 2000 en procent av den nystartade polska elbörsen, Gięda Energii S.A.

I april 2000 tillträdde Vattenfall den ägarandel på 25,1 procent av HEW (Hamburgische Electricitäts-Werke AG) som förvärvats för cirka 7,6 miljarder kronor från Hamburgs stad enligt överenskommelse 1999. Vattenfalls tyska dotterbolag VASA Energy fusionerades med HEW. I avtalet ingår rätt för Hamburgs stad att sälja sina återstående 25,1 procent till Vattenfall. Ytterligare 1,2 procent av aktierna i HEW förvärvades från institutionella investerare. Vattenfall och HEW bildade ett gemensamt ägt energihandelsbolag, Nordic Powerhouse GmbH.

I Sverige förvärvades samtliga aktier i Uppsala Energi AB den 1 september 2000 för 3 407 Mkr. Elnätet i Sigtuna förvärvades från Birka Energi AB för 286 Mkr.

Vattenfalls 99-procentiga ägarandel i Ljusfors Kraft AB såldes till Tekniska verken i Linköping.

Vattenfall sålde sina 72 procent av aktierna i Bastusels Kraft AB med kraftstationerna i Bastusel, Rebnis, Sädva, Bergnäs, Slagnäs och Grytfors samt det helägda kraftverket Klippen och rätten till ersättnings- och andelskraft från ett par mindre kraftstationer till Skellefteå Kraft AB och

förvärvade i gengäld Bastusels kraftstation ur Bastusels Kraft AB.

I en affär med Fortum sålde Vattenfall sina 37 procent i Bullerforsens Kraft AB och blev helägare i det finska vattenkraftbolaget Pamilo Oy, som tidigare ägdes till 49 procent.

Under året bildades Vattenfall Connection AB, som planerar att bygga ut dataförbindelser med hög kapacitet, s k bredband, genom att montera optisk fiber på befintliga kraftledningar.

Barsebäck Kraft AB blev ett helägt dotterbolag till Ringhals AB i januari 2000. Samtidigt överlät Vattenfall 25,8 procent av aktierna i Ringhals AB till Sydkraft enligt den uppgörelse som nåddes mellan Vattenfall, Sydkraft och staten den 30 november 1999. Vattenfall erhöll från staten en ersättning på 2 639 Mkr, vilket påverkar resultatet efter minoritetens andel med 1 958 Mkr. Sydkraft behåller ansvaret för rivning och avveckling av Barsebäck och Vattenfall behåller på samma sätt ansvaret för Ringhals fyra reaktorer.

I Finland slutförde Vattenfall förvärvet av Keski-Suomen Valo Oy i början av år 2000 för 1 587 Mkr. Under året köptes också Hämeenlinnan Energia för 752 Mkr.

De 2,1 procent av aktiekapitalet i det finska kärnkraftföretaget TVO, som ägdes av Revon Sähkö Oy, såldes till Helsingfors stad för 395 Mkr.

Strukturförändringar som avtalades 2000,

och som genomförts i början av år 2001:

I december 2000 träffade Vattenfall en överenskommelse med polska staten om att köpa 25 procent av aktierna i eldistributionsföretaget Gornoslaski Zaklad Elektroenergetyczny S.A. (GZE) för 167,5 miljoner euro eller 1 420 Mkr samt att genom en riktad nyemission för 66 miljoner euro eller 560 Mkr ytterligare öka ägarandelen till 31,8 procent. Affären genomfördes i februari 2001. I avtalet ingår att Vattenfall genom ytterligare förvärv och nyemissioner ska bli majoritetsägare inom två år.

De vattenkraftverk Vattenfall ägde i Motala ström såldes i början av 2001 till Tekniska verken i Linköping.

Under de första månaderna av 2001 har Vattenfall från utomstående ägare förvärvat ytterligare 7,8 procent av aktierna i HEW vilket innebär att Vattenfalls ägarandel i HEW i början av mars 2001 är 34,1 procent.

Strukturförändringar som ännu inte är genomförda i början av år 2001:

Som ett led i Vattenfalls strävan att bli majoritetsägare i HEW träffades i oktober 2000 en omfattande principöverenskommelse om förvärv och byte av tillgångar med E.ON AG och Sydkraft AB. Överenskommelsen kommer att innebära att Vattenfall förvärvat Sydkrafts och E.ONs aktier i HEW motsvarande 21,8 procent respektive 15,4 procent av aktiekapitalet. Som ersättning lämnar Vattenfall, utöver cirka 4,3 miljarder i kontanter, följande tillgångar: Aktier i Forsmarks Kraftgrupp AB (8,5 procent av kapitalet), nätverksamhet i Östergötland, Vattenfalls ägarandelar i de norska företagen Hafslund ASA (21 procent), Fredrikstad Energiverk (49 procent), Fredrikstad Fjernvarme (35 procent) och Fredrikstad Energinett (35 procent) samt Vattenfalls andelar i Baltic Cable AB (33,3 procent), LPC i Litauen (10 procent) och VCE i Tjeckien (42 procent). Överenskommelsen väntas huvudsakligen slutförd under första halvåret 2001.

Vattenfalls ägarandel i HEW kommer därefter att uppgå till 71,3 procent före Hamburgs stads option.

HEW avtalade i slutet av år 2000 om köp av 81,25 procent av produktionsföretaget VEAG Vereinigte Energiewerke AG (Veag) i östra Tyskland och av 92,5 procent av gruvbolaget Lausitzer Braunkohle AG (Laubag) från kraftföretagen E.ON och RWE. HEWs ägarandelar i dessa företag blir efter förvärven 87,5 respektive 95 procent. Förvärven prövas våren 2001 av den tyska konkurrensmyndigheten.

I augusti 2000 avtalade HEW med E.ON om köp av 49 procent av aktierna i energiföretaget Bewag i Berlin. Affären ifrågasattes av Bewags delägare Mirant Corporation och prövas våren 2001 i ett skiljeförfarande. Om förvärvet genomförs kommer HEW att äga cirka 60 procent av aktiekapitalet i Bewag.

I Norge äger Vattenfall sedan tidigare 49 procent av Oslo Energi AS. Den andra delägaren,

Oslo Energi Holding AS, har begärt att Vattenfall ska utnyttja den avtalade optionen på att köpa återstående del av företaget. Förhandlingar pågår och bedöms vara avslutade under första halvåret 2001.

I Estland har Vattenfall i januari 2001 förvärvat Pärnu Soojuus, ett värmeverk med en årlig produktion på 163 GWh.

Personal

Medelantalet anställda uppgick till 13 123 (7 991). Löner och ersättningar uppgick till 3 551 Mkr (2 762). Ytterligare uppgifter om medelantalet anställda, lönekostnader samt förmåner till ledande befattningshavare återfinns i not 33.

Forskning och utveckling (FoU)

Vattenfalls FoU drivs integrerad med affärsverksamheten. Det innebär att varje affärsområde och servicebolag under 2000 ansvarade för att bedriva FoU med stark betoning av den affärsmässiga nyttan. Inom koncernen samordnades FoU i koncernledningsfunktion Koncernstrategier.

Satsningen på FoU exklusive produktutveckling uppgick under 2000 till 481 Mkr (479), varav 273 Mkr (266) inom Svensk Kärnbränslehantering AB. Kostnaderna för FoU utgjorde 1,5 procent (1,7) av nettoomsättningen.

Miljöpåverkan inom koncernen

Den tillståndspliktiga verksamheten i Sverige utgörs i huvudsak av kärnkraftverk för elproduktion, produktion av el och värme i förbränningsanläggningar samt produktion av vindkraft. Den huvudsakliga miljöpåverkan från kärnkraftverken är produktion av radioaktivt avfall och från förbränningsanläggningarna utsläpp till luft av koldioxid och försurande ämnen.

Koncernen bedriver i Sverige också tillståndspliktig vattenverksamhet enligt miljöbalken genom vattenkraftproduktion. Tillståndspliktig torvtäkt har tillkommit 2000. Koncernen bedriver nätverksamhet för distribution och transmission av el enligt koncession. Den huvudsakliga miljöpåverkan från vattenkraft- och nätverksamheterna samt brytning av torv är markanvändning.

Produktionen av el i kärn- och vattenkraftverk är liksom nätverksamheten en väsentlig del i verksamheten till skillnad från övriga tillståndspliktiga verksamheter.

Koncernen bedriver dessutom verksamhet utanför Sverige som är tillståndspliktig enligt annan nationell lagstiftning än svensk, bland annat produktion av värme och el vid dotterbolaget EW i Warszawa, Polen. Den huvudsakliga miljöpåverkan är utsläpp till luft och produktion av fasta restprodukter.

Koncernen drabbades under året inte av några större olyckor som ledde till oförutsedd miljöpåverkan. Vid några tillfällen medförde mindre incidenter begränsad miljöpåverkan, bland annat utsläpp av olja till mark och vatten. Utsläppen rapporterades omedelbart till berörda myndigheter varefter sanering vidtogs.

Moderbolaget

Nettoomsättningen för moderbolaget uppgick till 17 405 Mkr (18 450). Årets resultat blev 3 362 Mkr (3 929). Investeringarna uppgick till 14 865 Mkr (7 963). Likvida medel uppgick till 123 Mkr (48) medan medel på koncernkonto, som förvaltas av Vattenfall Treasury AB, uppgick till 5 115 Mkr (14 824).

Vattenfall AB ägs till 100 procent av den svenska staten.

Miljöpåverkan inom moderbolaget

Bolaget bedriver flera anmälnings- och tillståndspliktiga verksamheter enligt miljöbalken.

93 anläggningar för värmeproduktion är tillståndspliktiga och ytterligare 41 är anmälningspliktiga. Vid några av de tillståndspliktiga anläggningarna produceras även el.

Ytterligare några oljeeldade, tillståndspliktiga anläggningar för elproduktion har tagits ur drift eller är avsedda för reservändamål.

Verksamheten vid samtliga förbränningsanläggningar påverkar miljön i första hand genom utsläpp till luft. Flera av värmeanläggningarna eldas med fastbränsle som resulterar i produktion av fasta restprodukter.

Bolaget äger och driver totalt 39 vindkraftverk. Dessa är samtliga tillstands- eller anmälningspliktiga. Bolaget bedriver i Sverige också

tillståndspliktig vattenverksamhet enligt miljöbalken genom produktion av el i vattenkraftverk. Den huvudsakliga miljöpåverkan är markanvändning från vattenkraftverken och buller från vindkraftverken.

Produktionen av el i vattenkraftverk är en väsentlig del i bolagets verksamhet till skillnad från övriga tillståndspliktiga verksamheter.

Krav på omprövning av villkor för regleringen av vattendrag har förts fram i samband med översvämningar under år 2000. Det finns emellertid inga indikationer på att någon av Vattenfalls anläggningar kommer att behöva omprövas under överskådlig tid. Några av anläggningarna för värmeproduktion kan komma att omprövas under de närmaste åren. Bolagets ställning och resultat är inte beroende av dessa anläggningar.

Avtal med Arrowhead AB

Vattenfall AB upplät i juni nyttjanderätt till halva kapaciteten i det planerade optofibernet till Arrowhead AB. Som ersättning för denna nyttjanderätt erhöll Vattenfall nyemitterade aktier i Arrowhead. Vattenfalls innehav i Arrowhead var vid årsskiftet 53 procent. Ytterligare aktier har förvärvats efter årsskiftet. Per 6 mars uppgick Vattenfalls ägarandel till cirka 64 procent.

Styrelsen

Vattenfall ABs styrelse bestod till bolagsstämman den 13 april 2000 av åtta ledamöter med två suppleanter samt tre arbetstagarledamöter med lika många suppleanter utsedda av personalorganisationerna och efter bolagsstämman av sju ledamöter och två suppleanter valda av bolagsstämman samt tre arbetstagarledamöter med lika många suppleanter utsedda av personalorganisationerna. Verkställande direktören ingick i styrelsen till bolagsstämman den 13 april. Styrelsens sekreterare är anställd i Vattenfall AB.

Under 2000 hade styrelsen tio sammanträden, varav åtta ordinarie, inklusive det konstituerande mötet. Styrelsens arbete följer en årlig plan ägnad att säkerställa erforderligt beslutsfattande liksom styrelsens behov av information och påverkas i övrigt av den arbetsordning som styrelsen under hösten 2000 reviderade. Styrelsen träffar årligen bolagets revisorer.

Finansiell riskhantering

Vattenfallkoncernen är utsatt för risk i form av resultat- och förmögenhetspåverkan på grund av svängningar i marknadspriser. För Vattenfall avser detta främst priser på el och bränsle samt räntor och valutor. För att kontrollera och styra det risktagande koncernen är beredd att ta arbetar Vattenfall aktivt med riskhantering.

Verksamheten bedrivs i enlighet med av Vattenfalls styrelse och ledning fastställda regler och risklimiter avseende riskexponering samt krav beträffande motparter, likviditet och kapitaltillgänglighet. Intern säkerhet och kontroll ges mycket hög prioritet.

Elprisrisk

Elpriset är en tungt vägande faktor i Vattenfalls ekonomiska utveckling. För att hantera de risker som naturligt uppstår från Vattenfalls beroende av elpriset finns en risk policy som tydligt definierar vilken enhet som tar ansvaret för varje specifik typ av risk. Hanteringen av elprisrisken sköts av elhandelsenheterna inom Vattenfall och finns representerade i Stockholm och i Hamburg. Dessa enheter erbjuder alla affärsenheter en effektiv organisation genom vilken de kan säkra sina tillgångar gentemot för dem ofördelaktiga förändringar i elpriset. Därigenom uppnås en möjlighet för varje affärsenhet att fokusera på sin kärnverksamhet.

Elpriset i Norden är till stor del beroende på vattentillgången medan det i kontinental-Europa är starkt beroende av bränslepriser (gas och olja). I Norden fortsätter elpriset att vara mycket volatilt då det är beroende av tillrinningen i vattenreservoarerna (se diagram). För att erbjuda interna affärsenheter prissäkringsmöjligheter använder Vattenfall aktivt olika former av elderivat. Dessa handlas bilateralt mellan olika aktörer, via mäklare och via elbörserna Nordpool i Norden, APX i Nederländerna samt senare år 2001 via EEX och LPX i Tyskland.

Vattenfalls elhandelsenhet

Handel på energimarknaderna är koncentrerad till en affärsenhet för varje specifik marknad. I Norden sköts detta av elhandelsenheten i Stockholm medan Vattenfall tillsammans med HEW har bildat Nordic Powerhouse i Hamburg för att

skapa en energihandelsenhet tillägnad kontinental-Europa med fokus på de tyska och holländska energimarknaderna. Dessa handelsenheters funktion är att säkerställa att de övriga operativa enheterna inom koncernen kontinuerligt får tillgång till prissäkringsinstrument på energimarknaderna till bästa möjliga villkor. Elhandelsenheterens resultat mäts i hur effektiva de är i prissäkringsprocessen. Vattenfall har idag Market Makeråtagande på Nordpool och erbjuder även motparterna på den svenska elmarknaden kontrakt denominerade i svenska kronor.

Finansieringsrisk

Koncernens verksamhet är kapitalintensiv och har kraftiga likviditetssvängningar under året, vilket ställer krav på kapitaltillgänglighet både på kort och lång sikt. Målet för kortfristig kapitaltillgänglighet är att alltid ha minst 10 procent av koncernens omsättning i likvida medel eller i form av bindande kreditlöften. Den långsiktiga kapitaltillgängligheten mäts som lånestockens genomsnittliga återstående löptid. Denna uppgick per 31 december till 5,2 år (4,8).

Ränterisk

Ränterisker hänförliga till den långfristiga upplåningen hanteras genom en portföljmetod, i vilken lånestockens genomsnittliga räntebindingstid tillåts variera plus/minus 12 månader kring en normtid på 2 1/2 år. Övriga ränterisker hanteras inom en total risklimit för räntor och valutor.

Valutarisk

De valutarisker koncernen exponeras för avser dels växelkursförändringar i framtida betalningsflöden, s k transaktionsexponering, dels omvärdering av nettotillgångar i utländska dotterbolag, s k omräkningsexponering.

Koncernens betalningar sker i huvudsak i svenska kronor. Transaktionsexponering uppstår i samband med elhandel och bränsleinköp. En väsentlig del därav beror på att handeln på den nordiska elderivatmarknaden främst sker i norska kronor. Bränsleinköp sker företrädesvis i USD och euro. Transaktionsexponering uppstår även vid upplåning i utländsk valuta.

Som regel tas ingen valutarisk avseende den

långfristiga upplåningen. Övrig transaktions-exponering valutasäkras i allt väsentligt genom matchning och olika typer av derivat. Därefter kvarstående valutarisker hanteras tillsammans med ränterisker inom den fastställda risklimiten.

Omräkningsexponeringen har ej valutasäkrats under året.

Motpartsrisk

Motpartsrisk i samband med placeringar, derivatavtal m m hanteras inom ramen för fastställda limiter baserade på extern kreditvärdering. Som motparter accepteras enbart ett antal större nordiska banker och kreditinstitut samt motparter med mycket höga ratingbetyg. Innan långfristiga swapavtal ingås, krävs dessutom att ISDA-avtal upprättats med motparten. Motpartsrisk i derivat kvantifieras löpande genom marknadsvärdering plus ett schablonillägg för framtida värdeförändring enligt den metod Finansinspektionen anvisar för de institut, som är skyldiga att beräkna kapitaltäckningsgraden.

Motpartsrisk i elhandeln styrs av ett motpartsreglemente där bedömningsgrunderna likaledes utgår från extern kreditvärdering. En omfattande motpartsrisk för Vattenfall avser Nordpool, som förutom handeln på egen marknadsplats även erbjuder clearing av bilateralt

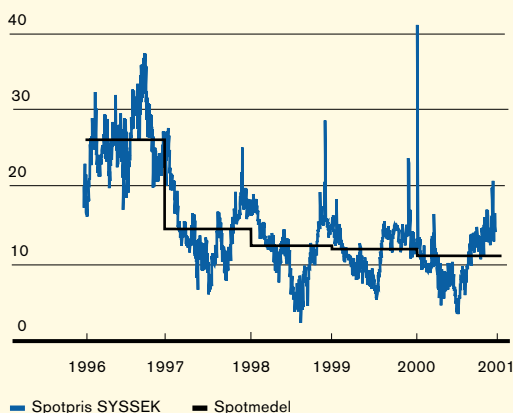
handlade standardkontrakt. Nordpool är enligt norsk lag inte formellt en börs för finansiell handel och de har ett lågt eget kapital. Nordpools kreditvärdighet bygger därför på marginalkraven för clearingen.

Vattenfall arbetar för en förbättring av elmarknadens hantering av kreditrisker genom organisationer som ISDA, EFET och NAET. Under 2000 har en ny standard för huvudavtal mellan bilaterala parter etablerats av NAET för den skandinaviska marknaden (FEMA). Detta avtal används även som grund i det vidareutvecklingsarbete som EFET gör för att arbeta fram en ny avtalsstandard i Europa.

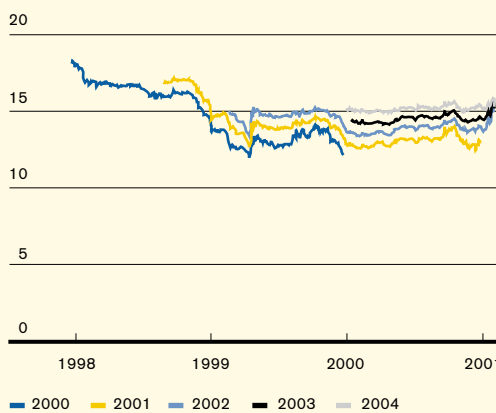
Vattenfall Treasury

Den operativa finansförvaltningen i Vattenfall är koncentrerad till det helägda dotterbolaget Vattenfall Treasury AB (publ), som ansvarar för koncernens upplånings- och placeringsverksamhet samt hanterar därmed förknippade finansiella risker. Bolaget är ett servicebolag och utgör koncernens internbank med cirka 100 kontohavare bland bolag och enheter. Genom att finansförvaltningen är centraliserad kan dessa istället inrikta sig på den egna affärsverksamheten.

Spotpris, prisområde Sverige, öre per kWh

Årspris, prisområde Sverige, öre per kWh

Diagrammet visar hur ett helårskontrakt för framtida år, t ex 2003, har prissatts ett tidigare år t ex 2000.

Koncernens resultaträkning

Belopp i Mkr	not	2000	1999
Nettoomsättning	1, 2	31 695	27 754
Kostnader för sålda produkter	4, 5	-23 484	-19 402
Bruttoresultat		8 211	8 352
Försäljningskostnader		-1 741	-1 570
Administrationskostnader		-2 417	-1 523
Forsknings- och utvecklingskostnader		-574	-611
Övriga rörelseintäkter		3 933	1 034
Övriga rörelsekostnader		-1 382	-309
Andelar i intresseföretags resultat	6	658	142
Rörelseresultat	7	6 688	5 515
Resultat från andra långfristiga värdepappersinnehav	9	204	34
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	10	833	508
Räntekostnader och liknande resultatposter	11	-2 536	-1 760
Resultat före skatter och minoritetens andel		5 189	4 297
Skatter	13	-1 757	-1 400
Minoritetens andel i årets resultat	14	-462	-359
Årets resultat		2 970	2 538

Produktområden

Belopp i Mkr	Nettoomsättning		Rörelseresultat	
	2000	1999	2000	1999
El	18 575	18 499	6 058*	4 198
Fjärrvärme	2 828	1 028	103	121
Energitjänster	3 693	2 633	-60	-52
Nättjänster	7 763	7 097	1 590	1 657
Naturgas	1 327	863	76	69
Övrigt och elimineringar	-2 491	-2 366	-1 079	-478
Summa	31 695	27 754	6 688**	5 515**

* I rörelseresultatet ingår ersättning från staten för Barsebäck på 2 639 Mkr.

** Rörelseresultatet har påverkats positivt av engångsposter på sammanlagt 1 719 Mkr (348).

Kommentarer

Nettoomsättning och resultat

Nettoomsättningen uppgick till 31 695 Mkr (27 754). Ökningen förklaras främst av köpen av Keski-Suomen Valo och Hämeenlinnan Energia i Finland samt det polska energibolaget Elektrocieplownie Warszawskie (EW) och Uppsala Energi, vilket främst har ökat intäkterna för fjärrvärme. Andelen nettoomsättning utanför Sverige ökade till 27 procent (25).

Rörelseresultatet blev 6 688 Mkr (5 515).

Rörelseresultatet har påverkats positivt av engångsposter på sammanlagt 1 719 Mkr, bland annat överskottsmedel från SPP på 532 Mkr och ersättning från staten enligt avtal avseende Barsebäck på 2 639 Mkr och negativt av diverse engångsposter på cirka 1 500 Mkr samt av förvärvet av majoriteten i EW. Administrationskostnaderna har ökat med 894 Mkr främst till följd av förvärvade bolag. Rörelseresultatet i procent av nettoomsättningen (rörelsemarginalen) blev 21,1 procent (19,9).

Finansnettot, dvs nettot av övriga ränteintäkter och räntekostnader, blev -1 703 Mkr (-1 252). Räntetäckningsgraden uppgick till 3,1 ggr (3,4).

Resultatet före skatter och minoritetens andel blev 5 189 Mkr (4 297), varav engångsposter utgjorde 1 852 Mkr (348). I procent av nettoomsättningen blev resultatet (nettomarginalen) 16,4 procent (15,5).

Skatter uppgick till -1 757 Mkr (-1 400), varav skatt på årets och tidigare års resultat 981 Mkr (1 291).

Årets resultat blev 2 970 Mkr (2 538). Resultatet ger en räntabilitet på eget kapital efter verklig skatt på 8,7 procent (7,7).

Produktområden

EI

Nettoomsättningen uppgick till 18 575 Mkr (18 499). Direktförsäljning till kunder, främst energiföretag, ökade med 2,6 TWh, medan försäljningen på elbörser minskade med 6,4 TWh. Försäljningen uppgick till 83,1 TWh (86,9) fördelat på 70,1 TWh (67,5) till kunder och 13,0 TWh (19,4) till elbörser.

Därutöver levererades 13,3 TWh (8,5) till minoritetsdelägare i kraftstationer m m.

Elanskaffningen uppgick till 99,9 TWh

(98,7), varav egen produktion 83,7 TWh (86,6) och inköp 16,2 TWh (12,1). Totalt producerades 39,6 TWh (36,7) vattenkraft, 40,6 TWh (49,0) kärnkraft och 3,5 TWh (0,9) värmekraft m m. Av elanskaffningen har 3,5 TWh (3,3) förbrukats internt, främst för täckande av nätförluster.

Rörelseresultatet uppgick till 6 058 Mkr (4 198). Resultatet påverkades negativt av lägre elpris på grund av milt väder och god tillgång till vattenkraft och lägre volym i den bilaterala elförsäljningen i Norden. Mindre volym i försäljningen till elbörser påverkade resultatet negativt trots en något högre prisnivå än 1999.

Fjärrvärme

Nettoomsättningen uppgick till 2 828 Mkr (1 028). Försäld volym uppgick till 14,6 TWh (3,0) fjärrvärme. Ökningen hänförs till företagsförvärv. Rörelseresultatet uppgick till 103 Mkr (121).

Energitjänster

Energitjänster omfattar Energilösningar, Färdig Värme, Energi- och konsulttjänster samt Entreprenadverksamhet. Entreprenadverksamheten stod för cirka 60 procent av nettoomsättningen och bidrog även positivt till rörelseresultatet medan Energilösningar, Energi- och konsulttjänster och Färdig Värme visade minusresultat.

Nettoomsättningen uppgick till 3 693 Mkr (2 633). Ökningen hänförs framför allt till Entreprenadverksamheten. Försäljningen av Färdig Värme uppgick till 2,4 TWh vilket är en ökning med 0,1 TWh. Rörelseresultatet blev -60 Mkr (-52).

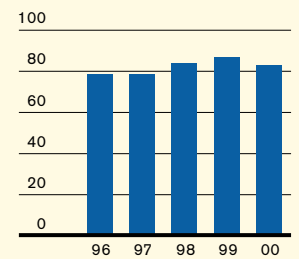
Nättjänster

Nettoomsättningen uppgick till 7 763 Mkr (7 097). Uttagen energi uppgick till 84 TWh (79) och inmatad energi till 36 TWh (35). Rörelseresultatet blev 1 590 Mkr (1 657).

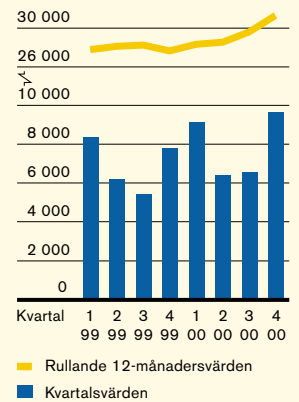
Naturgas

Nettoomsättningen uppgick till 1 327 Mkr (863) vilket motsvarar en försäld volym på 9,1 TWh (9,3). Omsättningsökningen förklaras av höga oljepriser år 2000, medan oljepriset var lågt under början av 1999. Av volymen såldes 0,2 TWh (0,3) internt. Rörelseresultatet blev 76 Mkr (69).

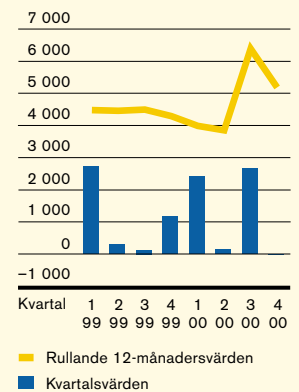
Elförsäljning, TWh

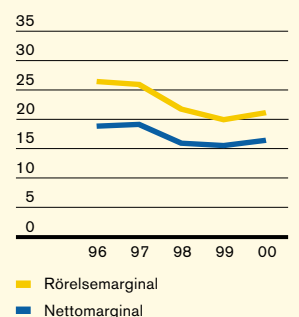
Nettoomsättning, Mkr

Resultat före skatter och minoritetens andel, Mkr

Rörelse- och nettomarginal, %

Koncernens balansräkning

Belopp i Mkr	not	2000-12-31	1999-12-31
Tillgångar			
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar			
Koncessioner, patent, licenser, varumärken samt liknande rättigheter	15	512	494
Hyresrätter och liknande rättigheter	15	1 091	755
Goodwill	15	1 390	304
Summa immateriella anläggningstillgångar		2 993	1 553
Materiella anläggningstillgångar			
Byggnader och mark	16	19 364	18 323
Maskiner och andra tekniska anläggningar	16	44 770	36 123
Inventarier, verktyg och installationer	16	937	891
Pågående nyanläggningar	16	2 958	1 632
Förskott avseende materiella anläggningstillgångar	17	60	285
Summa materiella anläggningstillgångar		68 089	57 254
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i intresseföretag	18, 19	13 267	5 223
Fordringar hos intresseföretag	17	1 654	1 687
Andra långfristiga värdepappersinnehav	18, 19	1 019	1 549
Andra långfristiga fordringar	17	2 919	1 272
Summa finansiella anläggningstillgångar		18 859	9 731
Summa anläggningstillgångar		89 941	68 538
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR			
Varulager m m	20	5 558	4 901
Kortfristiga fordringar	21	11 963	8 364
Kortfristiga placeringar		5 176	3 738
Kassa och bank		2 367	1 122
Summa likvida medel		7 543	4 860
Summa omsättningstillgångar		25 064	18 125
Summa tillgångar		115 005	86 663
Eget kapital, avsättningar och skulder			
Eget kapital	23		
Bundet eget kapital			
Aktiekapital		6 585	6 585
Uppskrivningsfond		277	295
Kapitalandelsfond		636	616
Övriga bundna reserver		15 979	16 333
Fritt eget kapital			
Fria reserver		8 673	6 980
Årets resultat		2 970	2 538
Summa eget kapital		35 120	33 347
Minoritetens andel av eget kapital		4 985	2 472
Räntebärande avsättningar	24	187	1 210
Ikke räntebärande avsättningar	25	13 792	11 192
Summa avsättningar		13 979	12 402
Långfristiga räntebärande skulder	26	41 116	19 714
Långfristiga ikke räntebärande skulder	27	878	1 222
Summa långfristiga skulder		41 994	20 936
Kortfristiga räntebärande skulder	28	9 551	11 351
Kortfristiga ikke räntebärande skulder	29	9 376	6 155
Summa kortfristiga skulder		18 927	17 506
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		115 005	86 663
Ställda säkerheter	30	709	150
Ansvarsförbindelser	31	7 162	7 046
Åtaganden enligt konsortialavtal	32		
US Leases	Se not 31		

Kommentarer

Finansiell ställning

Tillgångar

Materiella anläggningstillgångar ökade med 10 835 Mkr till 68 089 Mkr. Ökningen beror till största delen på förvärven av Elektrocieplownie Warszawskie (EW), Uppsala Energi och Keski-Suomen Valo. Investeringarna uppgick till 4 426 Mkr (2 462).

Andelar i intresseföretag uppgick till 13 267 Mkr vilket är en ökning med 8 044 Mkr. Ökningen är främst hänförlig till investeringar i Hamburgische Electricitäts-Werke (HEW).

Kortfristiga fordringar har ökat med 3 599 Mkr och uppgår till 11 963 Mkr.

Likvida medel uppgick till 7 543 Mkr (4 860), vilket motsvarar 23,8 procent (17,5) av omsättningen. Av likvida medel utgör 1 374 Mkr (1 960) placeringar avseende arbitrageaffärer med refinansieringsrisk. Medelvolymen likvida medel har under året varit cirka 6 200 Mkr (6 700). Härav utgjorde omkring 1 600 Mkr (3 800) placeringar avseende räntearbitrageaffärer.

Eget kapital, avsättningar och skulder

Eget kapital inklusive minoritetens andel uppgick till 40 105 Mkr vilket innebär en ökning med 4 286 Mkr. Soliditeten uppgick till 35,3 procent (42,3).

Räntebärande avsättningar minskade med 1 023 Mkr till 187 Mkr (se vidare not 24).

Icke räntebärande avsättningar ökade med

2 600 Mkr främst till följd av redovisad latent skatteskuld på övervärden uppkomna vid företagsförvärv.

Räntebärande skulder ökade med 19 602 Mkr till 50 667 Mkr. Ökningen förklaras främst av finansiering av företagsförvärv.

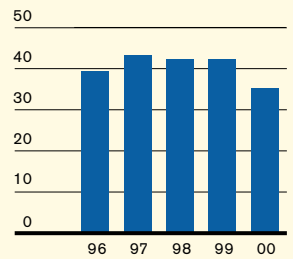
Vattenfall har tre certifikatprogram och två obligationsprogram s k Medium Term Notes vilka tillsammans ger en stor flexibilitet i valet av finansieringsformer och lånemarknader. Som back-up för den kortfristiga certifikatupplåningen finns en s k Revolving Credit Facility på 600 MUSD, som förfaller år 2003. Därutöver finns back-up på 750 MUSD i form av s k 364-dagars faciliteter.

Förfallostrukturen på Vattenfalls lån framgår av diagrammet nedan. Cirka 90 procent av den totala låneportföljen utgörs av lån upptagna i utlandet.

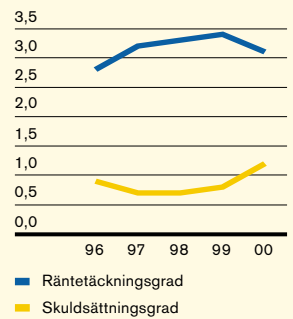
Vattenfall har för kortfristig upplåning erhållit kreditbetygen P-1 från Moody's och A-1 från Standard & Poor's. Det innebär bästa respektive näst bästa kreditbetyg från Moody's och Standard & Poor's. För internationell långfristig upplåning har Vattenfall erhållit kreditbetygen A1 från Moody's och A+ från Standard & Poor's. Både Moody's och Standard & Poor's satte i december Vattenfall på Credit Watch för eventuell nedgradering med anledning av planerade och genomförda förvärv i Tyskland och Polen.

Kortfristiga icke räntebärande skulder ökade med 3 221 Mkr till 9 376 Mkr. Ökningen beror till stor del på företagsförvärv.

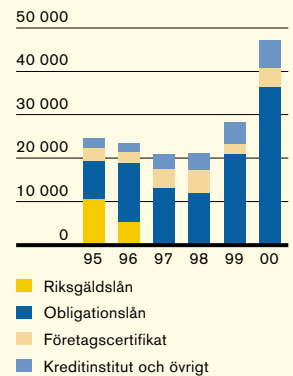
Soliditet, %

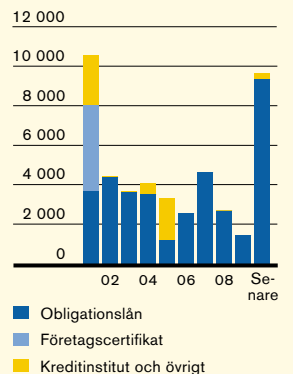
Räntetäcknings- och skuldsättningsgrad, ggr

Totala låneskulder, Mkr*

Förfallostruktur, Mkr*

I förfallet 2001 ingår arbitrage med 1 374 Mkr.

* Exkl. lån från minoritetsägare.

Koncernens kassaflödesanalys

Belopp i Mkr	2000	1999
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN		
Årets resultat	2 970	2 538
Justeringar för poster som ej ingår i kassaflödet *	2 860	3 686
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsetillgångar och rörelseskulder (internt tillförda medel)	5 830	6 224
Kassaflöde från förändringar i rörelsetillgångar och rörelseskulder		
Minskning av varulager	654	539
Ökning av fordringar	-1 188	-1 125
Ökning/minskning av skulder	835	-2 400
Kassaflöde från den löpande verksamheten	6 131	3 238
INVESTERINGSVERKSAMHETEN		
Förvärv av koncernföretag**	-10 035	-2 916
Investeringar i andelar i intresseföretag och andra långfristiga värdepappersinnehav	-9 042	-2 519
Investeringar i materiella anläggningstillgångar	-4 426	-2 462
Investeringar i immateriella anläggningstillgångar	-337	-19
Försäljning av materiella och immateriella anläggningstillgångar	1 145	2 473
Försäljning av aktier och andelar	665	77
Likvida medel i förvärvade/sålda bolag, netto	254	255
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-21 776	-5 111
Kassaflöde före finansieringsverksamheten	-15 645	-1 873
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN		
Upptagna lån	30 034	10 575
Amortering av skuld	-10 395	-6 493
Tillskott från minoriteten	331	14
Utbetald utdelning	-1 580	-1 676
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	18 390	2 420
Årets kassaflöde	2 745	547
LIKVIDA MEDEL		
Likvida medel vid årets början	4 860	4 439
Omräkningsdifferenser	-62	-126
Årets kassaflöde	2 745	547
Likvida medel vid årets slut ***	7 543	4 860

* - *** Se specifikation sid 51.

Kommentarer

Löpande verksamhet

Kassaflödet från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsetillgångar och rörelseskulder minskade med 394 Mkr till 5 830 Mkr. Kassaflöde från den löpande verksamheten uppgick till 6 131 Mkr (3 238). Ökningen beror främst på att rörelseskulderna ökat.

Självfinansieringsgraden blev 0,2 ggr (0,8).

Investeringsverksamhet

Koncernens investeringar uppgick till 23 840 Mkr (7 916), varav tillväxtinvesteringarna, dvs företagsförvärv och expansionsinvesteringar i anläggningstillgångar, uppgick till 20 759 Mkr (6 004). Företagsförvärv uppgick till 19 077 Mkr (5 435). Förvärv av koncernföretag svarade för 10 035 Mkr (2 916), intresseföretag 8 880 Mkr (2 137) och andra långfristiga värdepapper 162 Mkr (382).

I materiella anläggningstillgångar investerades 4 426 Mkr (2 462).

I elproduktionsanläggningar investerades 1 359 Mkr (742) och i elnätanläggningar 1 256 Mkr (851). Inom värmeområdet – fjärrvärme,

Färdig Värme och kraftvärme – uppgick investeringarna till 1 308 Mkr (520). Resterande investeringar avsåg framför allt investeringar i inventarier, verktyg och installationer. Expansionsinvesteringar i anläggningstillgångar uppgick till 1 681 Mkr (569). Fjärrvärme, Färdig Värme och kraftvärme svarade för den största delen.

Försäljning av materiella anläggningstillgångar är främst hänförlig till anläggningar i Tyskland.

I immateriella tillgångar investerades 337 Mkr (19).

Finansieringsverksamhet

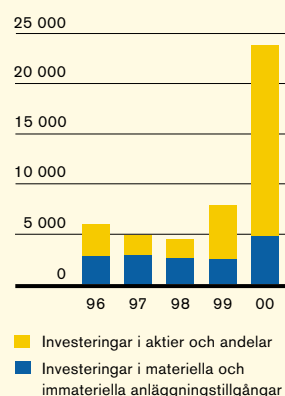
Långfristiga räntebärande skulder ökade med 21 402 Mkr. Årets upplåning under Medium Term Programme (MTN) uppgick till cirka 23 100 Mkr, varav 818 Mkr i form av ettårsupplåningar. Låneportföljens genomsnittliga löptid uppgår till 5,2 år.

Nettoskuldssättningen, dvs räntebärande skulder och avsättningar minus likvida medel, ökade med 15 896 Mkr till 43 311 Mkr. Ökningen beror främst på investeringar.

Fördelning på avskrivningar

	2000	1999
Kostnader för sålda produkter	5 187	4 217
Försäljningskostnader	112	52
Administrationskostnader	174	79
Forsknings- och utvecklingskostnader	4	3
Totala avskrivningar	5 477	4 351

Investeringar, Mkr

Specifikation till kassaflödesanalysen

* Justeringar för poster som ej ingår i kassaflödet

	2000	1999
Avskrivningar enligt plan	5 477	4 351
Ersättning Barsebäck	-1 979	—
SPP-medel	-426	—
Andel i intresseföretags resultat	-388	-89
Orealiserade kursvinster	-3	-74
Orealiserade kursförluster	6	65
Realisationsvinster	-583	-409
Realisationsförluster	461	116
Nedskrivning av aktier	209	10
Förändring räntefordran	-406	-175
Förändring ränteskulder	5	70
Förändring avsättningar	-561	-281
Förändring skatteskulder	586	-257
Minoritetens andel av årets resultat	462	359
	2 860	3 686

Betald ränta uppgick till 2 456 Mkr (1 617) och erhållen ränta till 310 Mkr (279). Betald skatt uppgick till 1 171 Mkr (1 657).

** Förvärv av koncernföretag

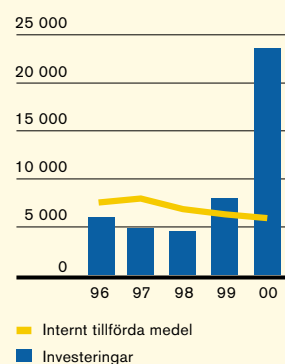
Tillgångar i förvärvade koncernföretag utgörs främst av anläggningstillgångar. Se vidare noterna 15, 16 och 18.

*** Likvida medel vid årets slut

	2000-12-31	1999-12-31
Kortfristiga placeringar	5 176	3 738
Kassa och bank	2 367	1 122
Likvida medel vid årets slut	7 543	4 860

Kortfristiga placeringar avser placeringar med en löptid kortare än ett år. Placeringar med en löptid kortare än tre månader uppgick till 4 287 Mkr (2 453).

Självfinansiering, Mkr

Moderbolagets resultaträkning

Belopp i Mkr	not	2000	1999
Nettoomsättning	1, 2, 3	17 405	18 450
Kostnader för sålda produkter	4, 5	-13 970	-14 752
Bruttoresultat		3 435	3 698
Försäljningskostnader		-629	-707
Administrationskostnader		-1 097	-630
Forsknings- och utvecklingskostnader		-218	-158
Övriga rörelseintäkter		552	388
Övriga rörelsekostnader		-603	-152
Rörelseresultat	7	1 440	2 439
Resultat från andelar i koncernföretag	8	1 717	74
Resultat från andelar i intresseföretag	6	173	19
Resultat från andra långfristiga värdepappersinnehav	9	-193	775
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	10	1 067	633
Räntekostnader och liknande resultatposter	11	-1 438	-1 186
Utdelningsbetingat koncernbidrag		1 524	1 251
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt		4 290	4 005
Bokslutsdispositioner	12	-127	1 252
Resultat före skatt		4 163	5 257
Skatt	13	-801	-1 328
Årets resultat		3 362	3 929

Moderbolagets kassaflödesanalys

Belopp i Mkr	2000	1999
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN		
Årets resultat	3 362	3 929
Justeringar för poster som ej ingår i kassaflödet	-595	-1 801
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsetillgångar och rörelseskulder (internt tillförda medel)	2 767	2 128
Kassaflöde från förändringar i rörelsetillgångar och rörelseskulder	10 319	-4 691
Kassaflöde från den löpande verksamheten	13 086	-2 563
INVESTERINGSVERKSAMHETEN		
Investeringar i koncernföretag, intresseföretag och andra långfristiga värdepappersinnehav	-14 122	-7 537
Investeringar i materiella och immateriella anläggningstillgångar	-743	-426
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	643	5 117
Försäljning av aktier och andelar	582	1 143
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-13 640	-1 703
Kassaflöde före finansieringsverksamheten	-554	-4 266
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN		
Upptagna lån	2 129	5 591
Utbetald utdelning	-1 500	-1 500
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	629	4 091
Årets kassaflöde	75	-175
LIKVIDA MEDEL		
Likvida medel vid årets början	48	223
Årets kassaflöde	75	-175
Likvida medel vid årets slut	123	48

Betald ränta uppgick till 1 397 Mkr (1 036) och erhållen ränta till 999 Mkr (1 089). Betald skatt uppgick till 587 Mkr (1 052).

Moderbolagets balansräkning

Belopp i Mkr	not	2000-12-31	1999-12-31
Tillgångar			
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar			
Koncessioner, patent, licenser, varumärken samt liknande rättigheter	15	1	6
Hysesrätter och liknande rättigheter	15	624	678
Summa immateriella anläggningstillgångar		625	684
Materiella anläggningstillgångar			
Byggnader och mark	16	11 871	12 496
Maskiner och andra tekniska anläggningar	16	5 858	6 109
Inventarier, verktyg och installationer	16	61	87
Pågående nyanläggningar	16	560	411
Förskott avseende materiella anläggningstillgångar	17	—	57
Summa materiella anläggningstillgångar		18 350	19 160
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i koncernföretag	18, 19	26 481	12 987
Fordringar hos koncernföretag	17	2 447	38
Andelar i intresseföretag	18, 19	1 513	1 527
Fordringar hos intresseföretag	17	1 397	909
Andra långfristiga värdepappersinnehav	18, 19	443	594
Andra långfristiga fordringar	17	1 442	135
Summa finansiella anläggningstillgångar		33 723	16 190
Summa anläggningstillgångar		52 698	36 034
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR			
Varulager m m	20	88	103
Kortfristiga fordringar	21	15 270	20 821
Kortfristiga placeringar			—
Kassa och bank		123	48
Summa likvida medel	22	123	48
Summa omsättningstillgångar		15 481	20 972
Summa tillgångar		68 179	57 006
Eget kapital, avsättningar och skulder			
Eget kapital	23		
Bundet eget kapital			
Aktiekapital (131 700 000 aktier à nom 50 kr)		6 585	6 585
Reservfond		1 316	1 316
Fritt eget kapital			
Balanserad vinst		4 914	3 067
Årets resultat		3 362	3 929
Summa eget kapital		16 177	14 897
Obeskattade reserver	12	10 192	10 065
Räntebärande avsättningar	24	44	112
Icke räntebärande avsättningar	25	115	146
Summa avsättningar		159	258
Långfristiga räntebärande skulder	26	22 403	16 060
Långfristiga icke räntebärande skulder	27	4 977	4 794
Summa långfristiga skulder		27 380	20 854
Kortfristiga räntebärande skulder	28	2 336	1 425
Kortfristiga icke räntebärande skulder	29	11 935	9 507
Summa kortfristiga skulder		14 271	10 932
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		68 179	57 006
Ställda säkerheter	30	—	—
Ansvarsförbindelser	31	73 682	59 567
Åtaganden enligt konsortialavtal	32		

Redovisnings- och värderingsprinciper

Koncernredovisning

Koncernredovisningen omfattar moderbolaget och företag där Vattenfall vid årsskiftet innehar mer än 50 procent av rösterna eller på annat vis har ett bestämmande inflytande.

Koncernredovisningen upprättas i enlighet med Redovisningsrådets rekommendation RR 1:96.

Koncernredovisningen upprättas enligt förvärvsmetoden. Förvärvsmetoden innebär att i koncernens eget kapital ingår endast koncernens andel av efter förvärvet intjänat eget kapital i dotterföretag. De övervärden som framkommer efter marknadsvärdering vid förvärvet av bolagens tillgångar och skulder hänförs till respektive post. Latent skatt beaktas på dessa övervärden förutom beträffande fallrätter, vilka inte är föremål för avskrivning. Återstående skillnad mot förvärvspris redovisas som goodwill.

Under året förvärvade bolag inkluderas i koncernens resultaträkning från och med tidpunkten för förvärvet. Avyttrade bolag ingår i koncernens resultaträkning t o m tidpunkten för avyttringen.

Internvinster vid försäljning mellan koncernföretag elimineras i sin helhet med beaktande av latent skatt.

Innehav av intresseföretag redovisas enligt kapitalandelsmetoden. Utdelning från intresseföretag ingår inte i koncernens resultat. Istället utgörs Andelar i intresseföretags resultat av koncernens andel av intresseföretags resultat av koncernens andel av intresseföretags redovisade resultat före skatter, i förekommande fall reducerad med avskrivning på övervärde. Koncernens andel av intresseföretags redovisade skattekostnader samt beräknade skatter i bokslutsdispositioner ingår i koncernens skattekostnad.

Intresseföretagen intas av praktiska skäl i Vattenfallkoncernens bokslut med en viss tidsförskjutning, normalt ett kvartal.

I koncernens balansräkning förändras det bokförda värdet på aktieinnehaven med Vattenfalls andel av respektive företags resultat efter skatt minskat med avskrivningar på övervärden och erhållna utdelningar.

Utländska valutor

Vid upprättandet av koncernens bokslut omräknas samtliga poster i resultaträkningarna för utländska dotterföretag till svenska kronor efter de genomsnittliga valutakurserna under räkenskapsåret (medelkurser). Samtliga dotterbolag bedriver självständig verksamhet, varav följer att samtliga poster i balansräkningen, utom nettoresultaten, omräknas efter valutakurserna vid respektive årsskiftet (balansdagens kurser). De förändringar av koncernens eget kapital, som uppstår genom

variationer i balansdagskurserna jämfört med kurserna vid föregående årsskifte, påverkar direkt eget kapital och redovisas där bland bundna och fria reserver. Den differens som uppkommer i koncernens balansräkning genom att årets resultat i utländska dotterbolag omräknas till svenska kronor efter medelkurs påverkar koncernens fria reserver.

Fordringar och skulder i utländsk valuta värderas till balansdagens kurs, såväl i de enskilda koncernföretagen som i koncernens bokslut. Vid terminssäkring av underliggande fordran eller skuld används dagskursen vid tillfället för valutasäkring.

Från oktober 1999 säkras inte längre nettotillgångar i utländsk valuta genom lån och andra finansiella instrument. I koncernredovisningen har kursdifferenser på dessa lån tidigare kvittats mot omräkningsdifferenser i eget kapital.

Valutakursdifferenserna (se not 10 och 11) indelas i rörelserelaterade och finansiella. Rörelserelaterade valutakursdifferenser ingår i rörelseresultatet.

Viktigare valutakurser använda i koncernbokslutet anges nedan.

Viktigare valutakurser använda i koncernbokslutet

Land	Valuta	Medelkurser		Balansdagskurser	
		2000	1999	2000-12-31	1999-12-31
Danmark	DKK	1,1378	1,1884	1,1870	1,1505
Finland	FIM	1,4263	1,4863	1,4890	1,4403
Norge	NOK	1,0462	1,0603	1,0715	1,0605
Tyskland	DEM	4,3360	4,5183	4,5285	4,3784
USA	USD	9,1844	8,2871	9,5350	8,5250
	EURO	8,4805	8,8076	8,8570	8,5892

Bokslutsdispositioner, latent skatteskuld

och obeskattade reserver

Skattelagarna i Sverige och i vissa andra länder ger företag möjlighet att skjuta upp skattebetalning genom avsättning till obeskattade reserver. I koncernens balansräkning uppdelas obeskattade reserver i latent skatteskuld, som redovisas som avsättning och kapitalandel, vilken ingår i bundet eget kapital. Skatteskulden i obeskattade reserver beräknas med utgångspunkt från den förväntade skattesatsen för närmast kommande år i respektive land, i Sverige 28 procent.

I koncernens resultaträkning redovisas inga bokslutsdispositioner. Koncernens skattekostnad beräknas som summan av de redovisade skattekostnaderna i de enskilda koncernföretagen med korrigering för effekten av avsättningar till, respektive upplösningar av, obeskattade reserver m m. Denna korrigering motsvaras av årets förändring av skatteskuld i obeskattade reserver,

vilken ingår i latent skatteskuld i koncernens balansräkning.

I de enskilda koncernföretagen (inklusive Vattenfall AB) redovisas obeskattade reserver som en särskild post i balansräkningen. I resultaträkningen redovisas avsättningar till, respektive upplösningar av, obeskattade reserver under rubriken bokslutsdispositioner. Den redovisade skattekostnaden utgörs av skatten på resultatet efter bokslutsdispositioner.

Koncernbidrag redovisas enligt redovisningsrådets akutgrupps uttalande.

Nettoomsättning

Nettoomsättning redovisas exklusive mervärdesskatt och punktskatter, i huvudsak energiskatt. Anslutningsavgiften, dvs den avgift som en kund betalar i samband med anslutning till elnätet, intäktsförs vid tidpunkten för anslutningen.

Forskning och utveckling

Utgifter för forskning och utveckling kostnadsförs allt eftersom de uppstår.

Avskrivningar

Avskrivningar enligt plan beräknas på anskaffningsvärde med linjär fördelning efter anläggningarnas bedömda ekonomiska livslängd. Avskrivningar enligt plan är i resultaträkningen fördelade på respektive funktion. Därutöver görs i moderbolaget avskrivningar utöver plan som redovisas som bokslutsdisposition respektive obeskattad reserv.

Avskrivningstider (år)

	Maskiner, inventarier	Byggnader	Markan- läggningar
Idrifttagna anläggningar			
Fastigheter	30	26–50	25
Vattenkraftanläggningar	40	50	25
Värmekraftanläggningar *	25	25	25
Gasledningar	20	—	—
Ledningar och transformatorstationer **	30	30	30
Inventarier m m	3–10	—	—

* 15 år för förnyelseinvesteringar i kärnkraftanläggningar.

** 25–35 år på lokala distributionsnät.

Avskrivning av immateriella tillgångar görs enligt lämplig plan, dock ej längre än längden på underliggande avtal. Goodwill förvärvat före 1997 skrivs av på högst 10 år, medan goodwill förvärvat 1997 och därefter skrivs av på högst 5 år med vissa undantag. Den goodwill som uppkommit i samband med förvärvet av HEW skrivs av på 20 år.

Anläggningstillgångar

Immateriella och materiella anläggningstillgångar värderas till anskaffningsvärde plus uppskrivningar med avdrag för ackumulerade avskrivningar enligt plan. Uppskrivningar redovisas med beaktande av latent skatt. I anskaffningsvärdet för större anläggningar, som byggs i egen regi, ingår ränta under byggnadstiden. Ränta aktiveras för anläggningar med ett anskaffningsvärde överstigande 100 Mkr.

Varulager m m

Varulager värderas enligt lägsta värdets princip, dvs det lägsta av anskaffningsvärde enligt först in/först ut-principen och verkligt värde. Förbrukning av kärnbränsle beräknas som värdet av minskningen av energiinnehållet i bränslestavarna och baserar sig på anskaffningskostnaden för varje enskild laddning. Värdet i den energi som finns lagrad i form av vatten i regleringsmagasinen redovisas inte som tillgång.

Pågående arbeten och resultatavräkning

Uppdrag utförs på löpande räkning och till fast pris. Uppdrag på löpande räkning resultatavräknas i samband med fakturering. Successiv vinstavräkning tillämpas för fastprisuppdrag.

Pågående arbeten värderas till faktiskt nedlagda direkta kostnader plus skälig andel av indirekta kostnader. Förlustuppdrag nedskrivs omedelbart med totalt befarad förlust utan hänsyn till uppdragets upparbetningsgrad.

Fordringar

Fordringar tas upp med det belopp varmed de beräknas inflyta.

Kortfristiga placeringar

Kortfristiga placeringar inkluderar obligationer, certifikat och andra räntebärande instrument. Kortfristiga placeringar värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet och marknadsvärdet på balansdagen. Orealiserade förluster avräknas mot realiserade vinster. Överskjutande förluster redovisas över resultaträkningen, medan motsvarande vinster inte ingår i redovisat resultat.

Pensioner

Koncernen övertog, i samband med bolagiseringen, från staten de pensionsskulder som var intjänade under den statliga tiden. Intjänanden i inköpta förutvarande kommunala elbolag innehåller i allmänhet kommunala intjänanden. Intjänanden för aktiv personal följer numera de pensionsplaner och försäkringssystem som är vanliga

på de marknader där Vattenfall verkar. Detta gäller anställda i de svenska verksamheterna såväl som vissa anställda i utländska dotterbolag. Den i balansräkning- en upptagna avsättningen är beräknad enligt sedvanliga försäkringstekniska grunder.

Hela den svenska pensionsskulden avses tryggas i Vattenfalls pensionsstiftelse, som bildades 1999 genom inbetalningar från Vattenfall AB och Ringhals AB. Under 2000 har ytterligare 10 koncernbolag upplöst sin pensionsskuld enligt Tryggandelagen genom inbetalning till stiftelsen (se not 24).

Leasing

Koncernen tillämpar vid redovisning av väsentliga kontrakt i princip Redovisningsrådets rekommendation RR6. Detta innebär vid förhyrning att finansiella leasingavtal aktiveras och redovisas som anskaffning av materiella anläggningstillgångar samt som andra kortfristiga skulder respektive andra långfristiga skulder.

Not 1 – Nettoomsättning

	Koncernen		Moderbolaget	
	2000	1999	2000	1999
Omsättning inklusive punktskatter	33 373	29 478	18 363	19 651
Punktskatter	-1 678	-1 724	-958	-1 201
Nettoomsättning	31 695	27 754	17 405	18 450

Not 2 – Nettoomsättningens fördelning på produktområden

	Koncernen		Moderbolaget	
	2000	1999	2000	1999
El	18 575	18 499	13 545	14 522
Fjärrvärme	2 828	1 028	318	319
Energitjänster	3 693	2 633	1 326	972
Nätjänster	7 763	7 097	2 075	2 462
Naturgas	1 327	863	—	—
Övrigt och eliminerings	-2 491	-2 366	141	175
Summa	31 695	27 754	17 405	18 450

Av koncernens nettoomsättning utgjorde 73 procent (75) försäljning i Sverige och 16 procent (21) övriga Norden.

Not 3 – Försäljning och inköp inom koncernen

Av moderbolagets totala försäljningsintäkter och inköpskostnader avser 14 procent (10) av försäljningen och 68 procent (69) av inköpen affärer med andra företag inom koncernen.

Not 4 – Kostnader för sålda produkter

Direkta kostnader inkluderar produktionskatter och -avgifter med 1 996 Mkr (1 892) för koncernen och för moderbolaget 196 Mkr (185) samt fastighetsskatter med 517 Mkr (401) för koncernen och för moderbolaget 279 Mkr (243).

Not 5 – Kostnader för restprodukthantering

	Koncernen	
	2000	1999
Avgifter till Kärnavfallsfonden		
– egna högaktiva restprodukter *	453	683
– SVAFO **	57	73
Avsatt för framtida hantering av låg- och medelaktivt avfall	50	52
Summa	560	808

* Enligt lagen (1995: 1544) om finansiering av framtida utgifter för använt kärnbränsle m m ska den som har tillstånd att inneha eller driva en kärnkraftreaktor årligen, så länge reaktorn är i drift, betala en avgift för att finansiera omhändertagandet av använt kärnbränsle och annat radioaktivt avfall. Avgiften betalas till Kärnavfallsfonden och är baserad på den energi som levereras från reaktorn. Fonden betalar tillbaka medlen som statsbidrag i takt med att kärnkraftföretaget har utbetalningar för hantering och slutförvaring av i reaktorn använt kärnbränsle och radioaktivt avfall, som härrör från reaktorn efter det att kärnbränslet eller kärnavfallet förts bort från anläggningen, avveckling och rivning av reaktor-anläggningen samt den forskning och utveckling som behövs för att kunna fullgöra detta.

Under 2000 betalades 422 Mkr (351) ut från fonden avseende kostnader för vilka Vattenfallkoncernen har betalningsansvar. Marknadsvärdet på Vattenfallkoncernens andelar i Kärnavfallsfonden den 31 december var 16 115 Mkr (14 243).

** Enligt lagen (1988: 1597, senast ändrad 1995: 1545) om finansiering av hanteringen av visst radioaktivt avfall m m ska den som har tillstånd att inneha och driva en kärnkraftreaktor betala en avgift som ett kostnadsbidrag till verksamhet som har bedrivits vid Studsvik AB och som har samband med framväxten av det svenska kärnkraftprogrammet. Även denna avgift är baserad på den energi som levereras från reaktorn samt betalas till och förvaltas av Kärnavfallsfonden.

Not 6 – Andelar i intresseföretags resultat

	Koncernen		Moderbolaget	
	2000	1999	2000	1999
Resultatandel *	509	142	—	—
Utdelningar	—	—	17	19
Realisationsresultat vid försäljningar	149	—	156	—
Summa	658	142	173	19

* Resultatandelen för HEW är baserad på en preliminär, ej reviderad prognos.

Not 7 – Avskrivningar enligt plan fördelade per funktion

	Koncernen		Moderbolaget	
	2000	1999	2000	1999
Kostnader för sålda produkter	5 187	4 217	702	641
Försäljningskostnader	112	52	20	13
Administrationskostnader	174	79	15	30
Forsknings- och utvecklingskostnader	4	3	—	—
Summa	5 477	4 351	737	684

Not 8 – Resultat från andelar i koncernföretag

	Moderbolaget	
	2000	1999
Utdelningar	1 887	159
Aktieägartillskott	—	—
Nedskrivningar	-266 *	-82
Realisationsresultat vid försäljningar	96	-3
Summa	1 717	74

* I beloppet ingår återbetalt aktieägartillskott med 200 Mkr, vilket tidigare aktiverats.

Not 9 – Resultat från andra långfristiga värdepappersinnehav

	Koncernen		Moderbolaget	
	2000	1999	2000	1999
Utdelningar	167	16	5	6
Ränteintäkter *	—	—	—	747
Nedskrivningar	-208	—	-200	—
Realisationsresultat vid försäljningar	245	18	2	22
Summa	204	34	-193	775

* Ränteintäkter från dotterbolag utgör 0 Mkr (613).

Not 10 – Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter

	Koncernen		Moderbolaget	
	2000	1999	2000	1999
Ränteintäkter	716	454	999	342*
Kursvinster	117	54	68	291
Summa	833	508	1 067	633

* Ränteintäkter från dotterbolag utgör 639 Mkr (342). Rörelserelaterade kursvinster utgör för koncernen 77 Mkr (35).

Not 11 – Räntekostnader och liknande resultatposter

	Koncernen		Moderbolaget	
	2000	1999	2000	1999
Räntekostnader *	2 461	1 687	1 397*	1 036*
Kursförluster	75	73	41	150
Summa	2 536	1 760	1 438	1 186

* Räntekostnader till dotterbolag utgör 1 322 Mkr (1 008). Rörelserelaterade kursförluster utgör för koncernen 32 Mkr (31).

Not 12 – Bokslutsdispositioner och obeskattade reserver

Moderbolaget 2000	Ingående balans	Avsättning/Upplösning (-)	Utgående balans
Avskrivningar utöver plan	6 833	-336	6 497
Periodiseringsfond Tax -96	363	—	363
Periodiseringsfond Tax -97	931	—	931
Periodiseringsfond Tax -98	715	—	715
Periodiseringsfond Tax -99	382	—	382
Periodiseringsfond Tax -00	841	—	841
Periodiseringsfond Tax -01	—	463	463
Summa	10 065	127	10 192

Obeskattade reserver som infusionerats har fördelats mellan latent skatteskuld och eget kapital.

Förändringar i obeskattade reserver var för 1999 följande: upplösning av avskrivningar utöver plan -2 093 Mkr, avsättning till periodiseringsfond Tax -00 841 Mkr.

Not 13 – Skatter

	Koncernen		Moderbolaget	
	2000	1999	2000	1999
Direkt skatt på årets och tidigare års resultat	1 010	1 330	801	1 340
Andel i intresseföretags skatter	495	32	—	—
Latent skatt	252	38	—	-12
Summa	1 757	1 400	801	1 328

Årets skattekostnad på 1 757 Mkr (1 400) utgjorde 34 procent (33) av resultatet före skatter och minoritetens andel.

Den ökade skatten för intresseföretag beror främst på en förändring 1999 i de tyska skattelagarna avseende avsättningar för avställningskostnader för kärnkraften. HEW har fördelat effekten av detta huvudsakligen på 1999 och 2000. En smärre del fördelas över perioden 2001 till 2005.

För moderbolaget uppgår ej bokförda latent skattekostnader hänförliga till bokslutsdispositioner till 36 Mkr (-351).

Vattenfallkoncernens svenska bolag har i likhet med många andra stora svenska företag varit föremål för skattemyndigheternas planmässiga granskning. Skattemyndigheternas synpunkter har utvärderats, varefter bolaget gått vidare och skatteprocesser i ärenden där man ej har samtyckt med skattemyndigheten. Detta medför dock ingen ytterligare skatt eftersom denna redan är inbetald.

Not 14 – Minoritetens andel i årets resultat

	Koncernen	
	2000	1999
Minoritetens andel i resultat före skatter	508	350
Minoritetens andel i skatter	-46	9
Summa	462	359

Not 15 – Immateriella anläggningstillgångar

	Koncession och liknande rättigheter		Hyresrätter och liknande rättigheter		Goodwill		Summa	
	2000	1999	2000	1999	2000	1999	2000	1999
KONCERNEN								
Anskaffningsvärden								
Ingående anskaffningsvärde	909	702	952	952	947	913	2 808	2 567
Förvärvade bolag	135	215	753	13	1 334	185	2 222	413
Investeringar	3	12	6	6	328	1	337	19
Försäljningar / Utrangeringar	—	-2	-28	-9	-284	-40	-311	-51
Omklassificeringar	—	—	—	—	—	-72	—	-72
Sålda bolag	-4	—	—	—	—	—	-4	—
Omräkningsdifferens	7	-18	5	-10	64	-40	75	-68
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	1 050	909	1 688	952	2 389	947	5 127	2 808
Akkumulerade avskrivningar enligt plan								
Ingående avskrivningar	-415	-314	-197	-158	-643	-338	-1 255	-810
Förvärvade bolag	-14	—	-25	-5	-142	-4	-181	-9
Årets avskrivningar	-107	-108	-378*	-42	-484***	333**	-969	-483
Försäljningar / Utrangeringar	—	2	6	4	284	21	290	27
Sålda bolag	1	—	—	—	—	—	1	—
Omräkningsdifferens	-3	5	-3	4	-14	11	-20	20
Utgående ackumulerade avskrivningar	-538	-415	-597	-197	-999	-643	-2 134	-1 255
Utgående planenligt restvärde	512	494	1 091	755	1 390	304	2 993	1 553
MODERBOLAGET								
Anskaffningsvärden								
Ingående anskaffningsvärde	198	204	817	808	—	—	1 015	1 012
Investeringar	—	—	—	9	—	—	—	9
Försäljningar / Utrangeringar	—	-6	-28	—	—	—	-28	-6
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	198	198	789	817	—	—	987	1 015
Akkumulerade avskrivningar enligt plan								
Ingående avskrivningar	-192	-184	-139	-102	—	—	-331	-286
Årets avskrivningar	-5	-8	-34	-37	—	—	-39	-45
Försäljning / Utrangering	—	—	8	—	—	—	8	—
Utgående ackumulerade avskrivningar	-197	-192	-165	-139	—	—	-362	-331
Utgående planenligt restvärde	1	6	624	678	—	—	625	684
Akkumulerade avskrivningar utöver plan	—	—	-620	-674	—	—	-620	-674
Bokfört värde	1	6	4	4	—	—	5	10

* Inklusive nedskrivning på 302 Mkr.

** Inklusive nedskrivning på 210 Mkr.

*** Inklusive nedskrivning på 245 Mkr.

Not 16 – Materiella anläggningstillgångar

	Byggnader och mark		Maskiner och andra tekniska anläggningar		Inventarier, verktyg och installationer		Pågående nyanläggning		Summa	
	2000	1999	2000	1999	2000	1999	2000	1999	2000	1999
KONCERNEN										
Anskaffningsvärden										
Ingående anskaffningsvärde **	27 827	27 878	71 945	70 270	3 521	3 246	1 632	1 347	104 925	102 741
Förvärvade bolag	4 179	145	18 672	3 742	813	107	539	23	24 203	4 017
Investeringar ***	156	65	365	379	269	254	3 358	1 764	4 148	2 462
Omföring från pågående nyanläggningar	241	114	2 660	1 331	12	44	-2 913	-1 489	0	—
Försäljningar / Utrangeringar	-1 134	-311	-1 008	-3 160	-516	-170	-14	-7	-2 672	-3 648
Omklassificeringar	-57	-12	-210	-39	-25	87	323	-2	31	34
Sålda bolag	-542	-12	-720	1	-20	-9	-25	—	-1 307	-20
Omräkningsdifferenser	294	-40	972	-579	31	-38	58	-4	1 355	-661
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	30 964 *	27 827 *	92 676	71 945	4 085	3 521	2 958	1 632	130 683	104 925
Akkumulerade avskrivningar enligt plan										
Ingående avskrivningar	-9 569	-9 129	-36 668	-34 629	-2 630	-2 369	—	—	-48 867	-46 127
Förvärvade bolag	-1 832	-37	-9 004	-538	-607	-49	—	—	-11 443	-624
Årets avskrivningar	-641	-529	-3 449	-2 942	-366	-346	—	—	-4 456	-3 817
Försäljningar / Utrangeringar	279	103	659	1 232	482	132	—	—	1 420	1 467
Omklassificeringar	-4	—	115	65	-12	-29	—	—	99	36
Sålda bolag	162	12	241	—	8	5	—	—	411	17
Omräkningsdifferenser	-145	11	-595	144	-23	26	—	—	-763	181
Utgående ackumulerade avskrivningar	-11 750	-9 569	-48 701	-36 668	-3 148	-2 630	—	—	-63 599	-48 867
Uppskrivningar										
Ingående uppskrivningar	65	72	846	880	—	—	—	—	911	952
Förvärvade bolag	80	—	—	17	—	—	—	—	80	17
Årets nedskrivningar av tidigare gjorda uppskrivningar	-1	—	-51	-51	—	—	—	—	-52	-51
Andra förändringar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Omräkningsdifferenser	6	-7	—	—	—	—	—	—	6	-7
Utgående ackumulerade uppskrivningar netto	150	65	795	846	—	—	—	—	945	911
Utgående planenligt restvärde	19 364	18 323	44 770	36 123	937	891	2 958	1 632	68 029	56 969

* Här ingår ett anskaffningsvärde för mark och fallrätter uppgående till 9 525 Mkr (8 865), vilka inte är föremål för avskrivning.

** Erhållna statliga bidrag, ingående balans, uppgår till 2 968 Mkr (2 840).

*** Under året erhållna statliga bidrag uppgår till 448 Mkr (132).

forts.

	Byggnader och mark		Maskiner och andra tekniska anläggningar		Inventarier, verktyg och installationer		Pågående nyanläggning		Summa	
	2000	1999	2000	1999	2000	1999	2000	1999	2000	1999
MODERBOLAGET										
Anskaffningsvärden										
Ingående anskaffningsvärde **	16 936	18 717	11 086	21 998	293	725	411	687	28 726	42 127
Investeringar	96	1	12	6	19	24	616	386	743	417
Omföring från pågående nyanläggningar	115	46	334	250	—	—	-449	-296	—	—
Försäljningar / Utrangeringar	-700	-1 820	-315	-11 174	-82	-458	-18	-366	-1 115	-13 818
Omklassificeringar	—	-8	—	6	—	2	—	—	—	—
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	16 447*	16 936*	11 117	11 086	230	293	560	411	28 354	28 726
Ackumulerade avskrivningar enligt plan										
Ingående avskrivningar	-4 440	-5 536	-4 977	-11 748	-206	-523	—	—	-9 623	-17 807
Årets avskrivningar	-256	-247	-403	-358	-39	-34	—	—	-698	-639
Försäljningar / Utrangeringar	120	1 343	121	7 129	76	351	—	—	317	8 823
Omklassificeringar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Utgående ackumulerade avskrivningar	-4 576	-4 440	-5 259	-4 977	-169	-206	—	—	-10 004	-9 623
Utgående planenligt restvärde	11 871	12 496	5 858	6 109	61	87	560	411	18 350	19 103
Ackumulerade avskrivningar utöver plan	—	—	-5 816	-6 077	-61	-82	—	—	-5 877	-6 159
Bokfört värde	11 871	12 496	42	32	0	5	560	411	12 473	12 944

* Här ingår anskaffningsvärde för mark och fallrätter uppgående till 6 787 Mkr (6 841), vilka inte är föremål för avskrivning.

** Erhållna statliga bidrag, ingående balans, uppgår till 2 Mkr (2).

Taxeringsvärden (avser svenska fastigheter)

	Koncernen		Moderbolaget	
	2000	1999	2000	1999
Byggnader	64 837	42 890	32 932	15 326
Mark	24 301	36 661	20 263	30 245
Summa	89 138	79 551	53 195	45 571

Taxeringsvärden åsätts inte ledningar och transformatorstationer.

Not 17 – Förskott och långfristiga fordringar

	Förskott till leverantör, avseende materiella anläggningstillgångar		Fordringar hos koncernföretag		Fordringar hos intresseföretag		Andra långfristiga fordringar	
	2000	1999	2000	1999	2000	1999	2000	1999
KONCERNEN								
Ingående balans	285	215	—	—	1 687	1 337	1 272	1 463
Förvärvade bolag	28	—	—	—	—	—	134	6
Nyttillkomna förskott/fordringar	40	202	—	—	1 333	1 008	1 419	31
Erhållna betalningar	—	-60	—	—	-1 372	-657	-2	-20
Sålda bolag	—	—	—	—	—	—	59	—
Kursdifferenser	—	—	—	—	9	—	—	—
Omklassificeringar	-293	-72	—	—	-3	-1	37	-208
Utgående balans	60	285	—	—	1 654	1 687	2 919	1 272
MODERBOLAGET								
Ingående balans	57	59	38	123	909	630	135	123
Nyttillkomna förskott/fordringar	—	57	2 447	—	490	374	1 329	30
Erhållna betalningar	—	-59	-38	—	—	-95	—	-18
Kursdifferenser	—	—	—	—	—	—	—	—
Omklassificeringar	-57	—	—	-85	-2	—	-22	—
Utgående balans	—	57	2 447	38	1 397	909	1 442	135

Not 18 – Andelar i koncernföretag, intresseföretag och andra långfristiga värdepappersinnehav

	Andelar i koncernföretag		Andelar i intresseföretag		Andra långfristiga värdepappersinnehav	
	2000	1999	2000	1999	2000	1999
KONCERNEN						
Ingående balans	—	—	5 223	2 917	1 549	1 181
Förvärvade bolag	—	—	8 011	55	94	370
Investeringar	—	—	154	2 083	162	382
Nyemission och aktieägartillskott	—	—	—	54	—	—
Försäljningar	—	—	—	—	-321	-40
Omklassificeringar	—	—	-324	112	7	-285
Värdeförändring intresseföretag	—	—	425	57	—	—
Nedskrivningar	—	—	—	-7	-208	-3
Sålda bolag	—	—	-184	—	-262	—
Omräkningsdifferenser	—	—	-38	-48	-2	-56
Utgående balans	—	—	13 267	5 223	1 019	1 549
MODERBOLAGET						
Ingående balans	12 987	7 481	1 527	669	594	662
Investeringar	6 469	1 351	151	770	49	125
Nyemission	6	2 216	—	46	—	—
Givna aktieägartillskott *	7 430	3 029	—	—	—	—
Försäljningar *	-165	-1 101	-162	-20	—	-5
Fusionerade aktieinnehav	17	—	—	—	—	—
Omklassificeringar	3	126	-3	62	—	-188
Nedskrivningar	-266**	-115	—	—	-200	—
Utgående balans	26 481	12 987	1 513	1 527	443	594

* Givna aktieägartillskott och försäljningar hänför sig huvudsakligen till omstruktureringar inom koncernen.

** I beloppet ingår återbetalt aktieägartillskott med 200 Mkr vilket tidigare aktiverats.

Not 19 – Aktier och andelar

Nedanstående förteckning omfattar av moderbolaget direkt eller indirekt ägda aktier och andelar.

KONCERNFÖRETAG

	Organisations- nummer	Säte	Andel i %	Antal	Bokfört värde
Abonnera i Sverige AB	556572-9869	Stockholm	100	50 000	5
AB Ryssa Elverk	556012-2458	Mora	63	395 306	317
Arrowhead AB	556463-7683	Östersund	53	85 226 876	1 001
Elektrociepownie Warszawskie S.A.	38 440	Warszawa	55	11 346 500	2 056
Energibolaget Botkyrka-Salem Försäljn. AB	556014-7406	Botkyrka	100	2 400	90
Forsaströms Kraft AB	556010-0819	Åtvidaberg	100	400 000	294
Forsmarks Kraftgrupp AB	556174-8525	Östhammar	74,5	223 500	223
Försäkrings AB Vattenfall Insurance	516401-8391	Stockholm	100	200 000	200
Gestrikekraft AB	556476-9858	Gävle	100	100 000	202
Gotlands Energiverk AB	556008-2157	Gotland	75	112 500	13
Kraftbyggarna Entreprenad AB	556333-2468	Luleå	100	38 000	46
Kraftbyggarna Invest AB	556497-6917	Stockholm	100	1 000	121
Nordic Power Invest AB	556377-2861	Stockholm	100	218 000	1 245
Ringhals AB	556558-7036	Varberg	74	222 600	457
Svensk Kärnbränslehantering AB *	556175-2014	Stockholm	36	360	0
Sensel AB	556573-5965	Stockholm	100	300 000	30
Ström A/S	250526	Gentofte	100	80 000	10
SwedPower AB	556383-5619	Stockholm	100	12 500	15
SwedPower International AB	556192-6212	Stockholm	85	3 400	19
Säffle Elverk AB	556499-8671	Säffle	100	8 500	189
Säffle Energi AB	556499-8689	Säffle	100	8 000	22
Uppsala Energholding AB	556589-4622	Uppsala	100	1 000	3 407
Vattenfall Bråviken AB	556507-8572	Nyköping	100	200	70
Vattenfall Bränsle AB	556440-2609	Stockholm	100	100	96
Vattenfall Data AB	556439-0614	Stockholm	100	100	10
Vattenfall Deutschland GmbH	(HRB) 62659	Hamburg	100	2	8 217
Vattenfall ElnätService AB	556417-0859	Trollhättan	100	16 000	18
Vattenfall Energimätning AB	556329-0757	Motala	100	500	15
Vattenfall Engineering AB	556383-5643	Stockholm	100	160 000	199
Vattenfall Estonia OÜ	10142764	Tallinn	100	100	0
Vattenfall Fastigheter AB	556438-5952	Sundsvall	100	100	120
VGS Hydro International AB	556417-0750	Stockholm	100	8 000	10
Vattenfall Generation Services AB	556013-1574	Stockholm	100	150 000	16
Vattenfall Naturgas AB	556181-1034	Stockholm	51	1 274 992	10
Vattenfall Norge AS	(NO) 978-641423	Oslo	100	1 230 000	1 975
Vattenfall Normät AB	556437-8502	Luleå	100	100	283
Vattenfall Poland Sp. zo.o.	A-7069	Warszawa	100	40	2
Vattenfall Oy	1071366-1	Helsingfors	100	10 000	1 484
Vattenfall Regionnät AB	556417-0800	Stockholm	100	8 000	11
Vattenfall Reinsurance S.A.	(B) 49528	Luxemburg	100	12 999	13
Vattenfall Support AB	556438-6026	Stockholm	100	100	1
Vattenfall Sveanät AB	556438-0268	Sollentuna	100	100	2 186
Vattenfall Treasury AB (publ)	556439-0606	Stockholm	100	500	6
Vattenfall Utveckling AB	556390-5891	Älvkarleby	100	14 000	17
Vattenfall Västnät AB	556022-0369	Trollhättan	100	600	437
Vattenfall Östnät AB	556215-7494	Linköping	100	1 000	979
Västerbergslagens Energi AB	556565-6872	Ludvika	51	7 590	8
Västerbergslagens Kraft AB	556194-9784	Ludvika	58	89 726	19
Västerbergslagens Värme AB	556565-6856	Ludvika	51	5 566	6
Östra Roslags Elverk AB**	556036-2526	Norrköping	100	9 644	239
Övriga bolag					72
Summa moderbolaget					26 481

* Koncernen äger ytterligare 22 procent via Forsmarks Kraftgrupp AB.

** Vattenfall har fått förhandstillräde till aktierna i samband med tvångsinlösenförfarande. Nedsättning av ersättning för utestående aktier har gjorts hos länsstyrelsen.

Större aktieinnehav ägda av koncernföretag

	Säte	Andel i %		Säte	Andel i %
Barsebäck Kraft AB	Malmö	100	NPI Holding AB	Stockholm	100
Cahua SA	Peru	60	Pamilo Oy	Eno	100
Cementos Norte Pascasmayo Energia SA	Peru	100	Revon Sähkö Oy	Oulainen	100
Heinola Energia Oy	Heinola	100	Roden Energi AB	Östhammar	100
Hämeen Sähkö Oy	Tavastehus	100	Sigtuna Energi AB	Sollentuna	100
Hämeenlinnan Energia Oy	Tavastehus	100	Uppsala Energi AB	Uppsala	100
Keski-Suomen Valo Oy	Saarijärvi	100	Vattenfall AS	Oslo	100
Lapuan Sähkö Oy	Lappo	100	Vattenfall Indalsälven AB	Bispgården	74

INTRESSEFÖRETAG

	Organisationsnummer	Säte	Andel i %	Antal	Bokfört värde	
					Koncernen	Moderbolaget
Direkt ägda intresseföretag						
i/s Avedøreværket 2	(LEV) 221005	Gentofte	40	andelar	14	14
Baltic Cable AB	556420-6026	Malmö	33	10 000	189	1
Bodens Energi AB	556200-9117	Boden	40	20	55	0
Gulsele AB	556001-1800	Örebro	35	84 000	330	332
Luleå Energi AB	556139-8255	Luleå	30	54 000	163	3
AB Pite Energi	556330-9227	Piteå	50	70 000	174	7
Plusenergi AB	556572-4696	Göteborg	50	50 000	120	170
Preem Gas AB	556037-2970	Stockholm	30	750	8	7
Tierps Fjärrvärme AB	556249-4723	Tierp	40	1 000	5	1
Vychodoceska Energetika a.s.	60108720	Hradec Kralove	42	1 064 012	970	963
SwePol Link AB	556530-9829	Stockholm	48	288 000	6	3
Älvkarleby Fjärrvärme AB	556246-1425	Älvkarleby	49	980	8	1
Övriga					11	11
Indirekt ägda intresseföretag						
A-Train AB	556500-3745	Stockholm	20	1 000 000	30	—
Fredrikstad Energinett AS	(NO) 980234088	Fredrikstad	35	178 446	335	—
Fredrikstad Energiverk AS	(NO) 971644494	Fredrikstad	49	7 553	474	—
Hafslund ASA	(NO) 912230252	Sarpsborg	21**	115 463 420	1 213	—
Hamburgische Electricitäts-Werke	HRB 1955	Hamburg	26	24 199 125	7 717	—
Nordic Hydropower AB	556023-6043	Stockholm	50	500	27	—
Oslo Energi AS	(NO) 874412004	Oslo	49	294 000	453	—
Ostrowski Zaklad Ciepłowniczy	250017863	Kalisz	23	188 911	10	—
Päijät-Hämeen Voima Oy	1000864-7	Nastola	29	18 999	31	—
Terki Oy	0953-041-1	Helsingfors	50	500	12	—
Tosli Investments BV	33.262.554	Amsterdam	50	9 000	860	—
Suomen Voimatekniikka Oy	0959028-9	Harjavalta	33	1 800	7	—
Åtvidabergs Fjärrvärme AB	556543-1607	Åtvidaberg	50	10 000	10	—
Övriga					35	—
Summa					13 267	1 513

ANDRA LÅNGFRISTIGA VÄRDEPAPPERSINNEHAV

	Land	Andel i %	Antal	Bokfört värde	
				Koncernen	Moderbolaget
Direkt ägda värdepappersinnehav					
Amsterdam Power Exchange (APX)	Nederländerna	10	680 000	12	12
Houston Street Exchange NV	Nederländerna	5	592 593	26	26
Jämtkraft AB	Sverige	20***	13 000	23	23
Leksand-Rättvik Energi AB	Sverige	8	11 696	23	23
Lithuanian Power Company	Litauen	11	19 705 671	204	204
NESA A/S	Danmark	12	155 003	151	151
Övriga				4	4
Indirekt ägda värdepappersinnehav					
Dala Kraft AB	Sverige	12	22 678	59	—
European Energy Exchange (EEX)	Tyskland	3	50 000	9	—
Etelä-Pohjanmaan Voima Oy	Finland	11	504	123	—
Fredrikstad Fjernvarme	Norge		5 385	22	—
Spjutmo Kraft AB	Sverige	19	3 000	75	—
The Cogeneration Co Ltd (COCO)	Thailand	7	90 623 904	218	—
Övriga				70	—
Summa				1 019	443

** Röstandelen är 32 procent. *** Röstandelen är 16 procent.

Not 20 – Varulager m m

	Koncernen		Moderbolaget	
	2000	1999	2000	1999
Råvaror och förnödenheter				
Kärnbränsle	4 267	4 190	—	—
Olja	94	111	49	95
Kol m m	261	12	5	5
Material och reservdelar	936	588	34	3
Summa	5 558	4 901	88	103

Not 21 – Kortfristiga fordringar

	Koncernen		Moderbolaget	
	2000	1999	2000	1999
Kundfordringar	4 576	4 285	2 215	2 501
Fordringar hos koncernföretag	—	—	8 556	15 449
Fordringar hos intresseföretag	2 865	2 450	2 763	2 350
Övriga fordringar	3 404	683	1 218	180
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	1 118	946	518	341
Summa	11 963	8 364	15 270	20 821

Specifikation av förutbetalda kostnader och upplupna intäkter:

	Koncernen		Moderbolaget	
	2000	1999	2000	1999
Förutbetalda försäkringskostnader	18	57	—	17
Förutbetalda kostnader, övrigt	235	359	393	178
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter, el	290	223	54	79
Upplupna intäkter, övrigt	575	307	71	67
Summa	1 118	946	518	341

Not 22 – Likvida medel

Moderbolagets kortfristiga placeringar liksom dess kassa- och banktillgodohavanden förvaltas av dotterbolaget Vattenfall Treasury AB. Medel på koncernkonto uppgick till 5 115 Mkr (14 824), vilka i balansräkningen redovisas som kortfristiga fordringar hos koncernföretag.

Not 23 – Eget kapital

	Aktie-	Uppskriv-	Kapital-	Övriga	Fritt
	kapital	nings-	andels-	bundna	eget
		fond	fond	reserver	kapital
KONCERNEN					
Värde vid årets början	6 585	295	616	16 333	9 518
Utdelning	—	—	—	—	-1 500
Förändrad skattesats	—	—	—	-10	—
Förändring av uppskrivningsfond	—	-18	—	—	18
Förskjutning mellan bundet och fritt eget kapital	—	—	5	-738	733
Omräkningsdifferenser	—	—	15	394	-96
Årets resultat	—	—	—	—	2 970
Värden vid årets slut	6 585	277	636	15 979	11 643

Akkumulerade omräkningsdifferenser i eget kapital uppgår till 324 Mkr.

Totala obeskattade reserver i bolag inom koncernen uppgick till 36 442 Mkr, varav avskrivningar utöver plan 30 532 Mkr. Eget kapitalandelen ingår i bundna reserver. Se Redovisningsprinciper sid 54.

Av fritt eget kapital vid årets slut beräknas 22 Mkr att åtgå för avsättning till bundna reserver enligt förslag av dotterbolagens styrelser.

	Aktie-	Reserv-	Fritt	Summa
	kapital	fond	eget kapital	
MODERBOLAGET				
Värden vid årets början	6 585	1 316	6 996	14 897
Utdelning	—	—	-1 500	-1 500
Skattebetingade koncernbidrag	—	—	-808	-808
Skatteeffekt på grund av koncernbidrag	—	—	226	226
Årets resultat	—	—	3 362	3 362
Värden vid årets slut	6 585	1 316	8 276	16 177

Vattenfall ABs aktiekapital utgörs av 131 700 000 aktier à nominellt 50 kr.

Not 24 – Pensionsavsättningar

Avsättning för pensioner och liknande förpliktelse för vilka Vattenfall och koncernbolag har betalningsansvar.

	Koncernen		Moderbolaget	
	2000	1999	2000	1999
Pensionsåtaganden	3 741	3 598	2 484	2 563
Avgår: Kapital i pensionsstiftelse	-3 713	-2 798	-2 484	-2 563
Andra pensionsåtaganden	159	410	44	112
Summa	187	1 210	44	112
Av PRI registrerade uppgifter	2 099	1 462	1 126	522

Under 1999 upplöste Vattenfall AB och Ringhals AB enligt Tryggandelagen sina pensionsskulder genom inbetalning till Vattenfalls Pensionsstiftelse av ett belopp som svarade mot pensionsskulder. Under 2000 har ytterligare 10 koncernbolag enligt Tryggandelagen upplöst sin pensionsskuld genom inbetalning till Vattenfalls Pensionsstiftelse.

Pensionsstiftelsens avkastning under året var 2,7 procent (3,7).

Not 25 – Icke räntebärande avsättningar

	Koncernen		Moderbolaget	
	2000	1999	2000	1999
Avsättningar för latent skatteskuld	13 200	10 940	12	12
Övriga avsättningar	592	252	103	134
Summa	13 792	11 192	115	146

I koncernen ingår en avsättning på 53 Mkr för låg- och medelaktivt kärnbränsleavfall som används för finansiering av en centralanläggning för slutförvaring av låg- och medelaktivt avfall.

Not 26 – Långfristiga räntebärande skulder

	Koncernen		Moderbolaget	
	2000	1999	2000	1999
Obligationslån	33 285	12 865	—	—
Skulder till kreditinstitut	3 952	4 053	—	—
Skulder till intresseföretag och minoritetsägare	3 557	2 762	—	—
Skulder till koncernföretag	—	—	22 401	16 057
Övriga skulder	322	34	2	3
Summa	41 116	19 714	22 403	16 060

Av ovanstående skulder för koncernen förfaller följande belopp till betalning efter mer än fem år: Obligationslån 21 809 Mkr (10 013), Skulder till kreditinstitut 2 220 Mkr (2 232), Skulder till minoritetsägare 2 538 Mkr (2 242), Övriga långfristiga låneskulder 301 Mkr (6).

För moderbolaget förfaller av Skulder till koncernföretag 669 Mkr (669) till betalning efter mer än fem år.

Skulden till koncernföretag avser i huvudsak långfristig upplåning från Vattenfall Treasury AB.

Upplåningen i utländsk valuta är i allt väsentligt valutasäkrad.

Not 27 – Långfristiga icke räntebärande skulder

	Koncernen		Moderbolaget	
	2000	1999	2000	1999
Skulder till koncernföretag	—	—	3 741	4 168
Övriga skulder	878	1 222	1 236	626
Summa	878	1 222	4 977	4 794

Av ovanstående skulder för koncernen förfaller följande belopp till betalning efter fem år: Övriga skulder 194 Mkr (264). För moderbolaget förfaller till betalning efter fem år: Övriga skulder 220 Mkr (235).

Skulder till koncernföretag avser i huvudsak långfristig skuld till Forsmarks Kraftgrupp AB m fl för kraftavgifter. För sistnämnda skuld ska enligt överenskommelse mellan delägarna ränta inte utgå på skuldbeloppet.

Not 28 – Kortfristiga räntebärande skulder

	Koncernen		Moderbolaget	
	2000	1999	2000	1999
Obligationslån	3 649	7 876	—	—
Företagscertifikat	4 372	2 502	—	—
Skulder till kreditinstitut	929	861	—	—
Skulder till minoritetsägare	—	3	—	—
Skulder till intresseföretag	5	26	—	—
Skulder till koncernföretag	—	—	2 334	1 423
Övriga skulder	596	83	2	2
Summa	9 551	11 351	2 336	1 425

Not 29 – Kortfristiga icke räntebärande skulder

	Koncernen		Moderbolaget	
	2000	1999	2000	1999
Förskott från kunder	—	15	1	1
Leverantörsskulder	2 270	1 986	455	446
Skulder till koncernföretag	—	—	9 540	7 702
Skulder till intresseföretag	236	85	107	70
Skatteskulder	507	87	316	24
Övriga skulder	3 372	1 648	882	659
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	2 991	2 334	634	605
Summa	9 376	6 155	11 935	9 507

Specifikation av upplupna kostnader och förutbetalda intäkter:

	Koncernen		Moderbolaget	
	2000	1999	2000	1999
Upplupna personalrelaterade kostnader	817	685	146	123
Upplupna kärnkraftsrelaterade avgifter och skatter	55	265	—	—
Upplupna kostnadsrätter	17	332	—	—
Upplupna kostnader, övrigt	1 342	629	110	204
Förutbetalda intäkter och upplupna kostnader, el	311	331	265	267
Förutbetalda intäkter, övrigt	449	92	113	11
Summa	2 991	2 334	634	605

Not 30 – Ställda säkerheter

	2000	1999
KONCERNEN		
För egna skulder och avsättningar		
Skulder till kreditinstitut:		
Företagsinteckningar	503	53
Fastighetsinteckningar	88	92
Övrigt	118	5
Summa	709	150

Moderbolaget har inte ställt några säkerheter.

Not 31 – Ansvarsförbindelser

	2000	1999
KONCERNEN		
Borgensåtaganden	5 963	6 058
Övriga ansvarsförbindelser	1 199	988
Summa	7 162	7 046

2000 1999

MODERBOLAGET**Borgensåtagande**

varav:

för Vattenfall Treasurys utlåning till dotter- och intressebolag	23 026	25 184
för dotter- och intressebolag underborgen	45 053	26 686
	115	1 466
Kärnavfallsfond	4 070	4 914
Kontraktsgarantier	1 015	962
Övriga	403	355
Summa	73 682	59 567

Övriga ansvarsförbindelser

Ersättnings- och frikraftleveranser:

Engrosleveranser		
– Antal förpliktelse	13	16
– Effekt MW	219	222
– Energileveranser TWh/år	0,7	0,9

De av moderbolaget tecknade ansvarsförbindelserna som avser dotterbolag var 73 352 Mkr (58 542). För fullgörande av Vattenfall Treasury ABs förpliktelse har Vattenfall AB tecknat borgen.

I en del älvor finns för flera kraftstationer gemensamma regleringsanläggningar. Ägarna till kraftstationerna har betalnings-skyldigheter för sin del av regleringskostnaderna.

Enligt lag har Vattenfall strikt obegränsat ansvar för skador mot tredje man till följd av dammhaverier. Tillsammans med övriga vattenkraftproducenter i Sverige och Norge har Vattenfall en ansvarsförsäkring, vars ersättningsbelopp är begränsat till maximalt 5 miljarder norska kronor för denna typ av skador.

Som ett led i koncernens affärsverksamhet förekommer utöver angivna ansvarsförbindelser garantier för fullgörande av olika kontraktssenliga åtaganden.

Vattenfall genomförde under 1999 med investorer i USA som motparter, lease-transaktioner avseende tre kraftanläggningar i Tyskland. Transaktionslöptiderna är cirka 40 år vilka utan ekonomiska konsekvenser för Vattenfall kan avbrytas efter cirka halva tiden. Nuvärdet av de hyresbelopp som Vattenfall genom en "defeasance"-struktur åtagit sig att betala var vid transaktions-tillfället cirka 2 miljarder kronor, varav cirka 20 procent utgör det maximala belopp som Vattenfall vid händelser av force majeure karaktär är skyldig att ersätta motparten i det fall Vattenfall väljer att, eller inte kan, fullgöra hyresavtalen. Per balansdagen uppgår beloppet till 298 Mkr, vilket ingår i ansvarsförbindelser ovan. Nuvärdet av hyresbeloppen har deponerats hos bank med AAA-rating. Vattenfalls kreditrisk bedöms genom avtalens utformning vara ringa. Mottagna förskott och lämnade depositioner under 1999 har netto-redovisats i balansräkningen.

Not 32 – Åtaganden enligt konsortialavtal

Utbyggnad av produktionsanläggningar inom kraftindustrin sker ofta inom samägda företag. Varje ägare ges därvid genom konsortialavtal rätt till elkraft i proportion till sin ägarandel samtidigt som ägarna ikläder sig skyldighet att – oavsett kraftproduktion – svara för samtliga kostnader i företaget efter samma fördelning.

Vattenfalls samverkan i värmeföretag och andra företag innebär oftast ansvar för kostnadstäckning i proportion till ägarandel.

Vattenfall bär det fulla ansvaret för SwePol Link under de första tio åren.

Not 33 – Medelantal anställda och personalkostnader

Medelantal anställda	2000			1999		
	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa
KONCERNEN						
Sverige	6 330	1 756	8 086	5 727	1 602	7 329
Finland	607	202	809	313	135	448
Polen	3 244	870	4 114	13	4	17
Norge	4	4	8	9	6	15
Tyskland	2	3	5	49	34	83
Övriga länder	81	20	101	75	24	99
Summa	10 268	2 855	13 123	6 186	1 805	7 991
MODERBOLAGET						
Sverige	877	429	1 306	1 341	503	1 844
Övriga länder	9	—	9	14	1	15
Summa	886	429	1 315	1 355	504	1 859

Personalkostnader	Koncernen		Moderbolaget	
	2000	1999	2000	1999
Löner och andra ersättningar	3 551	2 762	521	730
Sociala kostnader	1 560	1 698	325	447
(varav pensionskostnader)	(546)*	(777)*	(161)**	(189)**
Summa	5 111	4 460	846	1 177

* Av koncernens pensionskostnader avser 7 Mkr (6) gruppen verkställande direktörer, vice verkställande direktörer och tidigare vice verkställande direktörer. Koncernens utestående pensionsförpliktelser till dessa uppgår till 64 Mkr (44).

** Av moderbolagets pensionskostnader avser 3 Mkr (1) gruppen verkställande direktör, vice verkställande direktör och tidigare vice verkställande direktörer. Bolagets utestående pensionsförpliktelser till dessa uppgår till 42 Mkr (22).

Ingen av styrelsens ledamöter erhåller pensionsförmån med anledning av styrelseuppdraget.

Löner och andra ersättningar	2000			1999		
	Styrelseledamöter och verkställande direktörer *	Övriga anställda	Summa	Styrelseledamöter och verkställande direktörer *	Övriga anställda	Summa
KONCERNEN						
Sverige	43	2 879	2 922	37	2 526	2 563
Finland	7	218	225	7	112	119
Polen	7	367	374	—	—	—
Övriga länder	10	20	30	5	75	80
Summa	67	3 484	3 551	49**	2 713	2 762
MODERBOLAGET						
Sverige	8	561	569	6	720	726
Övriga länder	—	2	2	—	4	4
Summa	8	563	571	6***	724	730

* Med styrelseledamöter och verkställande direktörer avses även styrelsesuppleanter och vice verkställande direktörer samt tidigare styrelseledamöter, styrelsesuppleanter, verkställande direktörer och vice verkställande direktörer.

** Här ingår tantiem med 3 Mkr (2).

*** Här ingår tantiem med 1 Mkr (0,6).

Förmåner till ledande befattningshavare inom Vattenfall AB

Styrelsen har under 2000 haft två ordföranden. Jörgen Andersson som varit ordförande t o m 13 april 2000 har erhållit ett fast arvode på 67 kkr och Gerhard Larsson som är styrelsens nuvarande ordförande har erhållit ett fast arvode på 140 kkr.

Under 2000 har Vattenfall haft tre koncernchefer tillika verkställande direktörer i Vattenfall AB. Carl-Erik Nyquist som varit verkställande direktör t o m 13 april har under året erhållit lön och annan ersättning, inklusive värdet av bilförmån, på 2 685 kkr, varav bonus avseende 1999 på 433 kkr.

Bertil Tiusanen som varit tillförordnad verkställande direktör under perioden 13 april–14 augusti 2000 och dessförinnan varit vice verkställande direktör har under året erhållit lön och annan

ersättning, inklusive värdet av bilförmån, med sammanlagt 3 174 kkr, varav bonus avseende 1999 på 351 kkr.

Lars G Josefsson som varit koncernchef och verkställande direktör sedan 14 augusti 2000 har erhållit lön och annan ersättning, inklusive värdet av bilförmån med 1 581 kkr.

Koncernchefen som är född 1950, har 60 år som ordinarie pensionsålder. Tjänstepension kommer då att utgå med 65 procent av den då aktuella lönen till 65 års ålder. Därefter utgår pensionsförmåner motsvarande ITP-planen och därutöver 32,5 procent av den del av lönen som överstiger 30 basbelopp. Den sistnämnda pensionsförmånen är tidsbegränsad.

Koncernchefen har vid uppsägning från Vattenfalls sida rätt till

avgångsvederlag motsvarande maximalt 24 månadslöner. Avgångsvederlaget kan dock längst utgå till avtalad pensionsålder. Avgångsvederlagets storlek skall beräknas med utgångspunkt i den fasta lön som gäller vid tiden för uppsägningen plus en tredjedel av summan av de tre senaste årens fastställda sammanlagda rörliga löneandel/bonus. Vid ny anställning eller inkomst från annan förvärvsverksamhet skall avgångsvederlaget reduceras med belopp motsvarande ny inkomst eller annan förmån under den aktuella perioden.

Not 34 – Leasing

LEASINGKOSTNADER

Utrustning som koncernen hyr genom finansiell leasing och som redovisas som materiella anläggningstillgångar utgörs av:

	2000	1999
Anskaffningsvärde		
Inventarier	—	8
Akkumulerade avskrivningar enligt plan		
Inventarier	—	-4
Planenligt restvärde	—	4

Framtida betalningsåtaganden i koncernen per 31 december 2000 för leasingkontrakt och hyreskontrakt fördelar sig enligt följande:

	Koncernen		Moderbolaget
	Finansiell leasing	Operationell leasing	Operationell leasing
2001	—	131	11
2002	—	106	8
2003	—	63	3
2004	—	40	—
2005	—	38	—
2006 och senare	—	15	—
Summa	—	393	22

Årets kostnader för leasing av tillgångar för koncernen uppgick till 109 Mkr. För moderbolaget var motsvarande siffror 11 Mkr.

LEASINGINTÄKTER

Vissa koncernföretag hyr ut utrustning till kund.

Anskaffningsvärdet av tillgångar redovisade under Operationell leasing uppgick per 31 december 2000 till 26 Mkr. Ackumulerade avskrivningar uppgick till -123 Mkr och nettoinvesteringen till 503 Mkr.

Framtida leasingbetalningar för uthyrd utrustning fördelar sig enligt följande:

	Koncernen	
	Finansiell leasing	Operationell leasing
2001	40	79
2002	37	70
2003	35	64
2004	30	57
2005	24	52
2006 och senare	91	89
Avgår: Finansiella intäkter	-72	-75
Summa	185	336

För andra ledande befattningshavare i Vattenfall AB som ingår i koncernledningen eller har ett övergripande funktionsansvar, baseras den framtida pensionen på gängse pensionsplan eller motsvarande villkor. Flertalet av ovannämnda befattningshavare har tidigast vid 60 års ålder, rätt att på egen begäran och skyldighet att på bolagets begäran, avgå med förtida pension. Vid uppsägning från bolagets sida utgår utöver lön under avtalad uppsägningstid, 6 månader, ett avgångsvederlag på 18 månadslöner.

Not 35 – Upplysningar om revisionsarvodena m m (tusentals kronor)

	Koncernen 2000	Moderbolaget 2000
Revision *		
Ernst & Young	5 723	2 473
Riksrevisionsverket	256	220
Pricewaterhouse Coopers/Öhrling	4 084	23
KPMG	1 043	—
Övriga	1 123	—
	12 229	2 716

Övriga arvoden **

Ernst & Young	1 654	400
Pricewaterhouse Coopers/Öhrling	13 078	—
KPMG	140	—
Övriga	184	—
Summa	15 056	400

* Avser obligatorisk revision enligt aktiebolagslagen.

** Övriga arvoden avser ersättningar för tillfälliga uppdrag exempelvis speciella projekt, prospektgranskning och olika frågor kring företagsförvärv.

Förslag till vinstdisposition

Koncernens fria egna kapital enligt upprättad koncernbalansräkning uppgår till 11 643 824 kkr (9 518 753). Härav beräknas 22 034 kkr bli föremål för avsättning till bundna reserver. Till bolagsstämman förfogande står vinstmedel på sammanlagt 8 276 448 815 kronor. Styrelsen och verkställande direktören föreslår att vinstmedlen disponeras på följande sätt:

– till aktieägaren utdelas kronor	990 000 000
– överföres till ny räkning kronor	7 286 448 815
	8 276 448 815

Förslaget till utdelning motsvarar utdelning med 7,52 kronor per aktie.

Stockholm den 6 mars 2001

Gerhard Larsson
Ordförande

Helge Eklund

Lilian Fossum

Lars Hjorth

Göran Johansson

Bo Marking

Christina Striby

Johnny Bernhardsson
(arbetstagarledamot)

Lars Carlberg
(arbetstagarledamot)

Ronny Ekwall
(arbetstagarledamot)

Lars G Josefsson
Verkställande direktör

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Vattenfall AB

Organisationsnummer 556036-2138

Vi har granskat årsredovisningen och koncernredovisningen tillsammans omfattande sidorna 40–73, bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning i Vattenfall AB för räkenskapsåret 2000. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för räkenskapshandlingarna och förvaltningen. Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen, koncernredovisningen och förvaltningen på grundval av vår revision.

Revisionen har utförts i enlighet med god revisionssed i Sverige. Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att i rimlig grad försäkra oss om att årsredovisningen och koncernredovisningen inte innehåller väsentliga fel. En revision innefattar att granska ett urval av underlagen för belopp och annan information i räkenskapshandlingarna. I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och styrelsens och verkställande direktörens tillämpning av dem samt att bedöma den samlade informationen i årsredovisningen och koncernredovisningen. Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningskyldig mot bolaget. Vi har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen. Vi anser att vår revision ger oss rimlig grund för våra uttalanden nedan.

Årsredovisningen och koncernredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger därmed en rättvisande bild av bolagets och koncernens resultat och ställning i enlighet med god redovisningssed i Sverige.

Vi tillstyrker att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och för koncernen, disponerar vinsten i moderbolaget enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Stockholm den 9 mars 2001

Ernst & Young AB
Lars Träff
Auktoriserad revisor

Filip Cassel
Auktoriserad revisor
Riksrevisionsverket

Koncernen exklusive minoritetsandelar i produktionsbolag

Förutsättningar

Samarbetet i Vattenfalls dotterbolag på produktionsidan regleras av konsortialavtal. Dessa avtal reglerar bland annat delägarnas rättigheter och skyldigheter att enbart i förhållande till ägd andel i bolagets aktiekapital erhålla elkraft samt svara för kostnader och finansiering.

Av följande redovisning påvisas de ekonomiska effekterna av hur dessa avtal påverkar Vattenfallkoncernen. Redovisningen sker enligt proportionell konsolidering dvs enbart ägd andel av dotterbolagens resultat- och balansräkning medtages i koncernen.

Motivet till tillämpning av proportionell metod är att Vattenfalls intresse i dessa bolag är begränsat endast till ägarandelen. Denna metod ger ur Vattenfalls ägarperspektiv en

mer rättvisande bild av koncernen jämfört med redovisning enligt traditionell konsolideringsmetod.

Resultatet

Rörelseresultatet uppgick till 6 126 Mkr, vilket är 562 Mkr lägre än resultatet vid traditionell konsolidering. Resultatet före skatter och minoritetens andel var 4 271 Mkr vilket är 918 Mkr lägre än för koncernen vid traditionell konsolidering.

Balansräkning

Balansomslutningen uppgick till 106 119 Mkr, vilket är 8 886 Mkr lägre än koncernen enligt traditionell konsolidering. Soliditeten minskar med 2 procentenheter beroende på att andelen i produktionsbolagens tillgångar och skulder begränsas till ägd andel.

Resultaträkning Mkr	2000	1999
Nettoomsättning	28 850	26 022
Kostnader för sålda produkter	-20 841	-17 905
Bruttoresultat	8 009	8 117
Kostnader för försäljning, forskning och utveckling samt administration	-4 479	-3 553
Övriga rörelseintäkter och rörelsekostnader, netto	1 939	729
Andel i intresseföretags resultat	657	142
Rörelseresultat	6 126	5 435
Finansiella intäkter	440	504
Finansiella kostnader	-2 295	-1 580
Resultat före skatter och minoritetens andel	4 271	4 359
Skatter	-1 257	-1 420
Minoritetens andel i årets resultat	-44	-401
Årets resultat	2 970	2 538

Balansräkning Mkr	2000	1999
Tillgångar		
Anläggningstillgångar	83 368	63 894
Omsättningstillgångar exkl likvida medel	15 413	12 545
Likvida medel	7 338	4 627
Summa tillgångar	106 119	81 066
Eget kapital, avsättningar och skulder		
Eget kapital		
Bundet eget kapital	23 040	23 828
Fritt eget kapital	10 545	9 519
Summa eget kapital	33 585	33 347
Minoritetens andel av eget kapital	1 318	1 006
Avsättningar och skulder		
Räntebärande avsättningar och skulder	47 050	29 228
Icke räntebärande avsättningar och skulder	24 166	17 485
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	106 119	81 066

Nyckeltal	2000	1999
Räntabilitet på sysselsatt kapital, %	9,0	9,8
Räntabilitet på eget kapital efter verklig skatt, %	8,9	7,7
Räntabilitet på totalt kapital, %	7,0	7,5
Nettomarginal, %	14,8	16,8
Soliditet, %	33,3	42,2
Räntetäckningsgrad, ggr	2,9	3,8
Kapitalomsättningshastighet, ggr	0,27	0,32

Definitioner och beräkningar av använda grundbegrepp:

Förekommande värden avser koncernen 2000.
Belopp i Mkr.

Räntabilitet på sysselsatt kapital

Rörelseresultat inklusive finansiella intäkter i relation till medelvärdet av balansomslutningen med avdrag för icke räntebärande skulder och avsättningar.

Rörelseresultat inklusive finansiella intäkter	7 725
Genomsnittligt sysselsatt kapital	79 526
Räntabilitet på sysselsatt kapital, procent	9,7

Räntabilitet på eget kapital

efter verklig skatt

Årets resultat efter skatt och minoritetens andel i relation till medelvärdet av summan av eget kapital vid årets in- och utgång.

Årets resultat	2 970
Genomsnittligt eget kapital	34 234
Räntabilitet på eget kapital efter verklig skatt, procent	8,7

Räntabilitet på eget kapital

efter schablonskatt

Resultat före skatt och minoritetens andel med avdrag för minoritetens andel och 28 procent schablonskatt i förhållande till medelvärdet av summan av eget kapital vid årets in- och utgång.

Resultat före skatter och minoritetens andel med avdrag för minoritetens andel och 28 procent schablonskatt	3 403
Genomsnittligt eget kapital	34 234
Räntabilitet på eget kapital efter schablonskatt, procent	9,9

Räntabilitet på totalt kapital

Rörelseresultat inklusive finansiella intäkter i relation till medelvärdet av balansomslutningen vid årets in- och utgång.

Rörelseresultat inklusive finansiella intäkter	7 725
Genomsnittlig balansomslutning	100 834
Räntabilitet på totalt kapital, procent	7,7

Rörelsemarginal

Rörelseresultat i relation till nettoomsättningen.

Rörelseresultat	6 688
Nettoomsättning	31 695
Rörelsemarginal, procent	21,1

Nettomarginal

Resultat före skatter och minoritetens andel i relation till nettoomsättningen.

Resultat före skatter och minoritetens andel	5 189
Nettoomsättning	31 695
Nettomarginal, procent	16,4

Soliditet

Eget kapital (inklusive minoritetsandel) i relation till balansomslutningen vid årets utgång minskad med räntearbitrageaffärer.

Eget kapital	40 105
Balansomslutning med avdrag för räntearbitrageaffärer	113 631
Soliditet, procent	35,3

Skuldsättningsgrad

Räntebärande skulder och avsättningar med tillägg för minoritetens andel av eget kapital samt avdrag för likvida medel i förhållande till eget kapital (inklusive minoritetsandel) vid årets utgång.

Räntebärande skulder med tillägg för minoritetens andel av eget kapital samt avdrag för likvida medel	48 296
Eget kapital	40 105
Skuldsättningsgrad, ggr	1,2

Räntetäckningsgrad

Rörelseresultat inklusive finansiella intäkter i relation till finansiella kostnader.

Rörelseresultat inklusive finansiella intäkter	7 725
Finansiella kostnader	2 536
Räntetäckningsgrad, ggr	3,1

Självfinansieringsgrad

Internt tillförda medel i relation till årets investeringar.

Internt tillförda medel	5 830
Årets investeringar	23 840
Självfinansieringsgrad, ggr	0,2

Kapitalomsättningshastighet

Nettoomsättningen i relation till balansomslutning vid årets utgång.

Nettoomsättning	31 695
Balansomslutning	115 005
Kapitalomsättning, ggr	0,28

Flerårsöversikt

Belopp i Mkr	2000	1999	1998	1997	1996	1995
Resultaträkningsposter						
Nettoomsättning	31 695	27 754	27 957	28 458	29 030	26 796
Rörelseresultat	6 688	5 515	6 067	7 376	7 672	7 354
Finansiella intäkter	1 037	542	288	561	746	930
Finansiella kostnader	-2 536	-1 760	-1 907	-2 498	-2 957	-3 158
Resultat före skatter och minoritetens andel	5 189	4 297	4 448	5 439	5 461	5 126
Årets resultat	2 970	2 538	2 664	3 399	3 725	3 576
Balansräkningsposter						
Likvida medel	7 543	4 860	4 439	3 961	4 321	3 099
Eget kapital	35 120	33 347	32 325	31 158	28 875	26 305
Minoritetens andel av eget kapital	4 985	2 472	2 213	2 304	1 990	1 097
Räntebärande avsättningar och skulder	50 854	32 275	27 876	26 311	28 825	29 253
Icke räntebärande avsättningar och skulder	24 046	18 569	20 942	19 099	18 923	17 425
Balansomslutning	115 005	86 663	83 356	78 872	78 613	74 080
Nyckeltal (i procent där ej annat anges)						
Räntabilitet på sysselsatt kapital	9,7	9,3	10,4	13,3	14,5	14,9
Räntabilitet på eget kapital efter verklig skatt	8,7	7,7	8,4	11,3	13,5	14,2
Räntabilitet på eget kapital efter schablonskatt	9,9	8,7	10,2	13,0	14,1	14,5
Räntabilitet på totalt kapital	7,7	7,1	7,8	10,1	11,0	11,5
Rörelsemarginal	21,1	19,9	21,7	25,9	26,4	27,4
Nettomarginal	16,4	15,5	15,9	19,1	18,8	19,1
Soliditet	35,3	42,3	42,2	43,3	39,3	37,0
Skuldsättningsgrad, ggr	1,2	0,8	0,7	0,7	0,9	1,0
Räntetäckningsgrad, ggr	3,1	3,4	3,3	3,2	2,8	2,6
Självfinansieringsgrad, ggr	0,2	0,8	1,5	1,6	1,2	1,3
Kapitalomsättnings- hastighet, ggr	0,28	0,32	0,34	0,36	0,37	0,36
Övriga uppgifter						
Utdelning, Mkr	990*	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500
Investeringar, Mkr	23 840	7 916	4 528	4 877	5 984	6 043
Internt tillförda medel, Mkr	5 830	6 224	6 758	7 869	7 455	7 711
Elförsäljning, TWh	83,1	86,9	83,8	78,7	78,4	79,3
Medelantal anställda	13 123	7 991	7 996	7 847	8 263	8 460

* Föreslagen utdelning.

År 1995 har ej omarbetats till följd av ändrad redovisningsprincip (kapitalandelsmetoden).

Styrelse

Gerhard Larsson

Född 1945. Styrelsens ordförande sedan stämman 2000. Landshövding i Västernorrlands län. Ordförande i Handu AB, ledamot i IPWH och Center for advanced studies in leadership.

Helge Eklund

Född 1944. Direktör. Ledamot sedan 1997. Styrelseledamot i Skogsindustrierna och Sveriges Skogsindustrieförbund. Ledamot i Mellanskog Industri AB.

Lilian Fossum

Född 1962. Direktör, Electrolux. Ledamot sedan 1999.

Lars Hjorth

Född 1943. Direktör. Ledamot sedan 1997. Ordförande i MeritaNordbanken, Stockholmsregionen. Ledamot i Karlshamn AB. Suppleant i Folksam Liv.

Göran Johansson

Född 1945. Kommunalråd. Ledamot affärsverket 1982–91. Vattenfall AB sedan 1995, suppleant 1992–94. Ordförande i kommunstyrelsen i Göteborg. Ledamot i bland annat SKF AB, Liseberg AB och Svenska Mässan AB.

Bo Marking

Född 1937. Direktör. Ledamot sedan 1996. Vice ordförande i Lithuanian Development Bank. Ledamot i Nordiska Investeringsbanken, IT Community och SBAB.

Christina Striby

Född 1944. Chefsjurist vid Posten AB. Ledamot sedan 1997. Ledamot i Postfastigheter AB.

Johnny Bernhardsson

Född 1952. Arbetstagarledamot SIF. Ledamot sedan 1995.

Lars Carlberg

Född 1943. Arbetstagarledamot CF. Ledamot sedan 1998.

Ronny Ekwall

Född 1953. Arbetstagarledamot SEKO. Ledamot sedan 1999. Suppleant 1998.

Suppleanter

Jan Grönlund

Född 1960. Statssekreterare i Näringsdepartementet.

Kent Ögren

Född 1955. Kommunalråd i Jokkmokk. Ordförande i Jokkmokks Värmeverk AB. Ledamot i Polisstyrelsen, Norrbotten.

Lars Carlsson

Född 1951. Arbetstagarledamot SIF.

Per-Ove Lööv

Född 1961. Arbetstagarledamot SEKO.

Stig Lindberg

Född 1946. Arbetstagarledamot Ledarna.

Gerhard Larsson

Helge Eklund

Lilian Fossum

Lars Hjorth

Göran Johansson

Bo Marking

Christina Striby

Ronny Ekwall

Jan Grönlund

Kent Ögren

Johnny Bernhardsson

Lars Carlberg

Revisorer

Ernst & Young AB

Lars Träff, auktoriserad revisor.

Filip Cassel, auktoriserad revisor

Riksrevisionsverket.

Suppleant

Staffan Nyström, auktoriserad revisor

Riksrevisionsverket.

Tidigare styrelseledamöter

Jörgen Andersson

Född 1946. Styrelsens ordförande t o m 13 april 2000.

Carl-Erik Nyquist

Född 1936. Ledamot t o m 13 april 2000.

Lars G Josefsson

Lennart Billfalk

Matts Ekman

Mats Fagerlund

Alf Lindfors

Knut Leman

Lisbeth Holm

Lars Segerstolpe

Koncernledning

Lars G Josefsson

Född 1950, verkställande direktör och koncernchef fr o m 14 augusti 2000. Ordförande för resultatenheterna Elproduktion Norden, Försäljning Sverige, Mega och Tyskland.

Matts Ekman

Född 1946, vice VD, chef för koncernstab Ekonomi och Finans (fr o m 1 februari 2001). Ordförande för resultatenhet Supply & Trading.

Lennart Billfalk

Född 1946, direktör och chef för koncernstab Koncernstrategier. Ordförande för resultatenheterna Värme Norden, Tjänster och Nya affärer.

Mats Fagerlund

Född 1950, direktör och chef för koncernstab Juridik och förvärv. Ordförande för resultatenheterna Elnät Finland, Försäljning Finland, Försäljning Norge och Polen.

Alf Lindfors

Född 1946, direktör och chef för Elproduktion Norden. Ansvar för Sverigefrågor samt ordförande för resultatenhet Elnät Sverige.

Adjungerade till koncernledningen

Lisbeth Holm

Född 1953, direktör och chef för koncernstab Human resources.

Knut Leman

Född 1950, direktör och chef för koncernstab Kommunikation (fr o m 1 mars 2001).

Koncernrevision

Lars Segerstolpe

Född 1941, direktör.

Tidigare koncernchefer under år 2000

Carl-Erik Nyquist

Född 1936, verkställande direktör och koncernchef t o m 13 april 2000.

Bertil Tiusanen

Född 1949, t.f. verkställande direktör och koncernchef 13 april–14 augusti 2000.

Energitermer

Effektenheter

Effekt är energi per tidsenhet

Effekt anges i watt (W)

1 kW (kilowatt) = 1 000 W

1 MW (megawatt) = 1 000 kW

1 GW (gigawatt) = 1 000 000 kW

Energienheter

Energi är effekt gånger tid

1 kWh = 1 kW under en timme, kilowattimme

1 MWh (megawattimme) = 1 000 kWh

1 GWh (gigawattimme) = 1 000 000 kWh

1 TWh (terawattimme) = 1 000 000 000 kWh

Spänning 1 kV (kilovolt) = 1 000 volt (V)

”Ögonmått” på energi

1 kWh räcker för att driva en normal bilkupévärmare ungefär en timme eller en 60W-lampa i nästan 17 timmar.

1 MWh räcker för att värma en villa ett par veckor, produceras på 20 minuter i Vattenfalls största vindkraftverk när det blåser bra.

1 GWh räcker för Lunds elbehov under 8 timmar, produceras i Harsprångets vattenkraftstation på en timme eller i kärnkraftverket i Forsmark på 20 minuter.

1 TWh räcker för att driva två stora tidningspappersmaskiner i ett år. Räcker för att driva alla Sveriges tåg, tunnelbanor och spårvagnar i 5 månader. Produceras av Ringhals kärnkraftverk på 12 dagar.

Ord och förkortningar

Allmän marknad Handel över elbörs eller annan marknadsplats för flera aktörer.

Andelskraft Flera äger rätt till kraft från ett visst kraftverk.

APX Amsterdam Power Exchange. Elbörsen i Amsterdam.

Derivatinstrument Finansiellt instrument vars värde eller värdeförändring är relaterad till ett underliggande instrument. Exempel på derivatinstrument är optioner, terminer och swapar. Derivatinstrument används ofta för riskhantering.

Distribuerad elproduktion Småskalig, decentral elproduktion, t ex småskalig kraftvärmeproduktion i enskilda fastigheter.

EEX European Electricity Exchange. Elbörsen i Frankfurt am Main.

EFET European Federation of Energy Traders. En organisation för el- och gashandlare i Europa som verkar för en öppen och konkurrensutsatt energimarknad.

Elspotmarknaden Kortsiktig fysisk handel med el på börsen.

EMAS Eco Management and Audit Scheme; EUs förordning för miljöledning och miljörevision.

EMF Elektriska och magnetiska fält, alstras av ström i elektriska ledningar, generatorer och annan elektrisk utrustning.

EnBW Energie Baden-Württemberg AG.

E.ON Moderbolag till ett av de två stora tyska kraftföretagen. Skrivs egentligen E.ON. Elrörelsen drivs i E.ON Energie AG, som har bildats genom fusion av PreussenElektra AG och Bayernwerk AG.

EPD Environmental Product Declaration, system för certifierade miljövarudeklarationer som följer principerna för s k Typ III-deklarationer i ISO TR 14025 och syftar till kvalitetssäkrad och jämförbar information om produkters och tjänsters miljöpåverkan, se vidare www.miljostyrning.se/epd.

Ersättningskraft Ersättande leverans enligt vattendom till ägare av annan kraftstation i samma älv.

EW Elektrocieplownie Warszawskie S.A.

Fjärrvärme Uppvärmning av flera byggnader med ett gemensamt större system för hetvatten eller ånga.

GZE Gornoslaski Zaklad Elektroenergetyczny S.A.

HVDC Light En ny teknik för likströmsöverföring som innebär korta byggtider, minimal miljöpåverkan och förbättrad elkvalitet. Tekniken lämpar sig för bland annat lokal elproduktion som till exempel vindkraft till havs.

ISDA-avtal Ett bilateralt ramavtal enligt riktlinjer upprättade av International Swap Dealers Association. Avtalet reglerar parternas rättsliga åtaganden i samband med ingångna derivataffärer.

ISO 14001 Internationell standard för miljöledningssystem.

Kraftvärmeverk Anläggning för kombinerad produktion av el och fjärrvärme. Ett specialfall är då värmeproduktionen används i direkt anslutning till anläggningen i en industriell process. Det brukar vanligen benämnas mottryck.

Kyotoprotokollet Internationell överenskommelse 1997 om minskade utsläpp av s k klimatgaser, bland annat koldioxid.

Lokalnät Nät inom (i Sverige) spänningsområdet 0,4–20 kV.

LPX Leipzig Power Exchange. Elbörsen i Leipzig.

NAET Nordic Association for Electricity Traders. En förening för handlare aktiva på den nordiska elderivatmarknaden. Handlarna representerar företag från Sverige, Norge, Finland, Danmark, Tyskland, USA och England.

Nordpool Den nordiska elbörsen.

Regionnät Nät inom (i Sverige) spänningsområdet 40–130 kV.

RWE Moderbolag till ett av de två stora tyska kraftföretagen. Elrörelsen drivs huvudsakligen i dotterbolaget RWE Energie.

SKB Svensk Kärnbränslehantering AB, ansvarar för hanteringen av radioaktivt avfall.

SPP Försäkringsbolag för avtalspensioner.

Tillgänglighet Faktisk produktionsförmåga i förhållande till maximalt möjlig produktion.

Transiteringsintäkter Intäkter från elleverantörer, elkunder eller nätägare för överföring av el på elnätet.

UKPX Elbörs i Storbritannien (United Kingdom Power Exchange).

VEW Tyskt elföretag som har fusionerats med RWE.

Värme kraft El som produceras via en uppvärmningsprocess, t ex gasturbin eller med ångprocess.

Vattenfall AB (publ)
103 88 STOCKHOLM
Telefon 08 739 51 40 (reception)
Telefax 08 17 85 06
Besöksadress Birger Jarlsgatan 33

Vattenfall Treasury AB (publ)
162 87 STOCKHOLM
Telefon 08 739 50 00
Telefax 08 37 59 41
Besöksadress Jämtlandsgatan 99

Vattenfall European Affairs
B-1040 BRYSEL
Telefon +32 2 737 73 80
Telefax +32 2 732 33 99
Besöksadress Avenue de
Tervueren 8

Räckstakontoret
Vattenfall AB
162 87 STOCKHOLM
Telefon 08 739 50 00
Telefax 08 37 01 70
Besöksadress Jämtlandsgatan 99

Resultatenheter

ELPRODUKTION NORDEN
Vattenfall AB
162 87 STOCKHOLM
Telefon 08 739 50 00
Telefax 08 739 50 42
Besöksadress Jämtlandsgatan 99

ELNÄT SVERIGE
Vattenfall AB
162 87 STOCKHOLM
Telefon 08 739 50 00
Telefax 08 739 66 55
Besöksadress Jämtlandsgatan 99

ELNÄT FINLAND
Vattenfall Oy
Alexandersgatan 15 B
FIN-00100 HELSINGFORS
Telefon +358 20 58 611
Telefax +358 20 586 7499

FÖRSÄLJNING SVERIGE
Vattenfall AB
Box 10702
121 29 STOCKHOLM
Telefon 08 725 05 00
Telefax 08 725 05 01
Besöksadress Palmfeltsvägen 5B

Ström A/S
Strandvejen 102
DK-2900 HELLERUP
Telefon +45 7025 1570
Telefax +45 7025 1571

FÖRSÄLJNING FINLAND
Vattenfall Sähkömyynti Oy
Magistratsporten 4 A
FIN-00240 HELSINGFORS
Telefon +358 20 586 11
Telefax +358 20 586 7999

FÖRSÄLJNING NORGE
Oslo Energi AS
Postboks 1894 Vika
N-0124 OSLO
Telefon +47 21 60 0000
Telefax +47 21 60 0001
Besöksadress Munkedamsveien 45 D

MEGA
Vattenfall AB
851 74 SUNDSVALL
Telefon 060 19 80 00
Telefax 060 15 66 78
Besöksadress Skönsbergsvägen 3

VÄRME NORDEN
Vattenfall AB
162 87 STOCKHOLM
Telefon 08 739 50 00
Telefax 08 739 73 30
Besöksadress Jämtlandsgatan 99

SUPPLY & TRADING
Vattenfall AB
162 87 STOCKHOLM
Telefon 08 739 50 00
Telefax 08 739 50 65
Besöksadress Jämtlandsgatan 99

TJÄNSTER
Vattenfall AB
971 77 LULEÅ
Telefon 0920 770 00
Telefax 0920 22 69 67
Besöksadress Timmermansgatan 25

TYSKLAND
Vattenfall Deutschland GmbH
Neuer Wall 72
DE-203 54 HAMBURG
Telefon +49 40 37 47 22 0
Telefax +49 40 37 47 22 22

HEW
DE-22286 HAMBURG
Telefon +49 40 63 960
Telefax +49 40 63 96 3999
Besöksadress Überseering 12

POLEN
Vattenfall Poland Sp. zo.o.
Al. Jerozolimskie 56 C
PL- 00-803 WARSZAWA
Telefon +48 22 820 92 00
Telefax +48 22 820 92 01

NYA AFFÄRER
Vattenfall AB
162 87 STOCKHOLM
Telefon 08 739 50 00
Telefax 08 739 74 00
Besöksadress Jämtlandsgatan 99

Vissa dotterbolag

Vattenfall Naturgas AB
Box 824
101 36 STOCKHOLM
Telefon 08 796 38 00
Telefax 08 796 38 40
Besöksadress Kungsbron 21

Finland
Vattenfall Oy
Alexandersgatan 15 B
FIN-00100 HELSINGFORS
Telefon +358 20 58 611
Telefax +358 20 586 7499

Norge
Vattenfall Norge AS
Munkedamsveien 45 D
N-0250 OSLO
Telefon +47 21 60 0330
Telefax +47 21 60 0328

Information från Vattenfall 2001

Bolagsstämma äger rum 26 april 2001
Delårsrapporter 2001 publiceras enligt följande: Tremånadersrapport 15 maj
Sexmånadersrapport 29 augusti
Niomånadersrapport 13 november
Rapporter kan beställas från Vattenfall Support AB, 162 87 Stockholm,
telefon 020-48 58 40, telefax 08-739 64 44, E-post info@vattenfall.se
Se också Vattenfalls hemsida på Internet, www.vattenfall.se

Estland
Vattenfall Estonia OÜ
Ahtri 12, room 508
EE-0001 TALLINN
Telefon +372 611 65 63
Telefax +372 611 65 64

Lettland
Vattenfall Latvia SIA
Pulkveza Brieza 12
LV-1010 RIGA
Telefon +371 750 3005
Telefax +371 750 3006

Litauen
Vattenfall Lithuania UAB
Jouzapaviciaus St 6/2
LI-2005 VILNIUS
Telefon +370 273 0956
Telefax +370 273 0957

Tjeckien
Vattenfall Czech Republic s.r.o
Zlatnická 10
CZ-110 00 PRAG 1
Telefon +420 2 5101 9214
Telefax +420 2 5101 9154

Nederländerna
Vattenfall Nederland BV
Kruisweg 803 A
NL-2132 NG HOOFFDORP
Telefon +31 23 55 70 150
Telefax +31 23 55 70 151

Vattenfall Ltd
25th fl. Times Square Building
246 Sukhumvit Road Soi 12-14
BANGKOK 10110, Thailand
Telefon växel +66 2 253 9394
Telefax +66 2 253 9398

Vattenfall AB International
95 Merrick Way, Suite 380
CORAL GABLES, FL 331 34, USA
Telefon +1 305 445 0313
Telefax +1 305 445 1686

Produktion: Vattenfall AB och Vattenfall Support AB.
Projektledare och redaktör: Charlotte Hermarck.
Grafisk form: Karin Röstin, Vattenfall Inhouse.
Foto: Stewen Quigley, Q image.
Rådgivare om arkitektur: Hanne Weiss Lindencrona, arkitekt MAA SAR.
Tryck: Tryckindustri AB, Svanenmärkt tryckeri lic nr 341077, Stockholm mars 2001.
Tryckt på miljögodkänt papper från Svensk Papper/MoDo.

**”Vattenfall
– ett ledande europeiskt energiföretag”**